

Latinsko-český a česko-latinský slovníček

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Latinsko-český slovníček

Latinsko český slovníček obsahuje slovní zásobu z jednotlivých lekcí. Pádové vazby jsou uvedeny v případě, že se odlišují od češtiny. Za zkratkou pádu je někdy pro větší přehlednost naznačeno, zda se jedná o osobu nebo věc.

Seznam zkratek

abl.	ablativ
adj.	adjektivum
adv.	adverbium
ak.	akuzativ
alci	<i>alicui</i> , dativ osoby
alci rei	<i>alicui rei</i> , dativ věci
alcis	<i>alicuius</i> , genitiv osoby
alcis rei	<i>alicuius rei</i> , genitiv věci
alqa re	<i>aliqua re</i> , ablativ věci
alqd	<i>aliquid</i> , akuzativ věci
alqm	<i>aliquem</i> , akuzativ osoby
alqo	<i>aliquo</i> , ablativ osoby
dat.	dativ
f.	femininum
gen.	genitiv
inf.	infinitiv
intrans.	intransitivní, nepřechodný
komp.	komparativ
m.	maskulinum
n.	neutrum
neurč.	neurčitý
nom.	nominativ
pas.	pasivní
pl.	plurál
předl.	předložka
sg.	singulár
srov.	srovnávací
superl.	superlativ
táz.	tázací
vok.	vokativ
vzt.	vztažné
zájm.	zájmeno
záp.	záporný, zápor
zvol.	zvolací

A

ā / ab +abl.

abdūcō, *ere, dūxī, ductum*

abeō, *abīre, abīi, abitum*

abiciō, *ere, iēcī, iectum*

absolvō, *ere, solvī, solūtum*

absum, *abesse, āfuī, –, āfutūrus*

abūtor, *ī, ūsus sum* +abl.

ac

accidit, *ere, accidit, –*

accipiō, *ere, accēpī, acceptum*

accūsō, *āre, āvī, ātum* +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)

ācer, *ācris, e*

aciēs, *ēī, f.*

acquīrō (adquīrō), *ere, quīsīvī, quīsītum*

ad +ak.

addō, *ere, addidī, additum*

addūcō, *ere, dūxī, ductum*

adeō, *adīre, adīi, aditum*

+ak.

adf- viz **aff-**

adhibeō, *ēre, adhibuī, adhibitum*

▪ **adhibēre** +ak. (alqm) +dat. (alci rei) / **ad (in)**
+ak. (alqd)

adhortātiō, *ōnis, f.*

adhūc

adiciō, *ere, iēcī, iectum*

adimō, *ere, ēmī, emptum*

adipīscor, *ī, adeptus sum*

adiungō, *ere, iūnxī, iūnctum*

adiuvō, *āre, adiūvī, adiūtum* +ak.

adl-, viz **all-**

administrō, *āre, āvī, ātum*

admirābilis, *e*

admirātiō, *ōnis, f.*

admīror, *ārī, ātus sum*

adp-, viz **app-**

adq-, viz **acq-**

ads-, viz **ass-**

adsum, *adesse, affuī, –, affutūrus* +dat.

adulescēns, *entis, m.*

adulēscēntia, *ae, f.*

advehō, *ere, vēxī, vectum*

od; vyjádření činitele pas. děje

odvést

odcházet

odhodit, zahodit

osvobodit, zprostit žaloby

být nepřítomen

zneužívat něčeho

a

stát se, přihodit se

přijmout, dostat

obžalovat, obvinít někoho z něčeho

ostrý, bystrý, prudký

šik

získávat, mít větší zisk, zvětšit zisk, vydělat

k, u, do

přidat, připojit

přivést

přicházet, jít k

obracet se s prosbou na někoho

používat

▪ přibírat, přivolávat, pozvat někoho k něčemu

povzbuzení

dosud

přihodit, přidat, připojit

vzít, odebrat, zbavit něčeho

dosáhnout, získat

připojit

pomáhat, podporovat

řídít, spravovat

podivuhodný, obdivuhodný

obdiv

divit se, obdivovat

být přítomen, pomáhat

mladík, mladý člověk

mládí, mladost, dospívání

přivézt, dovézt

▪ advehor , <i>ī</i> , <i>vectus sum</i>	přijíždět
adveniō , <i>īre</i> , <i>vēnī</i> , <i>ventum</i>	přijít
adventus , <i>ūs</i> , <i>m.</i>	příchod
adversus +ak.	proti, vůči, k
adversus , <i>a</i> , <i>um</i>	obrácený dopředu, nepříznivý, nešťastný
aedēs , <i>is</i> , <i>f.</i>	dům, chrám
aedificium , <i>ī</i> , <i>n.</i>	budova
aedificō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	stavět, budovat
aedilis , <i>is</i> , <i>m.</i>	edil
aeger , <i>gra</i> , <i>grum</i>	nemocný
aegrōtō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	být nemocný
aegrōtus , <i>a</i> , <i>um</i>	nemocný
Aegyptus , <i>ī</i> , <i>f.</i>	Egypt
aequus , <i>a</i> , <i>um</i>	rovný, klidný, stejný, spravedlivý
āēr , <i>āeris</i> , <i>m.</i> (ak. <i>aëra</i>)	vzduch, ovzduší
aes , <i>aeris</i> , <i>n.</i>	měď, kov, kovová deska, peníz
▪ aes aliēnum	▪ dluh
aestās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	léto
aestimō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	posuzovat, hodnotit, vážit si, pokládat za
aetās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	věk, doba života, doba
aeternus , <i>a</i> , <i>um</i>	věčný, stálý, nepomíjející
afferō (adferō) , <i>afferre</i> , <i>attulī</i> , <i>allātum</i>	přinést, přinášet
afficiō , <i>ere</i> , <i>fēcī</i> , <i>fectum</i> +ak. (alqm) +abl. (alqa re)	opatřit někoho něčím
▪ <i>puellam praemiō afficere</i>	▪ odměnit dívku
affirmō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	upevnit, tvrdit, potvrdit
ager , <i>grī</i> , <i>m.</i>	pole
aggredior , <i>aggredi</i> , <i>aggressus sum</i> +ak.	napadnout někoho, zaútočit na někoho
agō , <i>ere</i> , <i>ēgī</i> , <i>āctum</i>	hnát, konat, dělat
agrestis , <i>e</i>	polní, venkovský, nevzdělaný
▪ agrestēs , <i>ium</i> , <i>m.</i>	▪ venkované
agricola , <i>ae</i> , <i>m.</i>	zemědělec
agricultūra , <i>ae</i> , <i>f.</i>	zemědělství
aliēnus , <i>a</i> , <i>um</i>	cizí
aliquandō	někdy
aliquis , <i>aliquid</i>	někdo, něco
aliquis , <i>aliqua</i> , <i>aliquod</i>	nějaký, některý
aliter	jinak
alius , <i>alia</i> , <i>aliud</i>	jiný (z více)
allevō (adlevō) , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	nadzvednout, ulehčit, povzbudit
alō , <i>ere</i> , <i>aluī</i> , <i>altum</i> / <i>alitum</i>	živit
Alpēs , <i>ium</i> , <i>f.</i>	Alpy
alter , <i>era</i> , <i>erum</i>	druhý (ze dvou)
altus , <i>a</i> , <i>um</i>	vysoký, hluboký
amābilis , <i>e</i> +dat.	laskavý, milý někomu
ambulō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	procházet se
āmentia , <i>ae</i> , <i>f.</i>	pomatenost, šílenství, nepřičetnost

amīca , <i>ae, f.</i>	přítelkyně
amīcītia , <i>ae, f.</i>	přátelství
amīcus , <i>a, um</i>	přátelský
amīcus , <i>ī, m.</i>	přítel
āmittō , <i>ere, mīsī, missum</i>	ztratit, přijít o
amō , <i>āre, āvī, ātum</i>	milovat
amor , <i>ōris, m.</i>	láska
amphitheātrum , <i>ī, n.</i>	amfiteátr
amplector , <i>ī, amplexus sum</i>	obejmout, oblíbit si
amplus , <i>a, um</i>	rozsáhlý, prostorný, velký, slavný, nádherný
anima , <i>ae, f.</i>	duše
animadvertō , <i>ere, vertī, versum</i>	dávat pozor, všímat si
▪ in +ak.	▪ trestat někoho, zakročit proti někomu
animal , <i>ālis, n.</i>	zvíře
animus , <i>ī, m.</i>	duch
▪ (<i>virō</i> – dat.) in animō est +inf.	▪ (muž) má v úmyslu
annus , <i>ī, m.</i>	rok
ante +ak.	před (předl.)
	předtím (adv.)
antecēdō , <i>ere, cessī, cessum</i>	jít napřed, předcházet, předstihnout, předčít
antepōnō , <i>ere, posuī, positum</i> +ak. (alqm, alqd)	klást něco/někoho před něco/někoho, dávat
+dat. (alci, alci rei)	přednost něčemu/někomu před něčím/někým
▪ <i>pācem bellō antepōnere</i>	▪ dávat přednost míru před válkou
antīquus , <i>a, um</i>	starý, starobylý
apertus , <i>a, um</i>	otevřený
Apollō , <i>inis / ōnis, m.</i>	Apollón, bůh světla, umění atd.
appāreō , <i>ēre, uī</i>	objevit se, ukázat se
▪ appāret , <i>ēre, appāruit</i> , –	▪ je zjevné
appellō , <i>āre, āvī, ātum</i>	volat, jmenovat, nazývat
apportō (adportō) , <i>āre, āvī, ātum</i>	přinést, přivézt
appropinquō , <i>āre, āvī, ātum</i> +dat. / ad +ak.	přibližovat se k někomu, něčemu
aptus , <i>a, um</i>	vhodný, připravený
apud +ak.	u
▪ <i>apud Rōmānōs</i>	▪ u Římanů
aqua , <i>ae, f.</i>	voda
āra , <i>ae, f.</i>	oltář
arbitror , <i>ārī, ātus sum</i>	myslet si, domnívat se
arbor , <i>ōris, f.</i>	strom
arca , <i>ae, f.</i>	pokladna
ārdeō , <i>ēre, ārsī, –, ārsūrus</i>	hořet, planout
arēna (harēna) , <i>ae, f.</i>	písek
argentum , <i>ī, n.</i>	stříbro
arma , <i>ōrum, n.</i>	zbraně
arripiō , <i>ere, ripuī, reptum</i>	uchvátit, zajmout, s horlivostí se do něčeho pustit, osvojit si, pochopit

ars , <i>artis</i> , <i>f.</i>	umění
arx , <i>arcis</i> , <i>f.</i>	hrad, pevnost, tvrz
Asia , <i>ae</i> , <i>f.</i>	Asie
asinus , <i>i</i> , <i>m.</i>	osel, jako nadávka osel, hlupák
aspectus , <i>ūs</i> , <i>m.</i>	vzhled, pohled na někoho, na něco
asper , <i>era</i> , <i>erum</i>	drsný, obtížný, nebezpečný, přísný
aspernor , <i>ārī</i> , <i>ātus sum</i> +ak.	odmítat, pohrdat, nevšímat si
aspiciō , <i>ere</i> , <i>spexī</i> , <i>spectum</i>	dívat se na někoho, něco, podívat se, spatřit, pozorovat
assentātiō (adsentātiō) , <i>ōnis</i> , <i>f.</i>	přisvědčování, pochlebování, lichocení
assentior (adsentior) , <i>īrī</i> , <i>assēnsus sum</i> +dat. (alci)	souhlasit s někým
assequor (adsequor) , <i>sequī</i> , <i>secūtus sum</i>	dosáhnout, získat
assideō (adsideō) , <i>ēre</i> , <i>sēdī</i> , <i>sessum</i>	sedět, ošetřovat, pomáhat
assuēfaciō (adsuēfaciō) , <i>ere</i> , <i>fēcī</i> , <i>factum</i> +ak. (alqm) ad +ak./abl. (ad alqd / alqa re)	přivykat, učit někoho něčemu
assuēscō (adsuēscō) , <i>ere</i> , <i>assuēvī</i> , <i>assuētum</i>	zvyknout si
assum (adsum) , <i>adesse</i> , <i>affūī</i> , –, <i>affutūrus</i> +dat.	být přítomen, pomáhat
astrum , <i>i</i> , <i>n.</i>	souhvězdí
āter , <i>ātra</i> , <i>ātrum</i>	černý, temný, neblahý, smuteční, zhoubný
Athēniensēs , <i>ium</i> , <i>m.</i>	Athéňané
atque	a
auctor , <i>ōris</i> , <i>m.</i>	autor, původce
auctōritās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	vážnost, vliv, moc, autorita
audācia , <i>ae</i> , <i>f.</i>	odvaha, drzost, opovážlivost
audāx , <i>ācis</i>	odvážný, drzý
audeō , <i>ēre</i> , <i>ausus sum</i>	odvážit se
audiō , <i>īre</i> , <i>īvī</i> , <i>ītum</i>	slyšet
auferō , <i>auferre</i> , <i>abstulī</i> , <i>ablātum</i>	odnést, odnášet
augeō , <i>ēre</i> , <i>auxī</i> , <i>auctum</i>	zvětšovat, zesilovat, podporovat
▪ augērī	▪ zvětšovat se, růst, nabývat moci
aureus , <i>a</i> , <i>um</i>	zlatý
auris , <i>is</i> , <i>f.</i>	ucho
aurum , <i>i</i> , <i>n.</i>	zlato
aut	nebo
▪ aut... aut	▪ buď... nebo
autem (2. místo ve větě)	však, avšak
auxilium , <i>ī</i> , <i>n.</i>	pomoc
avāritia , <i>ae</i> , <i>f.</i>	lakota, hrabivost, touha po penězích
avārus , <i>a</i> , <i>um</i>	lakomý, hrabivý, nenasytný
āvertō , <i>ere</i> , <i>vertī</i> , <i>versum</i>	odvrátit, odvracet, odhánět, odvádět
avis , <i>is</i> , <i>f.</i>	pták
avunculus , <i>i</i> , <i>m.</i>	strýc (matčin bratr)
avus , <i>i</i> , <i>m.</i>	dědeček

B

bal(i)neum, *ī, n.*

- **bal(i)nea**, *ōrum, n.* / **bal(i)neae**, *ārum, f.*

barbarus, *a, um*

- **barbarus**, *ī, m.*

beātus, *a, um*

bellum, *ī, n.*

bene

beneficium, *ī, n.*

bēstia, *ae, f.*

bibō, *ere, bibī, –*

blandior, *īrī, blandītus sum*

bonus, *a, um*

- **bonum**, *ī, n.*

bōs, *bovis, m. f.*

brevis, *e*

- **brevī**

koupeľ, lázeň

- lázně

barbarský, cizozemský, nevzdělaný

- barbar

šťastný, blažený

válka

dobře

dobrodiní, laskavost, přízeň

zvíře

pít

lichotit

dobrý

- dobro

býk, vůl (m.); kráva (f.)

krátký

- zakrátko, brzy zakrátko, brzy

C

cadāver, *eris, n.*

cadō, *ere, cecidī, –, cāsūrus*

- **cadere in** +ak.

caedēs, *is, f.*

caedō, *ere, cecidī, caesum*

caelum, *ī, n.*

Caesar, *is, m.*

calamitās, *ātis, f.*

calefaciō, *ere, fēcī, factum*

campus, *ī, m.*

candidātus, *ī, m.*

canis, *is, m.*

cantō, *āre, āvī, ātum*

capillus, *ī, m.*

capiō, *ere, cēpī, captum*

- **cōnsilium capere**

Capitōlium, *ī, n.*

captīva, *ae, f.*

captīvus, *ī, m.*

caput, *itis, n.*

careō, *ēre, caruī, –, caritūrus* +abl.

carmen, *inis, n.*

mrtvola, mrtvé tělo

padnout, klesnout, padnout mrtev

- upadat do něčeho, dostat se do něčeho, padnout na někoho

zabití, vražda, porážka

bít, tlouct, kácet, pobíjet, zabíjet, vraždit

nebe

Caesar (římský vojevůdce, 1. stol. př. Kr.)

pohroma, neštěstí, škoda, porážka

ohřívat, zahřívat

rovina, pláň, plocha

uchazeč o úřad, kandidát

pes

zpívat, opěvovat něco, někoho

vlas, vlasy (význam „vlasy“ lze vyjádřit singulárem i plurálem)

chytat, brát, zajímat, dobýt

- pojmout záměr, rozhodnout se

Kapitolium (výběžek kapitolského vrchu s chrámem), kapitolský vrch

zajatkyňe

zajatec

hlava

postrádat, nemít, být bez něčeho, mít nedostatek něčeho

píseň, báseň

carō , <i>carnis</i> , <i>f.</i>	maso
Carthāginiēnsēs , <i>ium</i> , <i>m.</i>	Kartaginci
cārus , <i>a</i> , <i>um</i>	drahý, milý
castellum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	pevnost, tvrz
castīgō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	kárat
castra , <i>ōrum</i> , <i>n.</i>	tábor (vojenský)
cāsus , <i>ūs</i> , <i>m.</i>	pád, případ osud, náhoda
▪ cāsū	▪ náhodou
Catō , <i>ōnis</i> , <i>m.</i>	Cato (příjmení několika významných osobností)
causā +gen.	kvůli, pro, za nějakým účelem (stojí za slovem)
▪ <i>amīcitiāe causā</i>	▪ kvůli přátelství
causa , <i>ae</i> , <i>f.</i>	důvod, příčina
cautus , <i>a</i> , <i>um</i>	opatrný, zabezpečený
caveō , <i>ēre</i> , <i>cāvī</i> , <i>cautum</i> +ak.	dát si pozor na něco, někoho
cēdō , <i>ere</i> , <i>cessī</i> , <i>cessum</i>	odcházet, ustupovat, vzdávat se
celebrō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	slavit, oslavovat
celer , <i>eris</i> , <i>ere</i>	rychlý
celeritās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	rychlost
cēna , <i>ae</i> , <i>f.</i>	večeře
cēnō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	večeřet, jíst
cēnseō , <i>ēre</i> , <i>uī</i> , <i>cēnsum</i>	soudit, myslet si, domnívat se, odhadovat majetek
cēnsor , <i>ōris</i> , <i>m.</i>	cenzor
cēnsus , <i>ūs</i> , <i>m.</i>	odhad (majetku), sčítání lidu
cernō , <i>ere</i> , <i>crēvī</i> , <i>crētum</i>	vidět, pozorovat, rozeznávat
certus , <i>a</i> , <i>um</i>	určitý, ustanovený, jistý
certus , <i>a</i> , <i>um</i>	jistý, určitý, dobře informován
▪ certiōrem +ak. (alqm) facere dē +abl. (alqa re)	▪ podat někomu zprávu o něčem, informovat někoho o něčem
cēterī , <i>ae</i> , <i>a</i>	ostatní
▪ cēterum	▪ ostatně
cibus , <i>ī</i> , <i>m.</i>	jídlo
Cicero , <i>ōnis</i> , <i>m.</i>	Cicero (římský řečník, 1. stol. př. Kr.)
circiter	asi, okolo
circum +ak.	okolo, kolem
circumeō , <i>circumīre</i> , <i>circumī</i> , <i>circumītum</i>	obcházet, obkličovat
circumveniō , <i>īre</i> , <i>vēnī</i> , <i>ventum</i>	obcházet, obklíčit, ohrozit, obelstít
circus , <i>ī</i> , <i>m.</i>	cirkus, závodní dráha
citerior , <i>ius</i>	ležící z této strany, přední
citō (komp. <i>citius</i> , superl. <i>citissimē</i>)	rychle
cīvīlis , <i>e</i>	občanský
▪ <i>bellum cīvīle</i>	▪ občanská válka
cīvis , <i>is</i> , <i>m.</i>	občan
cīvitās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	obec
clādēs , <i>is</i> , <i>f.</i>	škoda, neštěstí, porážka
clam	tajně

clāmō , <i>āre, āvī, ātum</i>	křičet
clāmor , <i>ōris, m.</i>	křik
clārus , <i>a, um</i>	slavný
classis , <i>is, f.</i>	lodstvo
claudō , <i>ere, clausī, clausum</i>	zavřít
cliēns , <i>entis, m.</i>	klient, chráněnc, poddaný
coeō , <i>coīre, coī, coitum</i>	scházet se
coepī , <i>coepisse, coeptum</i> (má jen tvary perf. systému)	začít
cogitō , <i>āre, āvī, ātum</i>	přemýšlet
cognitiō , <i>ōnis, f.</i>	poznávání, vědomost, poznatek, vyšetřování
cōgnōmen , <i>inis, n.</i>	příjmení
cōgnoscō , <i>ere, cōgnōvī, cōgnitum</i>	znát, poznat, dozvědět se
cōgō , <i>ere, coēgī, coāctum</i>	nutit
cohortor , <i>ārī, ātus sum</i>	povzbudit, vybízet, napomínat
collēga , <i>ae, m.</i>	kolega, úředník ve stejném úřadě
colloquium , <i>iī, n.</i>	rozhovor
colloquor (conloquor) , <i>ī, locūtus sum</i>	mluvit s někým, rozmlouvat, vyjednávat
collum , <i>ī, n.</i>	krk
colō , <i>ere, coluī, cultum</i>	ctít, uctívat
▪ agrum colere	▪ obdělávat pole
colōnia , <i>ae, f.</i>	osada, kolonie
color , <i>ōris, m.</i>	barva
comedō , <i>ere, comēdī, comēsum</i>	sníst
comes , <i>itis, m.</i>	průvodce, účastník, společník
comitia , <i>ōrum, n.</i>	sněm, volební sněm, volby
commendō , <i>āre, āvī, ātum</i>	doporučovat, svěřit (něčí ochraně apod.)
committō , <i>ere, mīsī, missum</i>	spáchat něco, dopustit se něčeho, svěřit, přenechat
▪ scelus committere	▪ spáchat zločin
commodus , <i>a, um</i>	přiměřený, vhodný, prospěšný
▪ commodum , <i>ī, n.</i>	▪ pohodlí, prospěch, výhoda, užitek, výsada
commoveō , <i>ēre, mōvī, mōtum</i>	pohnout, dojmout, přimět, vyvolat (cit, náladu apod.)
commūnicō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (alqd) <i>cum</i> +abl. <i>cum</i> alqo	sdílet, svěřit se někomu s něčím, poradit se
commūnis , <i>e</i>	společný
comparō , <i>āre, āvī, ātum</i>	připravit, opatřit, získat
▪ classe[m] comparāre	▪ vybudovat loďstvo
complūrēs , <i>a</i> (nemá význam komparativu)	nemálo, několik, velmi mnozí
compōnō , <i>ere, posuī, positum</i>	skládat, sestavovat, spojovat, skládat (umělecké dílo), sepsat
concilium , <i>iī, n.</i>	sněm
concitō , <i>āre, āvī, ātum</i>	hnát, popohnat, pobouřit, pobídnout
concupiscō , <i>ere, cupīvī, cupītum</i> +ak.	zatoužit, toužit po něčem
condemnō , <i>āre, āvī, ātum</i>	odsoudit
condiciō , <i>ōnis, f.</i>	podmínka

condō, *ere, didī, ditum*
 ▪ **ab urbe conditā**
cōnferō, *conferre, contulī, collātum*
cōnficiō, *ere, fēcī, fectum*
cōnfidō, *ere, fīsus sum*

cōnfigō, *ere, fīxī, fīxum*
cōnfirmō, *āre, āvī, ātum*
cōnfiteor, *ērī, fessus sum*
congerō, *ere, gessī, gestum*

congregior, *ī, gressus sum*
coniciō, *ere, iēcī, ectum*
coniunx, *coniugis, m. f.*
coniūrātiō, *ōnis, f.*
cōniūrātus, *ī, m.*
conl-, viz **coll-**
cōnor, *ārī, ātus sum*
cōnsciscō, *ere, scīvī, scītum*
 ▪ **mortem sibi cōnsciscere**
cōnscrībō, *ere, scrīpsī, scrīptum*

▪ **patrēs cōnscīptī**
cōnsecrō, *āre, āvī, ātum*
cōnsentiō, *īre, sēnsī, sēsum*
cōnsequor, *sequī, secūtus sum*
cōnsīderō, *āre, āvī, ātum*
cōnsīdō, *ere, sēdī, –*
cōnsilium, *īī, n.*
 ▪ **cōnsilium capere**
cōnsistō, *ere, constīī, –*
cōnspectus, *ūs, m.*
 ▪ **in cōnspectū** +gen. (alcis)
cōnspiciō, *ere, spexī, spectum*
cōnstantia, *ae, f.*
cōnstat
cōnstituō, *ere, stitūī, stitūtum*
cōnstruō, *ere, strūxī, structum*
cōnsuetūdō, *īnis, f.*
cōnsul, *is, m.*
cōnsulātus, *ūs, m.*
cōnsulō, *ere, suluī, sultum* +ak. (alqm)
 ▪ +dat. (alci)
cōnsultātiō, *ōnis, f.*
cōnsultō, *āre, āvī, ātum*
 ▪ +ak. (alqm)
 ▪ +dat. (alci)

založit, uložit, uschovat
 ▪ od založení města (tj. Říma)
 snášet (dohromady), sbírat
 dokončit, strávit (čas), unavit, vyčerpat
 důvěřovat někomu, spoléhat na někoho, věřit,
 pevně doufat
 stloukat (něco hřebíky), probodnout, prorazit
 potvrdit
 přiznat se
 snášet, nahromadit, postavit, zahrnout někoho
 něčím
 setkat se, střetnout se, utkat se v boji
 snést, naházet na hromadu, usuzovat
 manžel, manželka
 spiknutí
 spiklenec

pokoušet se
 ustanovit, přijmout usnesení
 ▪ spáchat sebevraždu
 konat vojenský odvod, ustanovit, sepsat,
 zapsat do seznamu občanů, senátorů
 ▪ otcové a přísedící (oslovení senátorů)
 zasvětit, posvětit, obětovat
 souhlasit, shodovat se, domluvit se, spiknout se
 následovat, pronásledovat, dohonit, získat, nabýt
 pozorovat, uvažovat o něčem, zvážit něco
 posadit se, usadit se, usídlit se
 rada, úmysl, záměr
 ▪ pojmout záměr, rozhodnout se
 zastavit se, stanout
 pohled; co je na dohled, blízko
 ▪ v přítomnosti někoho
 dívat se, spatřit, uvidět
 vytrvalost, vyrovnanost, klid
 je známo
 postavit, ustanovit, rozhodnout (soudně)
 stavět, budovat
 zvyk, obvyklý způsob života
 konzul
 konzulát
 ptát se na radu někoho
 ▪ starat se o někoho
 porada, uvažování, rada
 radit se, uvažovat
 ▪ ptát se na radu někoho
 ▪ starat se o někoho

cōnsultum, *ī, n.*

- **senātūs cōnsultum**

cōnsūmō, *ere, sūmpsī, sumptum*

contāgiō, *ōnis, f.*

contemnō, *ere, contempsī, contemptum* +ak.

contendō, *ere, tendī, tentum*

contentus, *a, um* +abl.

contineō, *ēre, tinuī, –*

contingō, *ere, tigī, tāctum* +ak.

- **contingere** +dat.

- **contingit**, *ere, contigit*

contrā +ak.

contrārius, *a, um*

cōntroversia, *ae, f.*

conveniō, *īre, vēnī, ventum*

- +ak.

convertō, *ere, vertī, versum*

convincō, *ere, vīcī, victum*

convīvium, *ī, n.*

convocō, *āre, āvī, ātum*

cōpia, *ae, f.*

- **cōpiae**, *ārum, f.*

cor, *cordis, n.*

cōram

cornū, *ūs, n.*

corōna, *ae, f.*

corpus, *oris, n.*

corrigō, *ere, rēxī, rēctum*

corrumpō, *ere, rūpī, ruptum*

cottīdiē

crās

crēber, *bra, brum*

crēdō, *ere, didī, ditum* +dat.

- **crēdere in deum**

creō, *āre, āvī, ātum*

crēscō, *ere, crēvī, crētum*

crīmen, *inis, n.*

crucīfigō, *ere, fixī, fixum*

crūdēlis, *e*

crūdēlitās, *ātis, f.*

cum (spojka)

- **cum... tum**

cum +abl.

cūctātiō, *ōnis, f.*

usnesení, ustanovení, rozhodnutí

- usnesení senátu

spotřebovat, sníst, zničit

dotyk, náказа

pohrdat někým, něčím, nevšímat si někoho, něčeho

směřovat, zamířit, zápasit, soupeřit

spokojený, spokojující se s něčím, kdo si vystačí s něčím

držet pohromadě, obsahovat

dotýkat se, dospět někam

- dostávat se někomu

- stát se, přihodit se

proti

protější, ležící na opačné straně, protilehlý, opačný

spor

sejít se, shromáždit se

- sejít se s někým, navštívit někoho, setkat se s někým

obrátit, změnit

usvědčit, dokázat, vyvrátit

hostina

svolat

zásoba, dostatek,

- bohatství, vojenské oddíly, vojsko

srdce

tváří v tvář, osobně, mezi čtyřma očima

roh, paroh, křídlo (ve vojenství)

věvec, koruna

tělo

narovnat, opravit, napravit, polepšit

kazit, porušit, podplácet

každodenně, každý den

zítra

častý, hojný

věřit někomu, něčemu

- věřit v boha

volit

růst

zločin, obvinění, žaloba, výčitka

ukřížovat, přibít na kříž

krutý

krutost

když

- jak... tak

s

váhání, otálení

cūnctor, *ārī, ātus sum*
cupiditās, *ātis, f.*
 ▪ **cupiditās** +gen.
cupidus, *a, um* +gen.
cupiō, *ere, cupīvī, cupītum*
cūr
cūra, *ae, f.*
cūria, *ae, f.*
cūriōsus, *a, um*
cūrō, *āre, āvī, ātum* +ak.
currō, *ere, cucurrī, cursum*
currus, *ūs, m.*
cursus, *ūs, m.*
custōdia, *ae, f.*
 ▪ **custōdiae**, *ārum, f.*
custōdiō, *īre, īvī, ītum*
custōs, *ōdis, m. f.*

D

damnātus, *a, um*
dē +abl.
dea, *ae, f.*
dēbeō, *ēre, debuī, debitum*
dēcēdō, *ere, cessī, cessum*
dēcernō, *ere, dēcrēvī, dēcrētum*
dēcipiō, *ere, cēpī, ceptum*
dēcrēscō, *ere, crēvī, crētum*
dēdecus, *oris, n.*
dēdicō, *āre, āvī, ātum*
dēdūcō, *ere, dūxī, ductum*
dēfendō, *ere, dēfēndī, dēfēnsūm*
dēferō, *dēferre, dētulī, dēlātum*
dēficiō, *ere, fēcī, fectum*
 ▪ *vīrēs mē dēficiunt*
 ▪ *dēficere ā Rōmānīs*
 ▪ *animō dēficere*
deinde
dēlectō, *āre, āvī, ātum* +ak. (alqm) +abl. (alqa re)
 ▪ **dēlectārī** +abl. (alqa re)
dēleō, *ēre, ēvī, ētum*
dēlīberō, *āre, āvī, ātum*
dēligō, *ere, lēgī, lēctum*
delinquō, *ere, līquī, lictum* +ak.
Dēlus, *ī, f.*
dēmittō, *ere, mīsī, missum*

váhat
 touha, dychtivost, vášeň
 ▪ touha po něčem
 dychtivý, toužící po něčem
 toužit
 proč
 péče, starost
 kurie, radnice, místo pro jednání senátu
 zvědavý
 starat se o
 běžet
 vůz
 běh, dráha
 hlídání
 ▪ strážce, hlídky, vězení
 hlídat, chránit, střežit
 strážce, strážkyně (f.), hlídač

odsouzený
 o, z (shora dolů)
 bohyně
 být dlužen, mít povinnost, muset
 odejít, ustoupit, přestávat, zemřít
 rozhodnout
 oklamat, podvést
 ubývat, zmenšovat se
 hanba, potupa, hanebnost
 zasvěcovat
 odvést, přivést, přimět k něčemu
 bránit
 snášet (dolů), dopravit, oznámit
 odpadnout, scházet, ubývat
 ▪ opouštějí mě síly
 ▪ odpadnout od Římanů
 ▪ klesat na mysli
 potom, dále, za druhé (ve výčtu)
 těšit, bavit někoho něčím
 ▪ těšit se, mít potěšení, zálibu, požitek z něčeho
 ničit
 uvažovat, rozvažovat, ptát se na radu
 vybrat
 chybovat, provinit se v něčem, něčím
 Délos
 spouštět, posílat dolů

▪ animum dēmittere	▪ klesat na mysli
dēmō , <i>ere, dēmpsī, dēmptum</i>	odstranit, sundat, odejmout, vzít
dēmum	konečně, teprve
dēnique	konečně, nakonec, zkrátka
dēns , <i>dentis, m.</i>	zub
dēnsus , <i>a, um</i>	hustý
dēpōnō , <i>ere, posuī, positum</i>	odkládat
dēportō , <i>āre, āvī, ātum</i>	odnést, odvézt, dopravit, donést, dovézt
dēprimō , <i>ere, pressī, pressum</i>	stlačit, potlačit
dēscendō , <i>ere, scendī, scēsum</i>	sestoupit, sejít dolů
dēscribō , <i>ere, scripsī, scriptum</i>	nakreslit, popsat, vysvětlit
dēserō , <i>ere, seruī, sertum</i>	opustit, zanechat, zradit
dēserta , <i>ōrum, n.</i>	poušť, pustiny
dēsiderō , <i>āre, āvī, ātum</i>	toužit, požadovat
dēsīnō , <i>ere, dēsī, dēsītum</i>	přestat
dēsistō , <i>ere, dēstītī, –</i>	přestat
dēspērātiō , <i>ōnis, f.</i>	zoufalství
dēspiciō , <i>ere, spexī, spectum +ak.</i>	pohrdat, opovrhovat
dēsum , <i>dēesse, dēfuī, –, dēfutūrus +dat.</i>	chybět, scházet, nepomáhat
dētineō , <i>ere, tinuī, tentum</i>	zadržet
deus , <i>ī, m.</i>	bůh
dēvincō , <i>ere, vīcī, victum</i>	zcela porazit, podmanit
dexter , <i>(e)ra, (e)rum</i>	pravý
dīcō , <i>ere, dīxī, dictum</i>	říct
dictātor , <i>ōris, m.</i>	diktátor
diēs , <i>ēī, m.</i>	den
differō , <i>differe, –, –</i>	lišit se
differō , <i>differe, distulī, dīlātum</i>	odkládat
difficilis , <i>e</i>	nesnadný, těžký
difficultās , <i>ātis, f.</i>	obtíž, nesnáz, problém
diffidō , <i>ere, fīsus sum</i>	nedůvěřovat, nespoléhat
digitus , <i>ī, m.</i>	prst
dignitās , <i>ātis, f.</i>	důstojnost, čest
dignus , <i>a, um +abl.</i>	hoden někoho, něčeho
dīligēns , <i>entis</i>	pečlivý
dīligentia , <i>ae, f.</i>	pečlivost
dīligō , <i>ere, dīlēxī, dīlēctum</i>	mít rád, milovat, mít v úctě, v oblibě
dīluvium , <i>īī, n.</i>	povodeň, potopa
dīmicō , <i>āre, āvī, ātum</i>	bojovat
dīmidium , <i>īī, n.</i>	polovina
▪ dīmidiō minor	▪ o polovinu menší
dīmittō , <i>ere, mīsī, missum</i>	rozeslat, propustit, pustit, odpustit (zejm. o penězích)
discēdō , <i>ere, cessī, cessum</i>	rozejít se, odejít
discessus , <i>ūs, m.</i>	odchod, smrt

disciplīna , <i>ae, f.</i>	učení, nauka, vzdělání, obor
discipulus , <i>ī, m.</i>	žák
discō , <i>ere, didicī, – +ak.</i>	učit se něco, něčemu
discrībō , <i>ere, scrīpsī, scrīptum</i>	rozdělit, seřadit, uspořádat
displīceō , <i>ēre, plicuī, displicitum</i>	nelíbit se
▪ (id) mihi displicet	▪ nelíbí se mi to, nejsem s tím spokojen
disputō , <i>āre, āvī, ātum dē +abl.</i>	mluvit, vykládat, pojednat (vědecky)
dissentīō , <i>īre, sēnsī, sēnsū ā / cum +abl. (alqo); dē +abl. (alqare)</i>	nesouhlasit s někým v něčem
dissimilis , <i>e +gen. / +dat.</i>	nepodobný někomu, něčemu
dissimulō , <i>āre, āvī, ātum</i>	zatajovat, skrývat, předstírat, přetvařovat se
distinguō , <i>ere, stīnxī, stīnctum</i>	rozlišit, rozeznat, stanovit, určit
distribuō , <i>ere, tribuī, tribūtum</i>	rozdělit
diū (komp. <i>diūtius</i> , superl. <i>diūtissimē</i>)	dlouho (déle, nejdéle)
dīversus , <i>a, um</i>	rozdílný, různý, oddělený
dīvēs , <i>itis</i>	bohatý
dīvidō , <i>ere, dīvīsī, dīvīsum</i>	rozdělovat
dīvīnus , <i>a, um</i>	božský
dīvitiae , <i>ārum, f.</i>	bohatství
dīvus , <i>a, um</i>	božský
▪ dīvus , <i>ī, m.</i>	▪ bůh
dō , <i>dare, dedī, datum</i>	dát
doceō , <i>ēre, docuī, doctum +ak. (alqm), +ak. (alqd)</i>	učit někoho něco
doctus , <i>a, um</i>	učený
doleō , <i>ēre, uī, –, dolitūrus</i>	bolet, cítit bolest, trápit se, truchlit
▪ oculī mihi dolent	▪ bolí mě oči
dolor , <i>ōris, m.</i>	bolest
domesticus , <i>a, um</i>	domácí, domovní, rodinný
domina , <i>ae, f.</i>	paní
dominātus , <i>ūs, m.</i>	vláda, absolutistická vláda, tyranie
dominus , <i>ī, m.</i>	pán
domus , <i>ūs, f.</i>	dům
dōnō , <i>āre, āvī, ātum</i>	darovat
dōnum , <i>ī, n.</i>	dar
dormiō , <i>īre, īvī, ītum</i>	spát
dubitātīō , <i>ōnis, f.</i>	pochybování, váhání, otálení
▪ sine ūllā dubitātīōne	▪ bez váhání, ihned
dubitō , <i>āre, āvī, ātum</i>	pochybovat, váhat
dubius , <i>a, um</i>	pochybný, nejistý
dūcō , <i>ere, dūxī, ductum</i>	vést
▪ uxōrem dūcere +ak.	▪ vzít si někoho za ženu, oženit se s někým
dulcis , <i>e</i>	sladký
duplex , <i>icis</i>	dvojitý, dvojnásobný
dūrus , <i>a, um</i>	tvrdý
dux , <i>ducis, m.</i>	vojevůdce

E

ē / ex +abl.	z (ven z něčeho)
eā	tudy
ēdictum , <i>ī, n.</i>	vyhláška, nařízení, edikt
edō , <i>ere, ēdī, ēsum</i>	jíst
ēducō , <i>āre, āvī, ātum</i>	vychovávat
efferrō , <i>efferre, extulī, ēlātum</i>	vynášet
efficiō , <i>ere, fēcī, factum</i>	způsobit
effigiēs , <i>ēī, f.</i>	obraz, podoba, socha
efflō , <i>āre, āvī, ātum</i>	vydechnout
▪ animam efflāre	▪ vydechnout duši, zemřít
effugiō , <i>ere, fūgī, – +ak. (alqd); ē +abl. (alqa re)</i>	uprchnout, utéct něčemu, před něčím; z něčeho
egeō , <i>ēre, uī, – +abl.</i>	nemít, postrádat něco
ēgredior , <i>ī, gressus sum</i> +abl. / <i>ē +abl.</i>	vyjít odněkud)
ēgregius , <i>a, um</i>	výborný, vynikající, významný
ēiciō , <i>ere, iēcī, iectum</i>	vyhodit, vyhnat, vyloučit
ēligō , <i>ere, ēlēgī, ēlēctum</i>	volit
ēloquentia , <i>ae, f.</i>	výmluvnost
ēmendō , <i>āre, āvī, ātum</i>	opravit, zbavit chyb, napravit
emō , <i>ere, emī, emptum</i>	kupovat
enim	neboť
ēnumerō , <i>āre, āvī, ātum</i>	vypočítat, vyjmenovat
eō	tam
eō , <i>īre, iī, itum</i>	jít
epilogus , <i>ī, m.</i>	doslov, konec řeči
epistula , <i>ae, f.</i>	dopis
epulae , <i>ārum, f.</i>	hostina
equa , <i>ae, f.</i>	kobyla
equēs , <i>ītis, m.</i>	jezdec
equitātus , <i>ūs, m.</i>	jezdeckvo, jízda
equus , <i>ī, m.</i>	kůň
ēripiō , <i>ere, ripuī, reptum</i>	vyrvat, násilím vzít
errō , <i>āre, āvī, ātum</i>	bloudit, chybovat, mýlit se
et	a
etiam	také, i, ještě také, dále (pro připojení dalšího pojmu)
etiamsī	i když, ačkoliv, i kdyby
Eurōpa , <i>ae, f.</i>	Evropa
ēvādō , <i>ere, vāsī, vāsum</i>	vyjít, uniknout
ēveniō , <i>īre, vēnī, ventum</i>	vyjít, dopadnout (dobře/špatně), dařit se, stát se
eventus , <i>ūs, m.</i>	výsledek, konec, úspěch, událost
excēdō , <i>ere, cessī, cessum</i> +abl. / <i>ē +abl.</i>	vyjít, odejít odněkud
excellēns , <i>entis</i>	výborný, vynikající
exemplar , <i>āris, n.</i>	příklad
exemplum , <i>ī, n.</i>	příklad

exeō, exīre, exiī, exitum
exequor, viz exsequor
exerceō, ēre, exercuī, exercitum
exercitus, ūs, m.
exhauriō, īre, hausī, haustum
exigō, ere, ēgī, āctum

- **exigere aetātem**

exilium (exsilium), iī, n.
eximius, a, um
exīstimō, āre, āvī, ātum
exitus, ūs, m.
expectātiō, viz exspectātiō
expectō, viz exspectō
expellō, ere, expulī, expulsum
experior, īrī, expertus sum
expleō, ēre, ēvī, ētum
explicō, āre, āvī, ātum
explōrō, āre, āvī, ātum
exportō, āre, āvī, ātum
expūrgō, āre, āvī, ātum
exsequor (exequor), sequī, secūtus sum
exsilium, viz exilium
exspectātiō (expectātiō), ōnis, f.
exspectō (expectō), āre, āvī, ātum
extinguō (extinguō), ere, stinxī, stinctum

extendō, ere, tendī, tentum / tēnsu
extinguō, viz exstinguō
extrēmus, a, um

F

faber, brī, m.
fābula, ae, f.
facilis, e
facilitās, ātis, f.

- *magnae facilitātis esse* (gen. vlastnosti)

facinus, oris, n.
faciō, ere, fēcī, factum
factum, ī, n.
facultās, ātis, f.

- **facultātēs, um, f.**

fāgus, ī, f.
fallāx, ācis
fallō, ere, fefellī, falsum

vycházet

 cvičit
 vojsko
 vyčerpat, odstranit, vypít
 vyhnat, dokončit, provést, stanovit, skončit (o čase)

- prožít věk, život

 vyhnanství
 výborný, vynikající, výjimečný
 domnívat se, myslet, hodnotit
 východ, konec, výsledek

 vyhnat
 zkoušet, zkoumat, zakusit, zažít, získat zkušenost
 splnit, vyplnit, naplnit
 vysvětlit
 vyzkoumat, vypátrat, vyzvědět
 vyvážet
 vyčistit, omluvit, ospravedlnit
 vykonat, plnit

 očekávání
 čekat, očekávat
 uhasit, zhasnout, usmrtit, zničit, uvést v zapomenutí
 rozšiřovat, protahovat prodlužovat (o čase)

 nejvzdálenější, poslední, krajní

řemeslník
 příběh, bajka, pověst, pohádka
 snadný, lehký
 přívětivost, vlídnost, náklonnost, ochota

- být velmi vlídný

 čin, zločin, provinění
 dělat
 čin, skutek
 možnost, příležitost, schopnost

- majetek, peníze

 buk
 klamavý, podvodný, lživý
 klamat, podvádět, zatajit

falsus, *a, um*
 ▪ **falsum**, *ī, n.*
fāma, *ae, f.*
famēs, *is, f.*
famīlia, *ae, f.*
familiāris, *e*
 ▪ **familiāris**, *is, m.*
 ▪ **rēs familiāris**
familiāritās, *ātis, f.*
fās, *n.* (jen nom. a. ak.)
 ▪ **fās est**
fāstidiōsē
fāstidiōsus, *a, um*
fātum, *ī, n.*
febris, *is, f.*
fēlicitās, *ātis, f.*
fēlix, *īcis*
fēmina, *ae, f.*
fera, *ae, f.*
ferē
feriō, *īre, –, –*
ferō, *ferre, tulī, lātum*
 ▪ **lēgem ferre**
 ▪ **molestē ferre**
ferōx, *ōcis*
ferrum, *ī, n.*
ferus, *a, um*
fessus, *a, um*
fidēlis, *e*
fidēs, *eī, f.*
fidō, *ere, fīsus sum*
fidus, *a, um*
fīlia, *ae, f.*
fīlius, *īī, m.*
fīngō, *ere, fīnxī, fīctum*
fīnis, *is, m.*
 ▪ **fīnēs**, *īum, m.*
fīnitimus, *a, um*
 ▪ **fīnitimī**, *ōrum, m.*
fīō, *fīerī, factus sum*
fīrmus, *a, um*
flamma, *ae, f.*
fleō, *ēre, flēvī, flētum*
flōreō, *ēre, uī, –*

lživý, nepravdivý, falešný, neupřímný
 ▪ lež, nepravda, výmysl
 pověst
 hlad
 rodina
 rodinný, přátelský, příznivě nakloněný
 ▪ rodinný přítel
 ▪ majetek
 přátelství, blízké vztahy
 božské právo, mravní zákon, to, co je správné, dobré
 ▪ je dovoleno, smí se
 s nechutí, s odporem, s nelibostí
 cítící nechuť, odpor, odporný
 věštba, osud
 horečka
 štěstí
 šťastný
 žena
 divoké zvíře, šelma
 skoro, téměř
 bít, tlouct, zabít
 nést, držet, snést, vydržet, přinášet, oznamovat, vyprávět, získat
 ▪ navrhnout zákon, ustanovit zákon
 ▪ těžce nést
 zuřivý, divoký, zpupný
 železo, meč
 divoký
 unavený, slabý
 věrný, spolehlivý
 víra, důvěra, věrnost, slib
 důvěřovat, mít důvěru, spoléhat
 věrný, spolehlivý
 dcera
 syn
 tvořit, představovat si, vymýšlet si, předstírat
 hranice, konec
 ▪ území, krajina, země, říše
 sousední
 ▪ sousedé
 stát se, stávat se
 pevný, vytrvalý, spolehlivý
 plamen
 plakat
 kvést, být na vrcholu (moci, slávy apod.), vynikat, zářit, být slavný

flōs , <i>flōris</i> , <i>m.</i>	květ, květina
flūmen , <i>inis</i> , <i>n.</i>	řeka
fluvius , <i>iī</i> , <i>m.</i>	řeka, tok, proud
focus , <i>ī</i> , <i>m.</i>	krb, ohniště,
foedus , <i>a</i> , <i>um</i>	ošklivý, hrozný
foedus , <i>eris</i> , <i>n.</i>	smlouva
folium , <i>iī</i> , <i>n.</i>	list
fōns , <i>fontis</i> , <i>m.</i>	pramen, studánka, zdroj, počátek
forās	ven (na otázku „kam?“)
forma , <i>ae</i> , <i>f.</i>	tvář, podoba, kráska
forsitan	snad, možná
fortasse	možná, snad, asi
forte	náhodou, snad
fortis , <i>e</i>	silný, statečný
fortuitus , <i>a</i> , <i>um</i>	náhodný, nahodilý
fortūna , <i>ae</i> , <i>f.</i>	osud, štěstěna, náhoda
▪ fortūnae , <i>ārum</i> , <i>f.</i>	▪ majetek, bohatství
forum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	náměstí, fórum
fossa , <i>ae</i> , <i>f.</i>	příkop, jáma
fovea , <i>ae</i> , <i>f.</i>	jáma
frangō , <i>ere</i> , <i>frēgī</i> , <i>frāctum</i>	rozbít, zlomit, vysílit
frāter , <i>frātris</i> , <i>m.</i>	bratr
frāternus , <i>a</i> , <i>um</i>	bratrský, bratrův
frēnum , <i>ī</i> , <i>n.</i> (pl. <i>frēnī</i> , <i>ōrum</i> , <i>m.</i>)	uzda
frīgus , <i>oris</i> , <i>n.</i>	zima, chlad
frōns , <i>frontis</i> , <i>f.</i>	čelo
frūmentārius , <i>a</i> , <i>um</i>	obilný
▪ rēs frūmentāria	▪ zásobování
frūmentum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	obilí
fugiō , <i>ere</i> , <i>fūgī</i> , –, <i>fugitūrus</i> +ak.	utíkat před někým, něčím
fugō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	zahnat, obrátit na útěk
fulgur , <i>uris</i> , <i>n.</i>	blesk
fulmen , <i>inis</i> , <i>n.</i>	blesk, úder blesku
fundāmentum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	základ
fungor , <i>ī</i> , <i>functus sum</i> +abl.	zastávat, vykonávat (funkci, úřad, úkol apod.)
fūnus , <i>eris</i> , <i>n.</i>	pohřeb, pohřební průvod, pohřební obřad, mrtvola
fūr , <i>fūris</i> , <i>m.</i>	zloděj
furor , <i>ōris</i> , <i>m.</i>	řádění, vztek, zuřivost, nepřičetnost
fustis , <i>is</i> , <i>m.</i>	hůl, klacek
futūrus , <i>a</i> , <i>um</i>	budoucí

G

Gallicus , <i>a</i> , <i>um</i>	galský
--	--------

Gallus, *ī, m.*
gaudeō, *ēre, gavīsus sum*
gaudium, *ī, n.*
gener, *erī, m.*
gēns, *gentis, f.*
genus, *eris, n.*
Germānus, *ī, m.*
gerō, *ere, gessī, gestum*
 ▪ **bellum gerere**
gignō, *ere, genuī, genitum*
gladius, *ī, m.*
glōria, *ae, f.*
glōrior, *ārī, ātus sum*
glōriōsus, *a, um*
gradus, *ūs, m.*
Graecia, *ae, f.*
Graecus, *a, um*
 ▪ **Graecus**, *ī, m.*
grātia, *ae, f.*
 ▪ **grātiās agere dē / prō +abl.; ob +ak.**
grātulor, *ārī, ātus sum*
grātus, *a, um*
grātus, *a, um*
 ▪ **grātum +dat. (alci) facere**
gravis, *e*

H

habeō, *ēre, habuī, habitum*
(h)arēna, *ae, f.*
habitō, *āre, āvī, ātum*
habitus, *ūs, m.*
Hannibal, *alis, m.*
herba, *ae, f.*
hērēditās, *ātis, f.*
herī
hīc
hiems, *hiemis, f.*
hinc
historia, *ae, f.*
hodiē
homō, *hominis, m.*
honestās, *ātis, f.*
honestus, *a, um*
honor, *ōris, m.*

Gal
 radovat se
 radost
 zeť
 rod, kmen, národ
 rod, druh
 Germán
 nést, nosit, dělat, řídit, vést
 ▪ vést válku
 zplodit, zrodit
 meč
 sláva
 chlubit se
 slavný, chlubitý
 krok, stupeň, schod
 Řecko
 řecký
 ▪ Řek
 přízeň, vděčnost, náklonnost, díky
 ▪ děkovat za něco
 blahopřát, gratulovat, děkovat
 vděčný, milý, vítaný
 vděčný, milý
 ▪ udělat něco někomu vhod
 těžký, závažný, vážný, důležitý, významný,
 obtížný

mít
 písek
 obývat něco, bydlet
 postava, vzhled
 Hanibal (kartaginský vojevůdce)
 rostlina, bylina
 dědictví
 včera
 zde
 zima
 odtud
 historie
 dnes
 člověk
 čest, čestnost
 čestný, vážený
 čest, pocta, úcta

hōra, *ae, f.*
horribilis, *e*
hortor, *ārī, ātus sum*
hortus, *ī, m.*
hospes, *itis, m.*
hospitium, *īī, n.*
hostis, *is, m.*
hūmānus, *a, um*

hodina
hrozný, děsný, strašný
povzbuzovat
zahrada
host
pohostinství, přátelské přijetí
nepřítel
lidský

I

iaceō, *ēre, iacuī, iacitum*
iaciō, *ere, iēcī, iactum*
iam
ibi
idōneus, *a, um*
igitur
ignāvus, *a, um*
ignis, *is, m.*
▪ **ferrō ignīque**
ignōrantia, *ae, f.*
ignōrō, *āre, āvī, ātum*
▪ **nōn ignōrō**
ignōscō, *ere, nōvī, nōtum*
ignōtus, *a, um*
illūc
imāgō, *inis, f.*

imitor, *ārī, imitātus sum*
immānis, *e*
immemor, *oris +gen.*
immineō, *ēre, – +dat.*
immō
immortālis, *e*
impediō, *īre, īvī, ītum*
imperātor, *ōris, m.*

imperfectus, *a, um*
imperītus, *a, um +gen.*
imperium, *īī, n.*
imperō, *āre, āvī, ātum*
impetrō, *āre, āvī, ātum*
impetus, *ūs, m.*
impius, *a, um*
impleō, *ēre, ēvī, ētum*

ležet
hodit
již, už
tam (vyjádření polohy na otázku „kde?“)
vhodný
tedy
líný, zahálčivý, nečinný
oheň
▪ ohněm a mečem
neznalost
nevědět, neznat
▪ dobře vím
odpustit
neznámý
tam, onam (na otázku „kam?“)
obraz, podobizna (malba, socha, busta, ...),
představa, přízrak
napodobovat
strašný, hrozný
nepamětlivý, nepamatující na někoho, něco
vyčínvat, blížit se, hrozit
dokonce ještě, spíše, naopak
nesmrtelný
bránit, překážet
vojevůdce, velitel
titul císařů (např. imperātor Augustus)
nedokončený, nedokonalý
nezkušený v něčem
rozkaz, vláda, velení, stát, říše
přikazovat, velet
dosáhnout, získat, dostat
útok
bezbožný
naplnit

importō , <i>āre, āvī, ātum</i>	dovážet
improbus , <i>a, um</i>	neřádný, nepoctivý
imprūdēns , <i>entis</i>	nerozumný, neprozíravý
imprūdentia , <i>ae, f.</i>	nerozumnost, neopatrnost, neznalost
impūne	beztrestně
impūnītus , <i>a, um</i>	beztrestný, bez trestu
in +ak.	do (odpověď na otázku „kam?“)
in +abl.	v, ve, na (odpověď na otázku „kde?“)
incautus , <i>a, um</i>	neopatrný, nic netušící
incendium , <i>ī, n.</i>	požár
incendō , <i>ere, endī, ēsum</i>	zapálit, spálit
incertus , <i>a, um</i>	nejistý, neurčitý
incidō , <i>ere, incidī, –</i>	upadnout
▪ in morbum incidere	▪ upadnout do nemoci, onemocnět
incipiō , <i>ere, cēpī, ceptum</i>	začínat
inclūdō , <i>ere, clūsī, clūsum</i>	uzavřít, vložit
incōgnītus , <i>a, um</i>	neznámý
incola , <i>ae, m.</i>	obyvatel
incolumis , <i>e</i>	neporušený, bez úrazu, nezraněn, v pořádku
incommodus , <i>a, um</i>	nepohodlný, nevhodný, nepříznivý
▪ incommodum , <i>ī, n.</i>	▪ nepohodlí, neštěstí
incrēdibilis , <i>e</i>	neuvěřitelný
inde	odtud, potom, pak, proto
index , <i>īcis, m.</i>	udavač, oznamovatel, seznam, nápis, obsah
indiciūm , <i>ī, n.</i>	udání, důkaz, znamení
indicō , <i>āre, āvī, ātum</i>	oznámit, udat někoho, prozradit
indīcō , <i>ere, dīxī, dictum</i>	oznámit, vyhlásit
indignus , <i>a, um</i> +abl.	nehoden někoho, něčeho
indoctus , <i>a, um</i>	nevzdělaný
industria , <i>ae, f.</i>	píle
industrius , <i>a, um</i>	pilný
ineō , <i>inīre, inī, inītum</i>	vcházet
inermis , <i>e</i>	bez zbraně, neozbrojený, bezbranný
īnfāns , <i>antis, m.</i>	malé dítě, nemluvně
īnfantia , <i>ae, f.</i>	dětství
īnfēlicitās , <i>ātis, f.</i>	neštěstí
īnfēlix , <i>īcis</i>	nešťastný
īnferior , <i>ius</i>	nižší, níže postavený, horší
īnferō , <i>ferre, intulī, illātum</i>	vnést, způsobit něco
▪ bellum inferre +dat.	▪ zaútočit na někoho, napadnout někoho
īnfīmus , <i>a, um</i>	nejnižší, nejspodnější, nejhorší
īnfīnītus , <i>a, um</i>	nekonečný, neomezený, ve velkém počtu
ingenium , <i>ī, n.</i>	povaha, nadání, talent, duševní síla
īngēns , <i>entis</i>	ohromný, velmi velký, nesmírný
īngrātus , <i>a, um</i>	nevděčný
īniciō , <i>ere, iēcī, iectum</i>	vhodit, způsobit, vyvolat

▪ <i>metum</i> +dat. (alci) <i>inicare</i>	▪ vyvolat strach, nahnat strach někomu
inimicitia , <i>ae, f.</i>	nepřítelství
inimicus , <i>ī, m.</i>	nepřítel
iniquus , <i>a, um</i>	nerovný, nestejný, nespravedlivý
initium , <i>ī, n.</i>	začátek
iniūria , <i>ae, f.</i>	křivda, bezpráví
▪ iniūriā	▪ proti právu, neprávem
iniussū	bez rozkazu, proti rozkazu
▪ <i>iniussū cōnsulis</i>	▪ bez rozkazu konzula
iniustus , <i>a, um</i>	nespravedlivý
inm- , viz imm-	
innocēns , <i>entis</i>	nevinný, poctivý, řádný
inopia , <i>ae, f.</i>	chudoba, nouze, nedostatek
inquīrō , <i>ere, sīvī, sītum</i>	pátrat, vyzvídat, vyšetřovat (soudně)
inquit	říká, řekl (používá se k uvození přímé řeči)
inr- , viz irr-	
īnsānia , <i>ae, f.</i>	šílenství, nerozumnost
īnsānus , <i>a, um</i>	šílený, bláznivý
īnsidiae , <i>ārum, f.</i>	léčka, úklady, nástrahy
īnstituō , <i>ere, uī, ūtum</i>	ustanovit, začít
īnstruō , <i>ere, strūxī, structum</i>	postavit, uspořádat, vyzbrojit, vybavit, poučit
īnsula , <i>ae, f.</i>	ostrov
īnsum , <i>īnesse, īnfuī, –</i>	být v něčem
īntellegō , <i>ere, lēxī, lēctum</i>	chápat, pochopit
īnter +ak.	mezi
īntereō , <i>īnterīre, īnterī, īnteritum</i>	hynout
īnterficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i>	zabít
īntermittō , <i>ere, mīsī, missum</i>	přerušit, přestávat
īnterrogō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (alqm) <i>dē</i> +abl. (alqare)	ptát se někoho na něco
īntersum , <i>esse, fuī, –</i> +dat.	být mezi něčím, účastnit se něčeho
▪ īnterest	▪ záleží na něčem, je rozdíl
īntervallum , <i>ī, n.</i>	vzdálenost, interval
īntrā +ak.	uvnitř, během (nějaké doby), za (nějakou dobu)
īntrō , <i>āre, āvī, ātum</i>	vejít, vstoupit
īnvādō , <i>ere, vāsī, vāsum</i>	vejít, vtrhnout, napadnout
īnveniō , <i>īre, vēnī, ventum</i>	najít
īnvictus , <i>a, um</i>	neporažený
īnvideō , <i>ēre, vīdī, vīsum</i>	závidět
īnvīdia , <i>ae, f.</i>	závist, nenávisť
īnvidus , <i>a, um</i>	závistivý
īnvītus , <i>a, um</i>	nerad, proti vůli, nedobrovolný
īra , <i>ae, f.</i>	hněv
īrācundus , <i>a, um</i>	popudlivý, náchylný ke zlosti, prchlivý
īrāscor , <i>ī, īrātus sum</i> +dat.	zlobit se, být rozzloben na někoho
īrātus , <i>a, um</i> +dat.	rozzlobený na někoho, rozzuřený na někoho

irrideō, *ēre, rīsī, rīsum* +ak.
irrupō (inrupō), *ere, rūpī, ruptum in* +ak.
ita
Italia, *ae, f.*
itaque
item
iter, *itineris, n.*
iterum
iūcundus, *a, um*
iūdex, *icis, m.*
iūdicium, *iī, n.*
iūdicō, *āre, āvī, ātum*

Iūppiter, *Iovis* (gen.), *Iovī* (dat.), *Iovem* (ak.),
Iūppiter (vok.), *Iove* (abl.)
iūrō, *āre, āvī, ātum*
 ▪ *iūrāre per* +ak.
iūs iūrandum, *iūris iūrandī, n.*
iūs, *iūris, n.*
 ▪ **iūre**
 ▪ **iūs dīcere**
iussū
 ▪ *meō iussū*
 ▪ *iussū cōnsulis*
iūstitia, *ae, f.*
iūstus, *a, um*
iuvenis, *e* (komp. *iūnior*)
 ▪ **iuvenis**, *is, m.*
iuvō, *āre, iūvī, iūtum, (iuvātūrus)* +ak.

L

lābor, *ī, lāpsus sum*
labor, *ōris, m.*
labōrō, *āre, āvī, ātum*
lācrima, *ae, f.*
lacus, *ūs, m.*
laedō, *ere, laesī, laesum*
laetitia, *ae, f.*
laetor, *ārī, ātus sum* +abl., *dē / ex* +abl.
laetus, *a, um*
lāmentor, *ārī, ātus sum* +ak.
lapis, *idis, m.*
largior, *īrī, largītus sum*
largitiō, *ōnis, f.*
lassus, *a, um*

vysmívat se někomu, něčemu
vtrhnout, vniknout, vpadnout někam
tak
Itálie
proto
rovněž
cesta, pochod
znova
příjemný, milý
soudce
soud
soudit, vynášet rozsudek, posuzovat, pronášet
úsudek
Jupiter, nejvyšší římský bůh

přísahat
 ▪ přísahat při někom, něčem
přísaha
právo
 ▪ právem
 ▪ soudit
na rozkaz
 ▪ na můj rozkaz
 ▪ na rozkaz konzula
spravedlnost
spravedlivý
mladý
 ▪ mladík, mladý člověk
těšit, rozveselit, pomáhat

uklouznout, spadnout, udělat chybu
práce, námaha
pracovat
slza
jezero, rybník
poškodit, poranit, urazit
radost, veselost
radovat se, mít radost z něčeho
veselý, radostný
naříkat nad něčím
kámen
rozdávat
rozdávání, rozdělování, podplácení, úplatky
unavený

Latīnus , <i>a, um</i>	latinský
latrō , <i>ōnis, m.</i>	lupič
lātus , <i>a, um</i>	široký
latus , <i>eris, n.</i>	bok, strana
laudō , <i>āre, āvī, ātum</i>	chválit
laus , <i>laudis, f.</i>	chvála, pochvala, sláva, slavný čin
lavō , <i>āre, lāvī, lavātum/lautum/lōtum</i>	umývat, mýt někoho, něco
lēgātīō , <i>ōnis, f.</i>	poselstvo, poslové
lēgātus , <i>ī, m.</i>	legát, vyslanec
legiō , <i>ōnis, f.</i>	legie
legō , <i>ere, lēgī, lēctum</i>	sbírat, číst, vybírat
lēnis , <i>e</i>	mírný, klidný, slabý, vlídný, laskavý
lentus , <i>a, um</i>	pomalý, zdlouhavý, váhavý
lepus , <i>oris, m.</i>	zajíc
levis , <i>e</i>	lehký, bezvýznamný, povrchní
levitās , <i>ātis, f.</i>	lehkost, bezvýznamnost, povrchnost, nestálost, lehkomyšlnost
lēx , <i>lēgis, f.</i>	zákon
libēns , <i>entis</i>	rád (adj.), ochoten
▪ libenter	▪ rád (adv.), ochotně
liber , <i>era, erum</i>	svobodný
liber , <i>librī, m.</i>	kniha
liberālītās , <i>ātis, f.</i>	ušlechtilost, čestnost, slušnost, ochota, štedrost, dobročinnost
liberī , <i>ōrum, m.</i>	děti
liberō , <i>āre, āvī, ātum</i>	osvobodovat
libertās , <i>ātis, f.</i>	svoboda
libertus , <i>ī, m.</i>	propuštěnec
libīdō , <i>inis, f.</i>	záliba, chuť, touha, svévole, drzost, opovážlivost, chtíč, prostopášnost, zhýralost
licet , <i>ēre, licuit / licitum est +dat.</i>	lze, je dovoleno
lictor , <i>ōris, m.</i>	liktor (úřední zřízenec vyšších úředníků)
ligneus , <i>a, um</i>	dřevěný, ze dřeva
lingua , <i>ae, f.</i>	jazyk
littera , <i>ae, f.</i>	písmeno
▪ litterae , <i>ārum, f.</i>	▪ dopis, literatura, vzdělání
locus , <i>ī, m.</i>	místo
▪ loca , <i>ōrum, n.</i>	▪ krajina, kraj, země
▪ locī , <i>ōrum, m.</i>	▪ místa (v knihách)
longinquus , <i>a, um</i>	vzdálený, daleký
longus , <i>a, um</i>	dlouhý
loquor , <i>loquī, locūtus sum</i>	mluvit
lucrum , <i>ī, n.</i>	zisk, zisknost
lūdō , <i>ere, sī, sum</i>	hrát (si)
lūdus , <i>ī, m.</i>	hra
▪ lūdī , <i>ōrum, m.</i>	▪ veřejné hry

lūna, *ae, f.*
lūx, *lūcis, f.*
luxuria, *ae, f.* / **luxuriēs**, *ēī, f.*

měsíc (nebeské těleso)
světlo
přepych, rozmařilost, marnotratnost

M

maestus, *a, um*
magis
magister, *trī, m.*
magistra, *ae, f.*
magistrātus, *ūs, m.*
magnitūdō, *inis, f.*
magnus, *a, um*
male
maledicō, *ere, dīxī, dictum*
malefaciō, *ere, fēcī, factum +dat.*
mālō, *mālle, māluī, –*
malus, *a, um*
▪ **malum**, *ī, n.*
mandātum, *ī, n.*
māne
maneō, *ēre, mānsī, mānsum*
mānō, *āre, āvī, ātum*
manus, *ūs, f.*
mare, *is, n.*
maritimus, *a, um*
marītus, *ī, m.*
marmor, *is, m.*
māter, *mātris, f.*
materiēs, *ēī, f.* / **materia**, *ae, f.*
mātrōna, *ae, f.*
medicus, *ī, m.*
mediocris, *e*

medius, *a, um*
meminī, *isse +gen. (alcis, alcis rei) / +ak. (alqd)*
memor, *oris +gen.*
memorābilis, *e*
memoria, *ae, f.*
mendācium, *īī, n.*
mēns, *mentis, f.*
mēnsa, *ae, f.*
mēnsis, *is, m.*
mentior, *īrī, mentītus sum*
mercātor, *ōris, m.*

smutný
více, spíše
učitel
učitelka
úředník, úřad
velikost
velký
špatně
nadávat, zlořečit
škodit někomu
raději chtít
špatný
▪ zlo
rozkaz, nařízení, vzkaz
ráno
zůstat, trvat, setrvat někde
kapat, stékat, vytékat, pocházet, šířit se
ruka
moře
přímořský, mořský, námořní
manžel
mramor
matka
látka, hmota, dříví, příčina, zárodek
paní (zvl. vznešená, s dobrými mravy), manželka
lékař
prostřední, středně velký, průměrný, špatný
(např. spisovatel)
střední, prostřední
pamatovat si, pamatovat na něco, někoho
pamětlivý, pamatující na někoho, něco
pamětihodný
paměť, památka
lež
mysl
stůl
měsíc (kalendářní)
lhát
obchodník

mereor , <i>ērī, meritus sum</i> / mereō , <i>ēre, meruī</i> , –	zasloužit si
merīdiēs , <i>ēī, f.</i>	poledne
meritum , <i>ī, n.</i>	zásluha
▪ meritō	▪ zaslouženě, právem
metallum , <i>ī, n.</i>	kov
▪ metalla , <i>ōrum, n.</i>	▪ doly
metuō , <i>ere, metuī</i> , – +ak.	bát se něčeho, někoho
metus , <i>ūs, m.</i>	strach
meus , <i>a, um</i>	můj
mīles , <i>mīlitis, m.</i>	voják
mīlitia , <i>ae, f.</i>	vojenská služba, vojna
▪ domī mīlitiaeque	▪ ve válce i v míru, doma i na vojně
minae , <i>ārum, f.</i>	hrozby, vyhrůžky
minor , <i>ārī, ātus sum</i> +dat. (alci) +ak. (alqd)	vyhrožovat někomu něčím
minuō , <i>ere, minuī, minūtum</i>	zmenšovat, omezovat
mīrābilis , <i>e</i>	podivuhodný, zvláštní, neobyčejný
mīror , <i>ārī, ātus sum</i> +ak.	divit se něčemu, někomu, obdivovat něco, někoho
mīrus , <i>a, um</i>	podivuhodný, neobyčejný, divný, zvláštní
miser , <i>era, erum</i>	ubohý, bídný, nešťastný, chudý (o věcech)
misereor , <i>ērī, miseritus sum</i> +gen.	smilovat se nad někým
miseria , <i>ae, f.</i>	bída, neštěstí, utrpení
mittō , <i>ere, mīsī, missum</i>	posílat
moderātus , <i>a, um</i>	umírněný, rozvážný, klidný, mírný
modestus , <i>a, um</i>	skromný, umírněný
modo	jen, pouze
▪ nōn modo... , sed etiam	▪ nejen..., ale i
modus , <i>ī, m.</i>	způsob, míra (rozměr, velikost atd.), správná míra, mez, umírněnost
▪ quem ad modum	▪ jak
moenia , <i>ium, n.</i> (pl.)	hradby
molestus , <i>a, um</i>	obtěžující, jsoucí na obtíž, nepříjemný
▪ molestus esse	▪ obtěžovat, být na obtíž
moneō , <i>ēre, monuī, monitum</i>	napomínat
mōns , <i>montis, m.</i>	hora
mōnstrō , <i>āre, āvī, ātum</i>	ukazovat, poučovat
monumentum , <i>ī, n.</i>	památka, pomník, hrobka
mora , <i>ae, f.</i>	zdržení, odklad, zpoždění
▪ sine morā	▪ bez prodlení, ihned
morbus , <i>ī, m.</i>	nemoc
mordeō , <i>ēre, momordī, morsum</i>	kousat
morior , <i>morī, mortuus sum</i>	zemřít
moror , <i>ārī, ātus sum</i>	zdržovat se, být někde, zdržovat někoho, něco
mors , <i>mortis, f.</i>	smrt
mortālis , <i>e</i>	smrtelný
mortuus , <i>a, um</i>	mrtvý
mōs , <i>mōris, m.</i>	zvyk, mrav, způsob

- pl. **mōrēs**

mōtus, *ūs, m.*
moveō, *ēre, mōvī, mōtum* +ak.
 ▪ **castra movēre**

mox

mulier, *eris, f.*
multitūdō, *inis, f.*
multō, *āre, āvī, ātum*
multus, *a, um*
 ▪ **multō**

mundus, *ī, m.*
mūnicipium, *īī, n.*
mūniō, *īre, īvī, ītum*
mūnus, *eris, n.*
mūrus, *ī, m.*
mūtō, *āre, āvī, ātum*
mūtus, *a, um*

N

nam

narrō, *āre, āvī, ātum*
nāscor, *nāscī, nātus sum*
nāsus, *ī, m.*
nātālis, *e*
 ▪ **diēs natālis** / **natālis**, *is, m.*
nātiō, *ōnis, f.*
nātūra, *ae, f.*
nauta, *ae, m.*
nāvigātiō, *ōnis, f.*
nāvigō, *āre, āvī, ātum*
nāvis, *is, f.*
 ▪ **nāvis longa**

nec / neque
 ▪ **nec / neque...** **nec / neque**

necessārius, *a, um*
necessitās, *ātis, f.*
necō, *āre, āvī, ātum*
nefās, *n.* (jen nom. a. ak.)
 ▪ **nefās est**

neglegō, *ere, neglexī, neglectum*
negō, *āre, āvī, ātum*
negōtium, *īī, n.*
nepōs, *ōtis, m.*
neque, viz **nec**
nesciō, *īre, nescīvī, nescītum*
neuter, *neutra, neutrum*

- mravy, charakter

pohyb
 hýbat něčím, pohnout, dojmout někoho
 ▪ pohnout táborem, vytáhnout

brzy
 žena
 množství, množství lidí, dav
 pokutovat, potrestat
 mnohý, četný
 ▪ mnohem

svět
 město (zejm. italské, s občanským právem)
 opevňovat
 povinnost, dar, služba, úřad
 zeď
 měnit
 němý

neboť
 vypravovat
 narodit se
 nos
 týkající se narození, rodný
 ▪ narozeniny
 národ, rod
 příroda, přirozenost
 mořeplavec, námořník
 plavba
 plavit se, plout
 loď
 ▪ válečná loď

a ne
 ▪ ani... ani

nutný
 nutnost, naléhavost, tíseň
 zabít
 co není dovoleno, zločin, hanebnost, bezbožnost
 ▪ není dovoleno

zanedbávat
 popírat, tvrdit, že ne
 úkol, záležitost, veřejná činnost
 vnuk, synovec, potomek

nevědět, neznat, neumět
 žádný (ze dvou)

nēve / neu
niger, *gra, grum*
nimius, *a, um*
 ▪ **nimum** (adv.)
nix, *nivis, f.*
nōbilis, *e*
nōbilitās, *ātis, f.*
noceō, *ēre, nocuī, nocitum*
nocturnus, *a, um*
nōlō, *nōlle, nōluī, –*
nōmen, *inis, n.*
nomino, *āre, āvī, ātum*
nōn
 ▪ **nōn solum... sed etiam**
nōndum
nōnnūllī, *ae, a*
nōscō, *ere, nōvī, nōtum*
noster, *tra, trum*
nōtus, *a, um*
novus, *a, um*
nox, *noctis, f.*
nūbēs, *is, f.*
nūbō, *ere, nūpsī, nūptum +dat.*
nūdō, *āre, āvī, ātum*
nūllus, *a, um*
numerō, *āre, āvī, ātum*
 ▪ **in** +abl., **inter** +ak.
numerus, *ī, m.*
nummus, *ī, m.*
 (gen. pl. *nummōrum* nebo *nummum*)
nunc
nuntiō, *āre, āvī, ātum*
nuntius, *ī, m.*
nuptiae, *ārum, f.*

O

ob +ak.
 ▪ **ob eam causam**
 ▪ **ob eam rem**
obicio, *ere, iēcī, iectum*
oblīviscor, *ī, oblītus sum +gen. (alcis, alcis rei)*
obscēnus, *a, um*
obscūrus, *a, um*
obsecrō, *āre, āvī, ātum*
observō, *āre, āvī, ātum*

a aby ne
 černý
 přílišný
 ▪ příliš
 sníh
 urozený
 urozenost, šlechta
 škodit
 noční
 nechťit
 jméno
 jmenovat, nazývat
 ne
 ▪ nejen... ale i
 ještě ne
 někteří
 poznat
 náš
 známý
 nový
 noc
 mrak
 vdát se za koho, vzít si koho
 svléct, zbavit, oloupit, prozradit, odhalit
 žádný
 počítat
 ▪ počítat k někomu, pokládat za někoho
 počet
 peníz, stříbrný řím. peníz sestertius, pl. peníze

 nyní, teď
 oznamovat
 posel
 svatba

pro (důvod), kvůli (účel)
 ▪ proto, z toho důvodu
 ▪ proto
 předhodit, vyčítat, vytýkat
 zapomínat na někoho, něco
 prostý
 temný, skrytý, nejasný, neznámý
 zapřisahat, prosit
 pozorovat, zachovávat (např. zákony)

obses, *idis, m.*
obsideō, *ēre, sēdī, sessum*
obstō, *āre, stitī, –*
obsum, *obesse, obfūī, –, obfutūrus*
obtemperō, *āre, āvī, ātum +dat.*
obtimeō, *ēre, tinuī, tentum*
obviam
 ▪ **obviam venīre** +dat.
obvius, *a, um*
occāsiō, *ōnis, f. +gen.*
occidēns, *entis, m.*
occidō, *ere, cīdī, cīsum*
occultus, *a, um*
occupātus, *a, um*
occupō, *āre, āvī, ātum*
oculus, *ī, m.*
ōdī, *isse, ōsūrus*
odium, *īī, n.*
 ▪ **in odiō esse**
offendō, *ere, offendī, offēsum*
offerō, *offerre, obtulī, oblātum*
officium, *īī, n.*
oleum, *ī, n.*
ōlim
omittō, *ere, mīsī, missum*
omnis, *e*
onerō, *āre, āvī, ātum*
opera, *ae, f.*
 ▪ **operam dare** +dat.
opēs, *um, f.*
opīniō, *ōnis, f.*
oportet, *ēre, oportuit*
oppidum, *ī, n.*
oppōnō, *ere, posuī, positum*
opprimō, *ere, pressī, pressum*
oppugnō, *āre, āvī, ātum*
optō, *āre, āvī, ātum*
opulentus, *a, um*
opus, *operis, n.*
 ▪ **opus est** +abl.
ōra, *ae, f.*
ōrāculum, *ī, n.*
ōrātiō, *ōnis, f.*
ōrātor, *ōris, m.*
orbis, *is, m.*
 ▪ **orbis terrārum**

rukojmí
oblehnut, obklíčit, tísnit
překážet, stát v cestě, stavět se na odpor
škodit, překážet
poslouchat, být poslušný
dostat, obdržet, získat, udržet, dokázat
vstříc, naproti
▪ přijít naproti
vstříc jdoucí, přicházející
příležitost k něčemu
západ
zabít
skrytý, tajný
zaměstnaný, zaneprázdněný
obsadit, zaujmout (místo)
oko
nenávidět
nenávist
▪ být v nenávisti
urážet
nabízet
povinnost, služba, úřad
olej
kdysi
opomíjet, nezmiňovat
každý, všechen
naložit, obtěžkat, zahrnout něčím
práce, činnost
▪ věnovat se něčemu, zabývat se něčím
bohatství, prostředky
názor, domněnka, očekávání, předsudek
je třeba
městečko, město
postavit, položit proti čemu
potlačit, zotročit
dobývat, obléhat
přát si
bohatý
dílo
▪ je třeba něčeho, někoho
břeh, pobřeží
věštírna, věštba
řeč
řečník
kruh, kolo, kruhová dráha, meton. svět, nebe
▪ země, okrksek zemský

ordō, *inis, m.*

- **ordine**
- **extra ordinem**

oriēns, *entis, m.*

origō, *inis, f.*

orior, *īrī, ortus sum*

ornō, *āre, āvī, ātum*

ōrō, *āre, āvī, ātum*

ōs, *ōris, n.*

ostendō, *ere, ostendī, ostentum*

ōstium, *īī, n.*

ōtiōsus, *a, um*

ōtium, *īī, n.*

ōvum, *ī, n.*

P

pactum, *ī, n.*

- **quō pactō**

paenitentia, *ae, f.*

paenitet, *ēre, paenituit*, – +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)

- **mē paenitet**

palaestra, *ae, f.*

pānis, *is, m.*

pār, *paris*

parātus, *a, um*

parcō, *ere, pepercī*, –, *parsūrus* +dat.

parēns, *entis, m. f.*

pāreō, *ēre, pārūī*, – +dat.

pariō, *ere, peperī, partum, paritūrus*

parō, *āre, āvī, ātum*

pars, *partis, f.*

Parthī, *ōrum, m.*

particeps, *cīpis* +gen.

- **particeps**, *cīpis, m.*

parvus, *a, um*

passus, *ūs, m.*

pāstor, *ōris, m.*

patefaciō, *ere, fēcī, factum*

pateō, *ēre, uī*, –

pater, *patris, m.*

- **patrēs**

patera, *ae, f.*

patientia, *ae, f.*

řada, pořadí, řád, stav (společenský)

- po řadě, po pořádku
- mimořádně

východ

původ

vznikat, pocházet, vycházet (např. o slunci)

zdobit, vyznamenat, oslavovat někoho, něco

prosit

ústa

ukázat, vysvětlit

ústí, vchod, dveře

nepracující, mající volno, žijící v ústraní, klidný

volný čas, nečinnost, neúčast ve veřejném životě, ústraní

vejce

smlouva, způsob

- jakým způsobem, jak

lítost, změna smýšlení

mrzet někoho něco, litovat, být líto, nelíbit se

- mrzí mě, lituji, je mi líto, nelíbí se mi

hřiště, cvičiště

chléb

stejný, rovný

připravený

ušetřit někoho, něco, neubližovat

rodič, rodička

poslouchat, být poslušný

rodit, plodit, způsobit, získat

připravovat

strana, část, díl

Parthové

účasten, účastníci se něčeho

- účastník, společník

malý

krok; dvojkrok, krok (délk. míra, asi 1,48m)

pastýř

odkrýt, odhalit, ukázat

být otevřen, přístupný, volný, zjevný

otec

- otcové, předkové

miska

trpělivost, vytrvalost

patior , <i>patī, passus sum</i>	trpět, strpět
patria , <i>ae, f.</i>	vlast
patrimōnium , <i>iī, n.</i>	majetek, dědictví
paucī , <i>ae, a</i>	málokteří
paulō	o málo, o něco, o trochu
▪ <i>paulō post</i>	▪ o něco později, zanedlouho potom
▪ <i>paulō ante</i>	▪ nedávno, před chvílí
paulum	málo
pauper , <i>eris</i>	chudý
paupertās , <i>ātis, f.</i>	chudoba
pāx , <i>pācis, f.</i>	mír
peccō , <i>āre, āvī, ātum</i>	proviňovat se, chybovat, hřešit
pecūnia , <i>ae, f.</i>	peníze
pedēs , <i>itis, m.</i>	pěšák
pellō , <i>ere, pepulī, pulsum</i>	zahánět, zahnat
penetrō , <i>āre, āvī, tum</i>	proniknout
pēnsūm , <i>ī, n.</i>	úkol, úloha, povinnost
per +ak.	přes, skrze, prostřednictvím
percipiō , <i>ere, cēpī, ceptum</i>	přijmout, vnímat, pochopit, učit se
perditus , <i>a, um</i>	ztracený, nešťastný, ubohý, zkažený, špatný
perdō , <i>ere, didī, ditum</i>	zničit, zahubit, ztratit, přijít o něco
▪ oleum et operam perdidī	nadarmo jsem se namáhal, pracoval
peregrīnus , <i>ī, m.</i>	cizinec
pereō , <i>perīre, perī, –</i>	hynout, zahynout
perfectus , <i>a, um</i>	dokonalý
perferō , <i>perferre, pertulī, perlātum</i>	snášet, trpět
perficiō , <i>ere, perfēcī, perfectum</i>	udělat, vykonat, dokončit
pergō , <i>ere, perrēxī, perrēctum</i>	pokračovat v cestě, postupovat, spěchat, dále něco dělat
perīculōsus , <i>a, um</i>	nebezpečný
perīculum , <i>ī, n.</i>	nebezpečí
perītus , <i>a, um</i> +gen.	zkušený v něčem
permaneō , <i>ēre, mānsī, mānsūm</i>	zůstat, setrvat
permittō , <i>ere, mīsī, missum</i>	dovolit
perniciōsus , <i>a, um</i>	zhoubný, škodlivý, nebezpečný
perpetuus , <i>a, um</i>	věčný, stálý, trvalý, neustálý, souvislý
Persa , <i>ae, m.</i>	Peršan
persequor , <i>ī, secūtus sum</i>	pronásledovat, snažit se o něco, popsat, vylíčit
persevērō , <i>āre, āvī, ātum</i>	vytrvat, zůstat, stále (něco dělat), nepřestávat (něco dělat)
persuādeō , <i>ere, suāsī, suāsūm</i> +dat.	přesvědčit někoho
perterreō , <i>ēre, terruī, territum</i>	poděsit, zastrašit, vylekat
perterritus , <i>a, um</i> +abl.	vyděšený něčím
pertineō , <i>ēre, tenuī, – ad</i> +ak.	sahat k nějakému místu, náležet, týkat se někoho, něčeho, mít vliv na někoho, něco
perturbō , <i>āre, āvī, ātum</i>	uvést ve zmatek, pobouřit, vyděsit, rozčítit

pervenio, *īre, vēnī, ventum*

pēs, *pedis, m.*

pestis, *is, f.*

petō, *ere, īvī, ītum* +ak.

petō, *ere, īvī, ītum* +ak. (alqd) *ab* +abl. (alqo)

philosophia, *ae, f.*

philosophus, *ī, m.*

Phoebus, *ī, m.*

piger, *gra, grum*

pīrāta, *ae, m.*

piscis, *is, m.*

pius, *a, um*

placeō, *ēre, uī, itum*

▪ **placet** +dat. (alci)

plānē

plānus, *a, um*

plēbs, *plēbis, f.*

plēnus, *a, um* +gen. (alcis rei) nebo +abl. (alqa re)

plērīque, *plēraeque, plērumque*

plōrō, *āre, āvī, ātum*

pluit, *pluere, pluit, –*

pōculum, *ī, n.*

poena, *ae, f.*

poēta, *ae, m.*

polliceor, *ērī, pollicitus sum*

pōnō, *ere, posuī, positum* +ak. (alqd) *in* +abl. (alqa re)

pōns, *pontis, m.*

populor, *ārī, ātus sum*

pōpulus, *ī, f.*

populus, *ī, m.*

porta, *ae, f.*

portō, *āre, āvī, ātum*

portus, *ūs, m.*

poscō, *ere, poposci, –* +ak.

possideō, *ēre, sēdī, sessum*

possum, *posse, potuī, –*

post +ak.

postea

posterus, *a, um*

▪ **in posterum**

▪ **posterī, ōrum, m.**

postquam

postrīdiē

dojít, dospět, dorazit, dostat se někam

noha

nakažlivá nemoc, mor, zkáza, neštěstí, záhuba

žádat o něco, napadat, utočit, hrozit, jít, mířit, spěchat, směřovat, jít někam

filozofie

filozof

Foibos (Apollónovo příjmení), Apollón

líný

pirát

ryba

zbožný

líbit se, být příjemný

▪ líbí se někomu, zdá se dobré někomu

jasně, zjevně, přímo, úplně, zcela

rovný, plochý

lid

plný něčeho

největší část, většina, skoro všichni

plakat, naříkat

pršet

nádoba na pití, číše, pohár

trest

básník

slibovat

klást, položit něco někam

most

pustošit, plenit

topol

lid, národ

brána, dveře

nosit

přístav

prosít, žádat o něco

vlastnit, mít

moci

po, za (předl.)

poté, potom (adv.)

potom

následující, příští

▪ do budoucna

▪ potomci

po té, co; když

druhý den, druhého dne, den poté, dalšího dne,

postulō, āre, āvī, ātum
potēns, entis
potestās, ātis, f.
potior, īrī, potītus sum +abl.
 ▪ **rērum potīrī**
potius
prae +abl.
praeceptum, ī, n.
praeclārus, a, um
praecō, ōnis, m.
praeda, ae, f.
praefērō, praeferre, praetulī, praelātum
 ▪ +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci, alci rei)

praemium, īī, n.
praesidium, īī, n.
praestō, āre, praestītī, –
praesum, praesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.
praeter +ak.
praetereā
praetereō, praeterīre, praeterī, praeteritum
praeteritus, a, um
praetermittō, ere, mīsi, missum
praetor, ōris, m.
prāvus, a, um
premō, ere, pressī, pressum
pretiōsus, a, um
pretium, īī, n.
prīmus, a, um
 ▪ **prīmā aestāte**
prīnceps, prīncipis, m.

prīncipātus, ūs, m.
prior, prius
 ▪ **priōrēs, um, m.**
prīvātus, a, um
prō +abl.

probābilis, e
probō, āre, āvī, ātum

probus, a, um
prōcēdō, ere, cessī, cessum
prōcūrō, āre, āvī, ātum
prōdō, ere, prōdidī, prōditum

nazítří
 požadovat
 mocný
 moc
 zmocnit se něčeho, získat něco
 ▪ zmocnit se vlády
 spíše
 před, vůči, vzhledem k, kvůli
 rada, rozkaz, příkaz, návod
 velmi slavný, přeslavný
 hlasatel
 kořist, loupení
 nést před něčím
 ▪ dávat přednost někomu, něčemu před někým, něčím
 odměna
 ochrana, záštita
 předčít, vynikat, vykonávat, poskytovat, dávat
 být v čele něčeho, někoho
 kromě, mimo
 kromě toho, mimo to
 přecházet, pomínout, nezmínit
 minulý
 opomenout, zanedbat, nezmínit, zamlčet
 praetor
 křivý, zvrácený, nerozumný, neslušný, špatný
 tisknout, tlačit, tísnit, utlačovat
 cenný, vzácný, drahocenný
 cena, peníze, mzda
 první
 ▪ na počátku léta
 vládce, hlavní osoba, předák, náčelník, první muž
 vrchní moc, vláda, nejvyšší postavení
 přední, předcházející, bývalý, starší, vynikající
 ▪ předchůdci, předkové
 soukromý
 před něčím
 pro někoho
 místo někoho
 pravděpodobný, hodnověrný, hodný chvály
 zkoušet, zkoumat, schvalovat, uznat (za dobré, prospěšné), potvrdit
 poctivý, řádný
 postoupit, předstoupit
 starat se, mít na starost
 zradit, vydat

prōferō, *prōferre, prōtulī, prōlātum*
proficiscor, *ī, profectus sum*

prōgredior, *ī, gressus sum*

prōgressus, *ūs, m.*

prohibeō, *ēre, prohibuī, prohibitum*

prōmissum, *ī, n.*

▪ **prōmissum facere, servāre**

prōmittō, *ere, mīsī, missum*

prope

▪ **prope** +ak.

properō, *āre, āvī, ātum*

propinquus, *a, um*

prōpōnō, *ere, posuī, positum*

prōpositum, *ī, n.*

proprius, *a, um* +gen.

propter +ak.

propterea

▪ **propterea quod**

prōscribō, *ere, scripsī, scriptum*

prōsperus, *a, um*

prōsum, *prōdesse, prōfuī, –, prōfutūrus* +dat.

prōverbium, *ī, n.*

prōvideō, *ēre, vīdī, vīsum*

prōvincia, *ae, f.*

proximus, *a, um*

prūdēns, *entis*

prūdentia, *ae, f.*

pūblicus, *a, um*

▪ **pūblicum**, *ī, n.*

puella, *ae, f.*

puer, *erī, m.*

puerilis, *e*

pueritia, *ae, f.*

pugna, *ae, f.*

pugnō, *āre, āvī, ātum*

pulcher, *chra, chrum*

pulchritūdō, *inis, f.*

Pūnicus, *a, um*

▪ *bellum Pūnicum*

pūniō, *īre, īvī, ītum*

pūrus, *a, um*

putō, *āre, āvī, ātum* +ak. (alqm/alqd) +ak.
(alqm/alqd)

uvádět, citovat, ukazovat, nést dopředu

vydat se na cestu, odcestovat, vytáhnout odněkud,
táhnout někam

jít dopředu / vpředu, postupovat, dělat pokroky

postupování, postup, pokrok

bránit, odvracet, odrážet, nedovolovat

slib

▪ splnit slib

slibovat

skoro, téměř

▪ blízko

spěchat, pospíchat

blízký, příbuzný

předložit, ukázat, navrhnout

záměr, úmysl, předsevzetí

vlastní, typický pro co

kvůli, pro (příčina)

proto

▪ protože

vyhlásit, zveřejnit, konfiskovat, proskribovat,

dát do klatby, dát na seznam nepohodlných osob

šťastný, příznivý

prospěvat někomu, něčemu

příслови

předvídat, předejít něčemu, udělat opatření,

opatřit, obstarat

provincie

následující, příští, nejbližší, minulý, předešlý

rozumný

znalost, zkušenost, opatrnost, rozumnost,

rozhoda

veřejný

▪ obecní / státní majetek, pokladna

dívka

chlapec

dětský

dětství, dětský věk, mládí

bitva

bojovat

krásný

krása

punský

▪ válka s Puny

trestat

čistý

myslet si, domnívat se, pokládat někoho za
nějakého/někoho, něco za nějaké/něco

Q

quā

quaerō, ere, quaesivī, quaesitum

▪ **quaerere ex / dē / ab** +abl. (alqo)

quaestor, ōris, m.

quālis, e

quam

quamdiū

quamquam

quandō

quantus, a, um

quārē

quasi

-que

quemadmodum (quem ad modum)

querēla, ae, f.

queror, ī, questus sum

▪ +ak. (alqd) / **dē** +abl. (alqa re)

quī, quae, quod

quia

quicumque, quaecumque, quodcumque

quid

quīdam, quiddam

quīdam, quaedam, quoddam

quidem

▪ **nē...quidem**

quiēs, ētis, f.

quiēscō, ere, quiēvī, quiētum

quīlibet, quodlibet

quīlibet, quaelibet, quodlibet

quīn etiam

Quirīs, ītis, m.

quis

quis, qua, quod

quisquam, quidquam (quicquam)

quisque, quidque

quisque, quaeque, quodque

kudy (táz., vzt.)

hledat

▪ ptát se někoho

kvestor

jaký

než (srovnání po komparativu)

co (se superlativem)

jako (srovnání s pozitivem)

jak (tázací a zvolací)

dokud, po tu dobu, co

ačkoliv

kdy

jak veliký, jaký

proč, proto

jakoby, jako

a (přidává se za druhé připojované slovo)

jak (táz. i vzt.)

stížnost, nářek

naříkat

▪ naříkat na něco, stěžovat si na něco

který, jaký (táz. i vzt.)

protože

kterýkoli, jakýkoli (vzt.)

co? cože? proč? (táz.)

něco (neurč. zájm. po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)

kdosi, cosi

kterýsi, jakýsi

zajisté, jistě, totiž, však

▪ ani

klid, odpočinek, spánek

odpočívát

kdokoli, cokoli

kterýkoli, jakýkoli

dokonce, ba dokonce

římský občan, Říman

kdo? (táz.)

někdo (neurč. zájm. po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)

některý, nějaký (neurč. zájm. po sī, nisi, nē, num, quō, quantō apod.)

někdo, něco (v záp. větách a ve větách v záp. smyslu)

každý (substantivní)

každý (adjektivní)

quisquis, *quidquid*

quīvīs, *quidvīs*

quīvīs, *quaevīs, quodvīs*

quō

quod

quōmodo

quondam

quōniam

quoque

quot

quotannīs

kdokoli, cokoli

kdokoli, cokoli

kterýkoli, jakýkoli

kam (vyjádření směru; taz., vzt.)

protože

jak, jakým způsobem (taz.); jak (vzt.)

kdysi

protože

také, rovněž

kolik

každoročně

R

rapiō, *ere, rapuī, raptum*

▪ **rapī**

rārō

rārus, *a, um*

ratiō, *ōnis, f.*

recipiō, *ere, cēpī, ceptum*

▪ **sē recipere**

recitō, *āre, āvī, ātum*

recordor, *ārī, ātus sum +ak. (alqd)*

rēctus, *a, um*

recuperō, *āre, āvī, ātum*

reddō, *ere, reddidī, redditum*

▪ **reddere** +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)

redeō, *redīre, redīī, reditum*

redimō, *ere, ēmī, emptum*

reditus, *ūs, m.*

redūcō, *ere, dūxī, ductum*

referō, *referre, rettulī, relātum*

rēfert, *ferre, tulit, – +gen.*

▪ **meā rēfert**

regiō, *ōnis, f.*

rēgius, *a, um*

rēgnō, *āre, āvī, ātum*

rēgnum, *ī, n.*

regō, *ere, rēxī, rēctum*

regredior, *ī, gressus sum*

religiō, *ōnis, f.*

relinquō, *ere, relīquī, relictum*

reliquus, *a, um*

vyrvat, uchvátit, zbavit

▪ být uchvácen, být uchvácen smrtí, zemřít

zřídka, málokdy

vzácný, ne častý, řídký

rozum, způsob, důvod, důkaz, počet, účet, záležitost

zpět dostat, přijmout

▪ stáhnout se, ustoupit, uchýlit se, zotavit se

předčítat (zprávy, listiny, literární díla)

vzpomínat si na něco

rovný, přímý, správný, dobrý

znovu získat, dostat nazpět

vrátit něco, zaplatit (dluh), dát, darovat, prokazovat, odevzdat

▪ udělat někoho někým, nějakým; něco něčím

vracet se

vykoupit, koupit, zpět odkoupit, napravit

návrat

vést zpět, zavést zpět

nést zpět, podávat zprávu

záleží na něčem

▪ mně záleží

krajina, kraj

královský

panovat, vládnout

vláda, království

řídít

vrátit se, ustoupit

náboženství, uctívání božstva, náboženské obřady, bohoslužba

opustit

zbývající

remedium, *iī, n.*
remittō, *ere, mīstī, missum*
reperiō, *īre, repperī, repertum*
repetō, *ere, īvī, ītum*
reprehendō, *ere, prehēdī, prehensum*
reprimō, *ere, pressī, pressum*
rēs gestae
rēs, *reī, f.*

- **rēs adversae**
- **rēs secundae**
- **rēs pūblica**

resīdō, *ere, sēdī, –*
resistō, *ere, stītī, –*
respiciō, *ere, spexī, spectum*
respondeō, *ēre, respondī, respōnsum*
respōnsum, *ī, n.*
restituō, *ere, uī, ūtum*

retineō, *ēre, uī, retentum*
reus, *ī, m.*
revertor, *revertī, revertī, reversus*
revocō, *āre, āvī, ātum*
rēx, *rēgis, m.*
Rhēnus, *ī, m.*
Rhodus, *ī, f.*
rīdeō, *ēre, rīsī, rīsum*
rogō, *āre, āvī, ātum*
Rōma, *ae, f.*

- **Rōmae**

Rōmānus, *a, um*

- **Rōmānus**, *ī, m.*

rūmor, *ōris, m.*

rumpō, *ere, rūpī, ruptum*
rūrsus (rūrsus)

S

sacer, *cra, crum*

- **sacrum**, *ī, n.*

sacerdōs, *ōtis, m. f.*
sacrificium, *iī, n.*
sacrificō, *āre, āvī, ātum*
sacrōsāctus, *a, um*
saeculum, *ī, n.*
saepe

lék, léčivý prostředek, prostředek
poslat zpět, povolit, uvolnit
najít, objevit, vymyslet, dozvědět se
opakovat, požadovat zpět
kárát
potlačit, zastavit
činy, dějiny, historie,
věc, záležitost, podstata, stav, poměry

- neštěstí
- štěstí
- stát

posadit se
odporovat, klást odpor
ohlížet se, dívat se zpět, dbát na něco
odpovídat
odpověď
znovu postavit, obnovit, uvést v bývalý stav,
opět získat, nahradit
zadržet, udržet, mít
obviněný, obžalovaný
vrátit se
zavolat zpět
král
Rýn
Rhodos
smát se
prosit, žádat
Řím

- v Římě

římský

- Říman

hukot, hluk, nezaručená zpráva, řeč, drb, veřejné mínění
zlomit, protrhnout, prasknout
znova, opět

svatý, posvátný

- posvátná věc, svatyně, bohoslužba, oběť

kněz, kněžka
oběť
obětovat
nedotknutelný
století, doba, generace
často

sagitta , <i>ae, f.</i>	šíp, střela
salūs , <i>ūtis, f.</i>	blaho, spása, záchrana
salūtō , <i>āre, āvī, ātum</i>	zdravit
salvus , <i>a, um</i>	zdravý, na živu, nepoškozený
sānctitās , <i>ātis, f.</i>	svatost, nedotknutelnost
sānctus , <i>a, um</i>	zasvěcený, svatý, nedotknutelný, ctihodný
sānus , <i>a, um</i>	zdravý
sapiēns , <i>entis</i>	moudrý
sapiēns , <i>entis, m.</i>	moudrý člověk, mudrc
sapientia , <i>ae, f.</i>	moudrost
sapiō , <i>ere, sapiī, –</i>	chutnat, být rozumný, rozumět, mít rozum
satis	dost, dostatečně, dobře
satisfaciō , <i>ere, fēcī, factum</i>	uspokojit, vyhovět, zadost učinit, omluvit se
saxum , <i>ī, n.</i>	skála, balvan
scelerātus , <i>a, um</i>	zločinný
scelus , <i>eris, n.</i>	zločin
scientia , <i>ae, f.</i>	vědění, znalost
sciō , <i>īre, scīvī, scītum</i>	vědět, znát, umět
scribō , <i>ere, scripsī, scriptum</i>	psát
scriptor , <i>ōris, m.</i>	spisovatel
scriptum , <i>ī, n.</i>	spis, kniha
scūtum , <i>ī, n.</i>	štít
secundum +ak.	podle (mínění někoho apod.)
secundus , <i>a, um</i>	druhý
sēcūrus , <i>a, um</i>	bezpečný, klidný, bez nebezpečí
sed	ale
sedeō , <i>ēre, sēdī, sessum</i>	sedět
sēditō , <i>ōnis, f.</i>	povstání, nepokoj, spor, vzpoura, odboj
semel	jednou
▪ semel atque iterum	▪ opět a opět, opětovně
semper	vždy
sempiternus , <i>a, um</i>	věčný, trvalý, stálý
senātor , <i>ōris, m.</i>	senátor
senātus , <i>ūs, m.</i>	senát
senectūs , <i>ūtis, f.</i>	stáří
senex , <i>senis</i> (komp. <i>senior</i>)	starý, vysokého věku
▪ senex , <i>senis, m.</i>	▪ starý člověk, stařec
senex , <i>senis, m.</i>	stařec, starý člověk
sēnsus , <i>ūs, m.</i>	vnímání, smysl, cit, mínění, smysl něčeho
▪ sēnsus commūnis	▪ zdravý rozum
sententia , <i>ae, f.</i>	mínění, myšlenka, názor
sentiō , <i>īre, sēnsī, sēnsūm</i>	vnímat, cítit, poznat, myslet
sepeliō , <i>īre, sepelīvī, sepultum</i>	pohřbít
sequor , <i>sequī, secūtus sum</i>	následovat někoho, něco
sermō , <i>ōnis, m.</i>	řeč, rozhovor, proslov, próza

sērō	pozdě
serpēns , <i>entis</i> , <i>m.</i>	had
serva , <i>ae</i> , <i>f.</i>	otrokyně, služka
serviō , <i>īre</i> , <i>īvī</i> , <i>ītum</i>	sloužit
servitūs , <i>ūtis</i> , <i>f.</i>	otroctví
servō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	zachovávat, zachraňovat
servus , <i>ī</i> , <i>m.</i>	otrok
sevērītās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	přísnost
sevērus , <i>a</i> , <i>um</i>	přísný
schōla , <i>ae</i> , <i>f.</i>	škola
sīc	tak
siccus , <i>a</i> , <i>um</i>	suchý, vysušený
sicut	tak jako, jak
signum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	znamení, znak, socha, obraz, povel
silentium , <i>īī</i> , <i>n.</i>	ticho, mlčení
silva , <i>ae</i> , <i>f.</i>	les
similis , <i>e</i> +gen. / dat.	podobný někomu, něčemu
simul	zároveň, současně
simulācrum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	obraz, socha, přelud
sincērus , <i>a</i> , <i>um</i>	upřímný, poctivý
singulāris , <i>e</i>	jednotlivý, obzvláštní, vynikající
sinister , <i>tra</i> , <i>trum</i>	levý
sistō , <i>ere</i> , <i>stītī</i> / <i>stetī</i> , <i>statum</i> +ak. ▪ <i>intran.</i>	postavit, zastavit ▪ zastavit se, postavit se
sitiō , <i>īre</i> , <i>īvī</i> (<i>īī</i>), –	mít žízeň, žíznit
sītis , <i>is</i> , <i>f.</i>	žízeň
societās , <i>ātis</i> , <i>f.</i>	společnost, společenství, spolek, spojení
socius , <i>īī</i> , <i>m.</i>	spojenec
sōl , <i>sōlis</i> , <i>m.</i>	slunce
soleō , <i>ēre</i> , <i>solitus sum</i> +inf.	mít ve zvyku něco dělat
sōlus , <i>a</i> , <i>um</i>	sám (osamocen), jediný
solvō , <i>ere</i> , <i>solvī</i> , <i>solūtum</i> ▪ <i>nāvēs solvere</i>	uvolnit, osvobodit, zbavit, zaplatit ▪ vyplout
somnium , <i>ī</i> , <i>n.</i>	sen
somnus , <i>ī</i> , <i>m.</i> ▪ <i>somnum capere</i>	spánek, sen ▪ usnout
sonus , <i>ī</i> , <i>m.</i>	zvuk
sordidus , <i>a</i> , <i>um</i>	špinavý
soror , <i>ōris</i> , <i>f.</i>	sestra
sors , <i>sortis</i> , <i>f.</i>	los, osud, úděl, věštba
spatium , <i>īī</i> , <i>n.</i>	úsek, vzdálenost, prostor (místní i časový), délka, doba (trvání)
speculor , <i>ārī</i> , <i>ātus sum</i>	pátrat, zkoumat, vyzvídat, dělat výzvědnou činnost
speculum , <i>ī</i> , <i>n.</i>	zrcadlo
spērō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>	doufat

spēs , <i>speī, f.</i> +gen. (alcis, alcis rei) ▪ spēs victōriae	naděje někoho, na něco ▪ naděje na vítězství
spīritus , <i>ūs, m.</i>	dech, duch
sponte	dobrovolně, z vlastní vůle, úmyslně
statim	ihned
statua , <i>ae, f.</i>	socha
statuō , <i>ere, statuī, statūtum</i>	postavit, ustanovit, rozhodnout
status , <i>ūs, m.</i>	stav, poměry, okolnosti
stipendium , <i>iī, n.</i> ▪ stipendium merēre	plat, mzda, žold,, vojenská služba ▪ konat vojenskou službu
stō , <i>āre, stetī, –, statūrus</i>	stát
studeō , <i>ēre, studuī, – +inf.</i> ▪ +dat.	snažit se, usilovat ▪ zabývat se něčím
studium , <i>iī, n.</i>	snaha, úsilí
stultītia , <i>ae, f.</i>	hloupost
stultus , <i>a, um</i>	hloupý
suādeō , <i>ēre, suāsī, suāsum +dat.</i>	radit, doporučovat někomu
sub +ak.	pod (na otázku „kam?“)
sub +abl.	pod (na otázku „kde?“)
subeō , <i>subīre, subī, subitum</i>	podstupovat
subigō , <i>ere, ēgī, āctum</i>	podrobit, donutit
subitō	náhle
succēdō , <i>ere, cessī, cessum +dat.</i> (alci)	nastoupit po někom, vystřídat
sūdor , <i>ōris, m.</i>	pot, námaha, práce
sufferō , <i>sufferre, —, —</i>	snášet, trpět
suffrāgium , <i>iī, n.</i>	hlasování, hlas, hlasovací právo
sum , <i>esse, fuī, –, futūrus</i>	být
summus , <i>a, um</i>	nejvyšší
sūmō , <i>ere, sūmpsī, sūmptum</i>	vzít, brát, sníst, nabýt, osvojit si
superbia , <i>ae, f.</i>	pýcha, zpupnost
superbus , <i>a, um</i>	pyšný, zpupný
superior , <i>ius</i>	hořejší, horní, dřívější
superō , <i>āre, āvī, ātum</i>	přemáhat, porážet
superstitiō , <i>ōnis, f.</i>	pověra, pověřčivost
supersum , <i>superesse, superfuī, – +dat.</i>	zbývat, přežít
supplicium , <i>iī, n.</i>	trest, pokuta
surdus , <i>a, um</i>	hluchý
surgō , <i>ere, surrēxī, surrēctum</i>	vstát, zvednout se, objevit se
suscipiō , <i>ere, cēpī, ceptum</i>	přijmout, podstoupit, převzít
suspiciō , <i>ere, spexī, spectum</i>	dívat se nahoru, podezírat, mít v podezření
suspīciō , <i>ōnis, f.</i>	podezření, tušení, domněnka
suspīcor , <i>ārī, ātus sum</i>	podezřívát, mít podezření, tušit, domnívat se
sustineō , <i>ēre, tinuī, tentum</i>	podpírat, vydržet, snést, podstoupit

T

tabella, *ae, f.*

- **tabellae**, *ārum, f.*

tabellārius, *iī, m.*

taberna, *ae, f.*

taceō, *ēre, tacuī, tacitum*

- +ak.

taedet, *ēre, pertaesum est* +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)

tālis, *e*

tam

- **tam... quam**

tamen

tandem

tangō, *ere, tetigī, tāctum* +ak.

tantus, *a, um*

- **tantum**

tardus, *a, um*

taurus, *i, m.*

tēctum, *i, n.*

tegō, *ere, tēxī, tēctum*

tēlum, *i, n.*

temere

tempestās, *ātis, f.*

templum, *i, n.*

tempus, *oris, n.*

- **ad tempus**

teneō, *ēre, tenuī, (tentum)*

- **memoriā tenēre**

terra, *ae, f.*

terribilis, *e*

terror, *ōris, m.*

testa, *ae, f.*

testimōnium, *iī, n.*

testis, *is, m., f.*

timeō, *ēre, timuī, –*

- +ak. (alqm, alqd)
- +dat. (alci, alci rei)

timidus, *a, um*

tīmor, *ōris, m.*

tolerābilis, *e*

tolerō, *āre, āvī, ātum*

tollō, *ere, sustulī, sublātum*

tōtus, *a, um*

trādō, *ere, didī, ditum*

tabulka, destička na psaní, hlasovací destička

- dopis, spis, listina, zápis, protokol

listonoš, posel

obchod, hospoda

mlčet

- zamlčet něco

hnusí se někomu něco

takový

tak

- tak... jako

přece, přesto

konečně, konečně jednou

dotknout se čeho

tak veliký

- pouze

zdlouhavý, dlouho trvající, dlouhý, pomalý, líný

býk, vůl

střecha, dům, byt

krýt, zakrývat, chránit

oštěp, kopí

nerozvážně, nerozumně, bez příčiny, lehkomyšlně

bouře, počasí

chrám

čas, doba, poměry, okolnosti

- včas

držet

- pamatovat si něco

země, půda, krajina

hrozný, strašný

strach, hrůza

nádoba, střep

svědectví

svědek, svědkyně

bát se

- někoho, něčeho
- o někoho, o něco

bojácný, plachý, opatrný, úzkostlivý

strach

snesitelný

snášet

zvednout, vzít, odstraňovat, odebrat

celý

předat, odevzdat, svěřit

trādūcō, *ere, dūxī, ductum* +ak. (alqm) +ak. (alqd)
 ▪ *exercitum flūmen trādūcere*
trahō, *ere, trāxī, trāctum*
trāns +ak.
trānscedō, *ere, scendī, scēsum* +ak. (alqd)
trānseō, *trānsīre, trānsī, trānsitum*
trānsferō, *trānsferre, trānstulī, trānslātum*
trānsgridior, *ī, gressus sum*
trānsitus, *ūs, m.*
tribūnus, *ī, m.*
tribuō, *ere, tribuī, tribūtum*
trīstis, *e*
trīstītia, *ae, f.*
trīumphō, *āre, āvī, ātum*
trīumphus, *ī, m.*
tueor, *ērī, tutātus / tuitus sum*
tum
tunc
turba, *ae, f.*
turpis, *e*
turris, *is, f.*
tūtus, *a, um*
tuus, *a, um*
tyrannus, *ī, m.*

převést někoho přes něco
 ▪ převést vojsko přes řeku
 táhnout
 přes, za
 překročit, přejít něco, přes něco
 přecházet, přejít
 přenášet, přenést
 překročit, přejít
 přechod, průchod
 tribun
 udělit
 smutný
 smutek
 triumfovat, slavit triumf, zvítězit nad někým
 triumf
 pozorovat, dívat se, bránit, hlídat, chránit
 tehdy, potom, tak zvláště
 tehdy
 dav, lidé, tlačence, zmatek, nepokoj
 hanebný
 věž
 bezpečný, jistý, bez nebezpečí
 tvůj
 samovládce, tyran

U

ubi
ulcīscor, *ī, ultus sum* +ak. (alqd, alqm)
ūllus, *a, um*
ulterior, *ius*
ultimus, *a, um*
ūnā
 ▪ **ūnā cum** +abl.
unde
ūniversus, *a, um*
 ▪ **ūniversum**, *ī, n.*
urbs, *urbis, f.*
urgeō, *ēre, ursī, –*
usque
 ▪ **usque ad** +ak.
usque
 ▪ **quō usque**
ut
uter, *utra, utrum*
uterque, *utraque, utrumque*

kde
 pomstít něco, pomstít se někomu
 žádný (po záporu)
 vzdálenější, zadní
 poslední
 spolu, zároveň, společně,
 ▪ společně s někým
 odkud (o místě i o původu)
 všechen, celý, celkový
 ▪ celek, svět
 město
 tísnit, tlačit, dotírat, nutit
 stále, pořád
 ▪ až do, až k
 stále, až tam, tak dlouho
 ▪ jak dlouho ještě
 aby (věty účelové, žádací), jako (vyjádření srovnání)
 který (ze dvou) (táz.)
 jeden i druhý, oba

ūtilis, *e*
ūtilitās, *ātis*, *f.*
ūtor, *ī*, *ūsus sum* +abl.
uxor, *ōris*, *f.*

užitečný
užitečnost, prospěch
používat něco
manželka, žena

V

vacō, *āre*, *āvī*, *ātum*
▪ +abl.
▪ +dat.
vādō, *ere*, *vāsī*, —
valdē
valeō, *ēre*, *valuī*, —
valetūdō, *inis*, *f.*
validus, *a*, *um*
varius, *a*, *um*
vās, *vāsīs*, *n.* (pl. *vāsa*, *ōrum*)
vastō, *āre*, *āvī*, *ātum*
vātēs, *is*, *m.*
vehemēns, *entis*
▪ **vehementer**
vel
vellō, *ere*, *vellī*, *vulsum*
velō, *āre*, *āvī*, *ātum*
vendō, *ere*, *vendidī*, *venditum*
venēnum, *ī*, *n.*
vēneō, *vēnīre*, *veniī*, —
venia, *ae*, *f.*
veniō, *īre*, *vēnī*, *ventum*
ventus, *ī*, *m.*
vēr, *vēris*, *n.*
verberō, *āre*, *āvī*, *ātum*
verbum, *ī*, *n.*
vērē
verēcundia, *ae*, *f.*
vereor, *ērī*, *veritus sum* +ak. (alqm, alqd)
veritās, *ātis*, *f.*
vērō
versor, *ārī*, *ātus sum*
versus, *ūs*, *m.*
vertō, *ere*, *vertī*, *versum*
▪ **vertī**
vērūm
vērus, *a*, *um*
▪ **vērūm**, *ī*, *n.*
▪ **vērūm dīcere**

být prázdný, mít volno
▪ nemít něco
▪ věnovat se čemu, zabývat se čím
jít, kráčet
velmi
být zdrav, silný, mocný, mít vliv, vážnost
zdraví
silný
různý, různorodý
nádobá, pl. nádobí, nářadí
pustošit, plenit
věštec
silný, prudký
▪ silně, velmi, rozhodně
nebo
škubat, thrat, rvát
zahalit, zakrýt, pokrýt, obléct
prodat
jed
být prodáván, jít na prodej
milost, dovolení, odpuštění
přijít
vítr
jaro
bít, bičovat, tlouct
slovo, sloveso
pravdivě, podle pravdy, správně
skromnost, slušnost, úcta
bát se někoho, něčeho
pravda
avšak, však
pobývat, žít, být někde
verš
otočit, obracet, měnit
▪ obracet se, zdržovat se někde, proměňovat se
avšak, však, ale
pravdivý
▪ pravda
▪ říkat, mluvit pravdu

vesper , <i>erī, m.</i>	večer
▪ vesperī / vespere	večer (na otázku „kdy?“)
Vestālis , <i>e</i>	Vestin
▪ Vestālis , <i>is, f.</i>	▪ Vestálka
vester , <i>tra, trum</i>	váš
vestigium , <i>iī, n.</i>	stopa
veterānus , <i>a, um</i>	starý
▪ veterānī , <i>ōrum, m.</i>	▪ vysloužilí vojáci, veteráni
vetus , <i>eris</i>	starý
via , <i>ae, f.</i>	cesta
vīcīnus , <i>a, um</i>	sousední
▪ vīcīnus , <i>ī, m.</i>	▪ soused
▪ vīcīna , <i>ae, f.</i>	▪ sousedka
victor , <i>ōris, m.</i>	vítěz
victōria , <i>ae, f.</i>	vítězství
vīcus , <i>ī, m.</i>	vesnice
videō , <i>ēre, vīdī, vīsum</i>	vidět
vigeō , <i>ēre, uī, –</i>	být svěží, zdrav, být při síle, vyznamenat se, vyniknout
vigilia , <i>ae, f.</i>	bdění, hlídka
vigilō , <i>āre, āvī, ātum</i>	bdít, být bdělý, ostrážitý, hlídat
villa , <i>ae, f.</i>	statek
vinciō , <i>īre, vīnxī, vīnctum</i>	spoutat, svázat
vincō , <i>ere, vīcī, victum</i>	zvítězit, porazit, přemáhat
vinculum , <i>ī, n.</i>	provaz, pouto
vindicō , <i>āre, āvī, ātum</i>	osvobodit, chránit někoho, mstít se (tj. chránit mstou), přivlastňovat si, požadovat pro sebe
vīnum , <i>ī, n.</i>	víno
violō , <i>āre, āvī, ātum</i>	týrat, znásilnit, zneuctít, porušit
vir , <i>virī, m.</i>	muž, člověk
virga , <i>ae, f.</i>	prut, větev, hůl, metla
virgō , <i>inis, f.</i>	panna, dívka
viridis , <i>e</i>	zelený, svěží, zdravý, silný
virtūs , <i>ūtis, f.</i>	ctnost, statečnost
vīs (nom.), <i>vim</i> (ak.), <i>vī</i> (abl.)	síla, moc, vliv, násilí
vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.)	
vīta , <i>ae, f.</i>	život
vitium , <i>iī, n.</i>	chyba, vada, nedostatek
vītō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak.	vyhýbat se něčemu, někomu
vituperō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. <i>in</i> +abl. (alqa re)	vytýkat někomu něco, kárat, nadávat někomu
vīvō , <i>ere, vīxī, –</i> , victūrus	žít
vīvus , <i>a, um</i>	živý
vix	sotva, stěží, skoro ne
volō , <i>āre, āvī, ātum</i>	letět, létat
volō , <i>velle, voluī, –</i>	chtít
voluntās , <i>ātis, f.</i>	vůle

voluptās, *ātis, f.*

vōx, *vōcis, f.*

vulnerō, *āre, āvī, ātum*

vulnus, *eris, n.*

vultur, *uris, m.*

vultus, *ūs, m.*

rozkoš, potěšení, požitek

hlas

poranit

rána, poranění

sup

obličej, tvář, pohled, výraz obličeje

Česko-latinský slovníček

Česko latinský slovníček obsahuje především výrazy, které se objevují v překladových cvičeních z češtiny do latiny. Výběrově jsou do něj zařazeny také některé další běžné výrazy. V případě potřeby je v závorce za slovem blíže popsán jeho význam nebo uvedeny další možné významy. Jedná se však o omezený výčet, který nemůže nahradit slovníkové heslo. Používané zkratky jsou stejné jako v Latinsko-českém slovníčku.

A

a	et; atque; ac; -que (přidává se za druhé připojované slovo)
a ne	nec / neque
Afrika	Africa, ae, f.
ani	nec / neque
▪ ani... ani	▪ nec / neque... nec / neque
Antonius	Antonius, iī, m.
Apollón	Apollō, inis / ōnis, m.
Athéňané	Athēniensēs, ium, m.
Athény	Athēnae, ārum, f.
autorita	auctōritās, ātis, f.
avšak	autem; vērum; vērō
až	usque (až tam, tak dlouho, stále); usque ad +ak. (až do, až k)

B

barbar	barbarus, ī, m.
báseň	carmen, inis, n.
básník	poēta, ae, m.
bát se	timeō, ēre, timuī, – +ak. (alqm, alqd) (někoho, něčeho), +dat. (alci, alci rei) (o někoho, o něco) metuō, ere, metuī, – +ak. (alqm, alqd) (někoho, něčeho), +dat. (alci, alci rei) (o někoho, o něco) vereor, ērī, veritus sum +ak. (alqm, alqd) (někoho, něčeho), +dat. (alci, alci rei) (o někoho, o něco)
běh	cursus, ūs, m. (běh, dráha)
běhat, viz běžet	
během (předl.)	intrā +ak. (během nějaké doby, za nějakou dobu)
bez	sine +abl.
bezpečný	tūtus, a, um (jistý, bez nebezpečí); sēcūrus, a, um (bez nebezpečí, klidný)
bezprávní	iniūria, ae, f.
beztrestně	impūne
běžet	currō, ere, cucurrī, cursum
bída	miseria, ae, f. (bída, neštěstí, utrpení)
bít	caedō, ere, cecīdī, caesum (tlouct, zabít, pokácet); feriō, īre, – , –
bitva	pugna, ae, f.; proelium, iī, n.
blízko (předl.)	prope +ak.
bohatství	dīvitiae, ārum, f.; fortūnae, ārum, f.; opēs, um, f.

bohatý	opulentus , <i>a, um</i> ; dīvēs , <i>itis</i> (komp. <i>dītior, ius</i> ; superl. <i>dītissimus</i>)
bohyně	dea , <i>ae, f.</i>
bojácny	timidus , <i>a, um</i>
bojovat	pugnō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; dīmicō , <i>āre, āvī, ātum</i>
bolest	dolor, <i>ōris, m.</i>
bolet (cítit bolest, trápit se)	doleō, <i>ēre, uī, –</i> , <i>dolitūrus</i>
brána	porta , <i>ae, f.</i>
bránit	dēfendō , <i>ere, dēfendī, dēfēnsūm</i> (někoho, něco; klást odpor, hájit; chránit); resistō , <i>ere, stitī, –</i> (klást odpor); prohibeō , <i>ēre, prohibuī, prohibitum</i> (zabraňovat, nedovolovat)
brát	capiō , <i>ere, cēpī, captum</i> (vzít, dobýt, zajmout, získat); sūmō , <i>ere, sūmpsī, sūmptum</i> (nabýt, osvojit, získat, sníst); adimō , <i>ere, emī, emptum</i> (odejmout); dēmō , <i>ere, dēmpsī, dēmptum</i> (odejmout, odstranit); tollō , <i>ere, sustulī, sublātum</i> (zvednout, odstranit); <i>accipiō, ere, cēpī, ceptum</i> (přijmout, vzít si)
bratr	frāter , <i>frātris, m.</i>
brzy	mox
břeh	ōra , <i>ae, f.</i> (břeh, pobřeží)
bud'... nebo	aut... aut
budoucí	futūrus , <i>a, um</i>
budova	aedificium , <i>iī, n.</i>
bůh	deus , <i>i, m.</i>
bydlet	habitō , <i>āre, āvī, ātum</i>
bystrý	ācer , <i>ācris, ācre</i> (bystrý, ostrý, prudký)
být	sum , <i>esse, fuī, –</i> , <i>futūrus</i>
▪ být nepřítomen	▪ absum , <i>abesse, āfuī, –</i> , <i>āfutūrus</i>
▪ být přítomen	▪ adsum , <i>adesse, affuī, –</i> , <i>affutūrus</i>
▪ být v čele	▪ praesum , <i>praeesse, praefuī, –</i> , <i>praefutūrus</i> +dat.
▪ být při něčem, účastnit se	▪ intersum , <i>interesse, interfuī, –</i> +dat.

C

Caesar	Caesar , <i>aris, m.</i>
Cato	Catō , <i>ōnis, m.</i>
celý	omnis , <i>e</i> (všechen); tōtus , <i>a, um</i> ; ūniversus , <i>a, um</i>
cena	pretium , <i>iī, n.</i>
cenný	pretiōsus , <i>a, um</i> (drahocenný)
cesta	via , <i>ae, f.</i> (cesta, cestička, ulice; i přeneseně pochod, způsob, postup); iter , <i>itineris, n.</i> (pochod)
cestovat	iter , <i>itineris, n.</i> faciō , <i>facere, fēcī, factum</i>
Cicero	Cicero , <i>ōnis, m.</i>
cítit	sentiō , <i>īre, sēnsī, sēnsūm</i>
cizí	aliēnus , <i>a, um</i> (ne vlastní)
co	quid (táz.); quod (vzt.); quam (se superl.)
cokoli, viz kdokoli	
cosi, viz kdosi	
ctít	colō , <i>ere, coluī, cultum</i> (uctívat, obdělávat (pole))

ctnost	virtūs, ūtis, f. (statečnost, dobré vlastnosti, charakter)
cvičit	exerceō, ēre, exercuī, exercitum
Č	
čas	tempus, oris, n. (v pl. doba, okolnosti, poměry)
část	pars, partis, f.
často	saepe
čelo	frōns, frontis, f.
▪ stát/být v čele	▪ praesum, praesesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.
černý	niger, gra, grum; āter, ātra, ātrum (neblahý, temný)
čest	honestās, ātis, f. (čestnost); dignitās, ātis, f. (důstojnost); honor, ōris, m. (pocta)
čestný	honestus, a, um
čin	factum, ī, n.; facinus, oris, n. (čin, zločin, provinění)
▪ činy	▪ rēs gestae, rērum gestārum, f. (historie, dějiny)
číst	legō, ere, lēgī, lēctum
člověk	homō, hominis, m.; vir, virī, m. (člověk, muž)
D	
dar	dōnum, ī, n.
dát	dō, dare, dedī, datum; dōnō, āre, āvī, ātum (darovat)
dav	turba, ae, f. (lidé, tlačence, zmatek, nepokoj); multitūdō, inis, f. (množství, množství lidí)
dávat, viz dát	
dávat přednost něčemu/někomu před něčím/někým	antepōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci, alci rei); praefērō, ferre, tulī, lātum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci, alci rei)
dávný	antiquus, a, um
dcera	fīlia, ae, f.
dědeček	avus, ī, m.
děkovat	grātiās agō, ere, ēgī, āctum dē / prō +abl.; ob +ak.
dělat	faciō, ere, fēcī, factum; agō, ere, ēgī, āctum; gerō, ere, gessī, gestum
▪ dělat někoho někým, nějakým; něco něčím	▪ facere +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)
▪ informovat někoho o něčem	▪ facere certiōrem +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re)
Délos	Dēlus, ī, f.
den	diēs, ēī, m.
▪ den poté, dalšího dne, druhého dne	▪ postrīdiē, posterō diē
děti	liberī, ōrum, m., puerī, ōrum, m.
dětství	pueritia, ae, f.; īnfantia, ae, f. (rané dětství)
▪ za našeho dětství	▪ nōbīs puerīs
Diana	Diana, ae, f.
díky	grātiā, ae, f. (díky, vděčnost, přízeň)
▪ děkovat	▪ grātiās agō, ere, ēgī, āctum dē / prō +abl.; ob +ak.
dítě	īnfāns, antis, m. (nemluvně); puer, erī, m. (chlapec); puella, ae, f. (dívka)

▪ děti	▪ liberī, ōrum, m.; puerī, ōrum, m.
dívat se	cōnspiciō, ere, spexī, spectum (spatřit, uvidět); aspiciō, ere, spexī, spectum (podívat se, pozorovat); videō, ēre, vīdī, vīsum (vidět)
divit se něčemu	mīror, ārī, ātus sum +ak. (alqd)
dívka	puella, ae, f.; virgō, inis, f.
divoký	ferus, a, um; ferōx, ōcis
▪ divoké zvíře	▪ fera, ae, f.
dlouho	diū (časově, komp. <i>diūtius</i> , superl. <i>diūtissimē</i>)
dlouhý	longus, a, um
dluh	aes aliēnum, aeris aliēnī, n.
dlužít	dēbeō, ēre, dēbuī, dēbitum
dnes	hodiē
do (předl.)	ad +ak. (směrem k); in +ak. (až do daného místa)
doba	tempus, oris, n. (období, poměry); aetās, ātis, f. (doba života)
dobrodiní	beneficium, īi, n.
dobrý	bonus, a, um
dobře	bene; satis (dost, dostatečně)
dobýt	capiō, ere, cēpī, captum; oppugnō, āre, āvī, ātum (dobývat, obléhat)
dobývat, viz dobýt	
dodržet	servō, āre, āvī, ātum (dodržet slib apod.)
▪ dodržet slib	▪ prōmissum, ī, n. servāre
dojímat, viz dojmout	
dojmout	moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqm); commoveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqm)
dokonalý	perfectus, a, um
dokončit	exigō, ere, ēgī, āctum (provést, skončit (o čase), vyhnat); perficiō, ere, perfēcī, perfectum (udělat, vykonat)
dokud	dum; dōnec; quoad; quamdiū
▪ dokud ne	▪ dum, dōnec, quoad
doma	domī
▪ doma i na vojně, ve válce i v míru	▪ domī mīlītiaequē
domnívat se	putō, āre, āvī, ātum; arbitror, ārī, ātus sum; cēnseō, ēre, suī, sum; existimō, āre, āvī, ātum
donést zpět	referō, ferre, rettulī, relātum
donutit	cōgō, ere, coēgī, coāctum
dopadat, viz dopadnout	
dopadnout	cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus (spadnout); cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus in +ak. (alqm) (dopadnout na někoho); ēveniō, īre, vēnī, ventum (dobře, špatně apod.)
dopis	epistula, ae, f.; litterae, ārum, f.
dopouštět se, viz dopustit se	
dopustit se něčeho	committō, ere, mīsī, missum +ak. (alqd) (spáchat, dopustit se zločinu apod.)
dorazit	pervenīō, īre, vēnī, ventum (dojít, dostat se, dospět někam)
dosáhnout (získat)	impetrō, āre, āvī, ātum; adipīscor, ī, adeptus sum; assequor, sequī, secūtus sum

dospět	pervenīō, īre, vēnī, ventum (dorazit, dojít)
dostat	accipiō, ere, accēpī, acceptum
dotknout se něčeho	tangō, ere, tetigī, tāctum +ak.
dotýkat se, viz dotknout se	
doufat	spērō, āre, āvī, ātum
dovézt	dēportō, āre, āvī, ātum (donést, dopravit); advehō, ere, vēxī, vectum (přivézt); importō, āre, āvī, ātum (dovážet)
dovoleno – je dovoleno (někomu něco dělat)	licet, ēre, licuit / licitum est +dat. (alci) +inf.
dovolit	permittō, ere, mīsī, missum
▪ je dovoleno (někomu něco dělat)	▪ licet, ēre, licuit / licitum est +dat. (alci) +inf.
dozvědět se	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum (poznat, zjistit); reperiō, īre, repperī, repertum (zjistit, najít); certior fierī dē +abl. (alqo, alqa re) (dostat informaci o někom, něčem)
drahý	cārus, a, um (milý); pretiōsus, a, um (cenný)
druhý	secundus, a, um
▪ druhého dne	▪ postrīdiē, posterō diē
drzost	audācia, ae, f. (odvaha, drzost)
držet	teneō, ēre, tenuī, (tentum); ferō, ferre, tulī, lātum (nést, snést, vydržet)
dříve	ante (adv.)
duch	animus, ī, m.; spiritus, ūs, m.
důkaz	ratiō, ōnis, f. (důvod, záležitost, rozum); indiciū, īī, n. (znamení, udání)
důležitý	gravis, e (významný, závažný)
dům	domus, ūs, f.; aedēs, is, f. (dům, chrám); tēctum, ī, n. (dům, střecha)
důstojnost	dignitās, ātis, f.
duše	anima, ae, f.
důvěřovat	fidō, ere, fīsus sum; cōnfidō, ere, fīsus sum
důvod	causa, ae, f.; ratiō, ōnis, f.
dveře	porta, ae, f. (dveře, brána); ōstium, īī, n. (ústí, vchod)

E

Egypt	Aegyptus, ī, f.
Evropa	Eurōpa, ae, f.

F

falešný	falsus, a, um (lživý, nepravdivý)
filozof	philosophus, ī, m.
filozofie	philosophia, ae, f.
fórum	forum, ī, n. (náměstí)

G

Gal	Gallus, ī, m.
galský	Gallicus, a, um

Germán
gratulovat

Germānus, ī, m.
grātulor, ārī, ātus sum

H

had
hájit
hanebný
Hanibal
hasit
házet, viz hodit
hezký
historie
hlad
hlas
hlava
hledat
hlídat

hloupý
hluboký
hněv
hoden někoho, něčeho
hodina
hodit
Homér
hora
hostina
hra
▪ veřejné hry
hranice
hrát (si)
hrozit

hýbat něčím, někým

hynout

serpēns, entis, m.
dēfendō, ere, dēfendī, dēfēsum (bránit, obhajovat na soudu)
turpis, e
Hannibal, alis, m.
ex(s)tinguō, ere, stinxī, stinctum

pulcher, chra, chrum
historia, ae, f.; rēs gestae, rērum gestārum, f. (historie, dějiny, činy)
famēs, is, f.
vōx, vōcis, f. (vydáváný zvuk)
caput, itis, n.
quaerō, ere, quaesīvī, quaesītum
custōdiō, īre, īvī, ītum; vigilō, āre, āvī, ātum; tueor, ērī, tutātus (tuitus) sum
stultus, a, um
altus, a, um (hluboký, vysoký, širý (o moři))
īra, ae, f.
dignus, a, um +abl. (alqo, alqa re)
hōra, ae, f.
iaciō, ere, iēcī, iactum
Homērus, ī, m.
mōns, montis, m.
epulae, ārum, f.; convīvium, īī, n.
lūdus, ī, m.
▪ lūdī, ōrum, m.
fīnis, is, m. (hranice, konec, limit); v pl. fīnēs, ium, m. (hranice, území, země, krajina)
lūdō, ere, sī, sum
immineō, ēre, – +dat. (alci, alci rei) (o nebezpečí apod.); minor, ārī, ātus sum +dat. (alci) +ak. (alqd) (vyhrožovat někomu něčím)
moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (alqd, alqm) (hýbat, pohnout, přimět někoho k něčemu)
pereō, perīre, perī, –

CH

chápat
chlapec
chrám
chránit

chtít

intellegō, ere, lēxī, lēctum (pochopit)
puer, erī, m.
templum, ī, n.; aedēs, is, f. (chrám, dům)
custōdiō, īre, īvī, ītum (hlídat); tegō, ere, tēxī, tēctum (zakrývat);
dēfendō, ere, dēfendī, dēfēsum (bránit); servō, āre, āvī, ātum (zachovávat, zabraňovat)
volō, velle, voluī, –; cupiō, ere, cupīvī, cupītum (toužit)

chudoba	paupertās, ātis, f.; inopia, ae, f.
chudý	pauper, eris (o osobách); miser, era, erum (o zemích apod.)
chválit	laudō, āre, āvī, ātum
chyba	vitium, iī, n. (vada); error, ōris, m. (omyl); lāpsus, ūs, m. (omyl)
chybět	dēsum, dēesse, dēfuī, –, dēfutūrus +dat. (nepomáhat někomu); absum, abesse, āfuī, –, āfutūrus (být nepřítomen); egeō, ēre, uī, – +abl. (postrádat, podmětem je postrádající osoba); careō, ēre, caruī, –, caritūrus +abl. (postrádat, nemít, podmětem je postrádající osoba)
chybovat	errō, āre, āvī, ātum; peccō, āre, āvī, ātum
chytit	capiō, ere, cēpī, captum

I

i	et; etiam (také, ještě také)
ihned	statim; sine morā (bez prodlení)
informovat někoho o něčem	(alqm) certiōrem faciō, ere, fēcī factum dē +abl. (alqa re)
Itálie	Italia, ae, f.
italský	Italiae (gen. sg. od <i>Italia, ae, f.</i>)

J

jak	quem ad modum / quemadmodum (táz., vzt.); quam (táz., zvol.); quōmodo (jakým způsobem, táz., vzt.); ut (srov.)
jako	ut (srov.); quam (srov.)
▪ tak...jako	▪ ita... ut; tam... quam
jaký	quī, quae, quod (jaký, který); quālis, e (jakých vlastností); quantus, a, um (jak velký)
jaro	vēr, vēris, n.
jazyk	lingua, ae, f.
jed	venēnum, ī, n.
jediný	ūnus, a, um
jestliže	sī
▪ jestliže ne	▪ nisi
jezdec	eques, itis, m.
jezero	lacus, ūs, m.
jídlo	cibus, ī, m.
jinak	aliter
jiný	alius, alia, aliud (z více); alter, era, erum (ze dvou)
jíst	edō, ere, ēdī, ēsum; cēnō, āre, āvī, ātum (večeřet)
jistý	tūtus, a, um (bez nebezpečí, bezpečný); certus, a, um (určitý, ustanovený)
jít	eō, īre, iī, itum; petō, ere, īvī, itum +ak. (alqd) (mířit někam, jít někam, směřovat); prōgredior, ī, gressus sum (jít dopředu, postupovat); vādō, ere, vāsī, – (kráčet)
jízda	equitātus, ūs, m. (jezdeckvo)
jméno	nōmen, inis, n.
jmenovat	nōminō, āre, āvī, ātum (nazývat); appellō, āre, āvī, ātum (nazývat, volat)

Jupiter	Iūppiter, <i>Iovis</i> , <i>Iovī</i> (dat.), <i>Iovem</i> (ak.), <i>Iūppiter</i> (vok.), <i>Iove</i> (abl.)
K	
k	ad +ak.
kácet	caedō , <i>ere</i> , <i>cecīdī</i> , <i>caesum</i>
kam	quō (táz. i vzt.)
kárat	castīgō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i> ; reprehendō , <i>ere</i> , <i>prehendī</i> , <i>prehensum</i> ; vituperō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i> +ak. (alqm) (nadávat někomu)
Kartaginci	Carthāginiēnsēs , <i>ium</i> , <i>m</i> .
kazit	corrumpō , <i>ere</i> , <i>rūpī</i> , <i>ruptum</i> (kazit, podplácet)
každodenně	cottidiē
každý	quisque , <i>quidque</i> (substantivní); quisque , <i>quaeque</i> , <i>quodque</i> (adjektivní)
každý den	cottidiē (každodenně)
kde	ubi
kdo	quis (táz.)
kdokoli, cokoli	quīlibet , <i>quidlibet</i> (substantivní); quīlibet , <i>quaelibet</i> , <i>quodlibet</i> (adjektivní); quīvīs , <i>quodvīs</i> (substantivní); quīvīs , <i>quaevīs</i> , <i>quodvīs</i> (adjektivní)
kdosi, cosi	quīdam , <i>quiddam</i> (substantivní); quīdam , <i>quaedam</i> , <i>quoddam</i> (adjektivní)
kdy	quandō
kdyby	sī
▪ kdyby ne	▪ nisi
kdysi	quondam ; ōlim
když	cum
klamat	dēcipiō , <i>ere</i> , <i>cēpī</i> , <i>ceptum</i> (podvádět); fallō , <i>ere</i> , <i>fefellī</i> , <i>falsum</i> (podvádět)
klesat na mysli	animō (<i>animus</i> , <i>ī</i> , <i>m</i> .) dēficiō , <i>ere</i> , <i>fēcī</i> , <i>fectum</i> ; animum (<i>animus</i> , <i>ī</i> , <i>m</i> .) dēmittō , <i>ere</i> , <i>mīsī</i> , <i>missum</i>
klesnout	cadō , <i>ere</i> , <i>cecīdī</i> , <i>–</i> , <i>cāsūrus</i> (padnout, padnout mrtev)
klid	quiēs , <i>ētis</i> , <i>f</i> . (odpočinek, spánek); ōtium , <i>īī</i> , <i>n</i> . (neúčast ve veřejném životě, ústraní, volný čas); cōstantia , <i>ae</i> , <i>f</i> . (klid, vyrovnanost, vytrvalost)
kmen	gēns , <i>gentis</i> , <i>f</i> . (národ, rod)
kniha	liber , <i>brī</i> , <i>m</i> .
kolem (předl.)	circum +ak. (okolo)
kolik	quot
konec	fīnis , <i>is</i> , <i>m</i> .; eventus , <i>ūs</i> , <i>m</i> . (úspěch, výsledek); exitus , <i>ūs</i> , <i>m</i> . (výsledek, východ)
konzul	cōnsul , <i>is</i> , <i>m</i> .
konzulát	cōnsulātus , <i>ūs</i> , <i>m</i> .
kořist	praeda , <i>ae</i> , <i>f</i> .
koupit	emō , <i>ere</i> , <i>ēmī</i> , <i>emptum</i>
kraj	regiō , <i>ōnis</i> , <i>f</i> . (krajina, oblast); loca , <i>ōrum</i> , <i>n</i> . (země, krajina); fīnēs , <i>ium</i> , <i>m</i> . (země, říše, území)
král	rēx , <i>rēgis</i> , <i>m</i> .

království	rēgnum , <i>ī, n.</i> (království, vláda)
krása	pulchritūdō , <i>inis, f.</i> ; forma , <i>ae, f.</i> (tvar, podoba, krása)
krásný	pulcher , <i>chra, chrum</i>
krátký	brevis , <i>e</i>
kritizovat	reprehendō , <i>ere,prehendī,prehensum</i>
krk	collum , <i>ī, n.</i>
krok	passus , <i>ūs, m.</i> (dvojkrok, délková míra, asi 1,48m); gradus , <i>ūs, m.</i> (krok, stupeň, schod)
kromě	praeter +ak. (kromě, mimo); praetereā (adv.) (kromě toho, mimo to)
kruh	orbis , <i>is, m.</i>
krutý	crūdēlis , <i>e</i>
krýt	tegō , <i>ere, tēxī, tēctum</i> (zakrývat, chránit)
křičet	clāmō , <i>āre, āvī, ātum</i>
křik	clāmor , <i>ōris, m.</i>
křivda	iniūria , <i>ae, f.</i>
který	quī , <i>quae, quod</i> (táz. i vzt.)
který z obou	uter , <i>utra, utrum</i>
kterýsi, viz kdosi	
kudy	quā (táz. i vzt.)
kůň	equus , <i>ī, m.</i>
kupovat	emō , <i>ere, ēmī, emptum</i>
kvůli (předl.)	propter +ak. (příčina), causā +gen. (účel, stojí za slovem); prae +abl. (příčina, vzhledem k)

L

lakota	avāritia , <i>ae, f.</i>
láska	amor , <i>ōris, m.</i>
latinský	Latīnus , <i>a, um</i>
lázeň	bal(i)neum , <i>ī, n.</i> (koupel)
▪ lázně	▪ bal(i)nea , <i>ōrum, n.</i> / bal(i)neae , <i>ārum, f.</i>
legát	lēgātus , <i>ī, m.</i>
legie	legiō , <i>ōnis, f.</i>
lehký	facilis , <i>e</i> (snadný); levis , <i>e</i> (lehký (hmotností), bezvýznamný, povrchní)
lék	remedium , <i>īī, n.</i> ; medicīna , <i>ae, f.</i>
lékař	medicus , <i>ī, m.</i>
lékařství	medicīna , <i>ae, f.</i>
les	silva , <i>ae, f.</i>
léto	aestās , <i>ātis, f.</i>
levý	sinister , <i>tra, trum</i>
lež	mendācium , <i>īī, n.</i> ; falsum , <i>ī, n.</i>
ležet	iaceō , <i>ēre, iacuī, iacitum</i>
lhát	mentior , <i>īrī, mentītus sum</i>
líbit se	placeō , <i>ēre, uī, itum</i>
▪ líbí se někomu, zdá se dobré někomu	▪ placet , <i>ēre, uīt, – +dat. (alci)</i>
lid	populus , <i>ī, m.</i> (národ); plēbs , <i>plēbis, f.</i>

lidský	hūmānus , <i>a, um</i> ; hominum (gen. pl. od <i>homō, inis, m.</i>); hominis (gen. sg. od <i>homō, inis, m.</i>)
líný	piger , <i>gra, grum</i> ; ignāvus , <i>a, um</i> (nečinný); tardus , <i>a, um</i> (zdlouhavý, pomalý)
lod'	nāvis , <i>is, f.</i>
▪ válečná lod'	▪ nāvis longa
lod'stvo	classis , <i>is, f.</i>
los	sors , <i>sortis, f.</i> (osud, úděl, věštba)
lup	praeda , <i>ae, f.</i>
lupič	latrō , <i>ōnis, m.</i>
lze	licet , <i>ēre, licuit / licitum est</i> (je dovoleno); +dat. (je dovoleno někomu); tvary slovesa posse (je možné)

M

majetek	fortūnae , <i>ārum, f.</i> ; rēs familiāris , <i>reī, familiāris, f.</i> ; patrimōnium , <i>iī, n.</i> (majetek, dědictví); facultātēs , <i>um, f.</i> (majetek, peníze, prostředky)
málem	paene (skoro, téměř)
málo	paulum
málokterí	paucī , <i>ae, a</i>
malý	parvus , <i>a, um</i>
manžel	coniunx , <i>coniugis, m.</i> ; marītus , <i>ī, m.</i>
manželka	coniunx , <i>coniugis, f.</i> ; uxor , <i>ōris, f.</i> ; mātrōna , <i>ae, f.</i> (paní, zejm. urozená)
maso	carō , <i>carnis, f.</i>
matka	māter , <i>mātris, f.</i>
meč	gladius , <i>ī, m.</i> ; ferrum , <i>ī, n.</i> (meč, železo)
medicína	medicīna , <i>ae, f.</i> (lékařství, lék)
měnit	mūtō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak.; vertō , <i>ere, vertī, versum</i> (točit, obracet)
▪ měnit se	▪ mūtārī , vertī (obracet se, proměňovat se)
měsíc	mēnsis , <i>is, m.</i> (kalendářní); lūna , <i>ae, f.</i> (nebeské těleso)
město	oppidum , <i>ī, n.</i> (menší město); urbs , <i>urbis, f.</i>
milovat	amō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; dīligō , <i>ere, dīlēxī, dīlēctum</i> (mít v oblibě, mít rád)
milý	amābilis , <i>e</i> +dat. (alci) (laskavý k někomu); cārus , <i>a, um</i> (drahý někomu); iūcundus , <i>a, um</i> (příjemný); grātus , <i>a, um</i> (milý, vděčný, vhod)
minulý	praeteritus , <i>a, um</i>
mír	pāx , <i>pācis, f.</i>
místo	locus , <i>ī, m.</i> ; prō +abl. (předl., místo někoho)
mít	habeō , <i>ēre, habuī, habitum</i> (ve spojení s konkrétními i abstraktními substantivy); possideō , <i>ēre, sēdī, sessum</i> (vlastnit)
mít povinnost	dēbeō , <i>ēre, dēbuī, dēbitum</i>
mít rád (milovat)	amō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; dīligō , <i>ere, dīlēxī, dīlēctum</i> (mít v oblibě, mít rád)
mít radost	laetor , <i>ārī, ātus sum</i> +abl., dē/ex +abl.; gaudeō , <i>ēre, gavīsus sum</i>
mít ve zvyku (něco dělat)	soleō , <i>ēre, solitus sum</i> +inf.

mládí
mladík
mladší
mlčení, ticho
mlčet
mluvit
mnohem
mnohý
množství
moc

moci
mocný
moře
most
moudrost
moudrý

- moudrý člověk

možnost
mrav

- mravy

mrtvý
mstít se za něco, někomu
mudrc
můj
muset
muž
mýlit se
myslet si

myšlenka
mýt

- mýt se

N

na (předl.)
nabízet
náboženství
nadání
naděje někoho, na něco

- naděje na vítězství

náhle
náhoda

- náhodou

najít

adulēscēntia, *ae, f.*; **pueritia**, *ae, f.* (dětský věk, dětství)
adulēscēns, *entis, m.*; **iūvenis**, *is, m.*
nātū minor (komparativ adj. parvus)
silentium, *ī, n.*
taceō, *ēre, tacuī, tacitum*
loquor, *loquī, locūtus sum*
multō (adv.)
multus, *a, um*
multitūdō, *inis, f.* (množství, množství lidí, dav)
potestās, *ātis, f.*; **auctōritās**, *ātis, f.* (vliv, vážnost, autorita);
vīs (nom.), *vim* (ak.), *vī* (abl.), *vīrēs* (nom., ak. pl.), *vīrium* (gen. pl.),
vīribus (dat., ab., pl.) (vliv, násilí)
possum, *posse, potuī, –*
potēns, *entis*; **validus**, *a, um* (silný)
mare, *is, n.*
pōns, *pontis, m.*
sapientia, *ae, f.*
sapiēns, *entis*

- *sapiēns, entis, m.*

facultās, *ātis, f.* (příležitost, schopnost)
mōs, *mōris, m.*

- *mōrēs, um, m.* (charakter)

mortuus, *a, um*
ulcīscor, *ī, ultus sum* +ak. (alqd., alqm)
sapiēns, *entis, m.*
meus, *a, um*
dēbeō, *ēre, dēbuī, dēbitum* (mít povinnost)
vir, *virī, m.* (muž, člověk)
errō, *āre, āvī, ātum*
putō, *āre, āvī, ātum*; *arbitror, ārī, ātus sum*; *cēnseō, ēre, suī, sum*;
sentīō, *īre, sēnsī, sēnsūm*; *exīstimō, āre, āvī, ātum*
sententia, *ae, f.* (názor, mínění)
lavō, *āre, āvī, lavātum/lautum/lōtum*

- *lavārī*

in +ak. (na otázku „kam?“); **in** +abl. (na otázku „kde?“)
offerō, *offerre, obtulī, oblātum*
religiō, *ōnis, f.* (náboženství, náboženské obřady, bohoslužba)
ingenium, *ī, n.* (talent, povaha)
spēs, *speī, f.* +gen. (alcis, alcis rei)

- *spēs victōriae*

subitō
fortūna, *ae, f.* (osud, štěstěna); **cāsus**, *ūs, m.* (případ, osud)

- **cāsū**; **forte** (snad, možná)

inveniō, *īre, vēnī, ventum*; **reperiō**, *īre, repperī, repertum*

námaha	labor , <i>ōris</i> , <i>m</i> .
náměští	forum , <i>ī</i> , <i>n</i> .
námořník	nauta , <i>ae</i> , <i>m</i> .
napadnout	aggredior , <i>aggredī</i> , <i>aggressus sum</i> ; petō , <i>ere</i> , <i>īvī</i> , <i>ītum</i> +ak.; bellum inferō , <i>ferre</i> , <i>intulī</i> , <i>illātum</i> +dat. (alci)
napít se	bibō , <i>ere</i> , <i>bibī</i> , –
naplnit	impleō , <i>ēre</i> , <i>ēvī</i> , <i>ētum</i>
napodobovat	imitor , <i>ārī</i> , <i>imitātus sum</i>
napomínat	moneō , <i>ēre</i> , <i>monuī</i> , <i>monitum</i> ; cohortor , <i>ārī</i> , <i>ātus sum</i> (povzbuzovat)
národ	populus , <i>ī</i> , <i>m</i> . (lid); nātiō , <i>ōnis</i> , <i>f</i> . (rod); gēns , <i>gentis</i> , <i>f</i> . (rod, kmen)
narodit se	nāscor , <i>nāscī</i> , <i>nātus sum</i>
narozeniny	diēs natālis , <i>diēi natālis</i> , <i>m</i> . / natālis , <i>is</i> , <i>m</i> .
naříkat na něco, nad něčím	queror , <i>ī</i> , <i>questus sum</i> +ak. / dē +abl.; lāmentor , <i>ārī</i> , <i>ātus sum</i> +ak.
násilí	vīs (nom.), <i>vim</i> (ak.), <i>vī</i> (abl.) <i>vīrēs</i> (nom., ak. pl.), <i>vīrium</i> (gen. pl.), <i>vīribus</i> (dat., abl., pl.)
následovat	sequor , <i>sequī</i> , <i>secūtus sum</i> ; cōnsequor , <i>sequī</i> , <i>secūtus sum</i> (dohnat, pronásledovat, získat, dosáhnout)
nastoupit	succēdō , <i>ere</i> , <i>cessī</i> , <i>cessum</i> +dat. (alci) (vystřídat, nastoupit po někom ve vládě apod.)
náš	noster , <i>tra</i> , <i>trum</i>
návrat	reditus , <i>ūs</i> , <i>m</i> .
navrhnout	prōpōnō , <i>ere</i> , <i>posuī</i> , <i>positum</i>
▪ navrhnout zákon	▪ lēgem ferō , <i>ferre</i> , <i>tulī</i> , <i>lātum</i>
názor	opīniō , <i>ōnis</i> , <i>f</i> .; sententia , <i>ae</i> , <i>f</i> .
nazvat	appellō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i> ; nōminō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i>
nazývat , viz nazvat	
nebezpečí	perīculum , <i>ī</i> , <i>n</i> .
nebezpečný	perīculōsus , <i>a</i> , <i>um</i> ; perniciōsus , <i>a</i> , <i>um</i> (zhoubný, škodlivý)
nebo	aut ; vel
▪ bud'... nebo	▪ aut... aut
nebot'	enim , nam
něco , viz někdo	
nečestný	inhonestus , <i>a</i> , <i>um</i>
nedokonalý	imperfectus , <i>a</i> , <i>um</i> (nedokonalý, nedokončený)
nedostatek	inopia , <i>ae</i> , <i>f</i> . (chudoba, nouze); vitium , <i>īī</i> , <i>n</i> . (chyba, vada)
nedůvěřovat	diffīdō , <i>ere</i> , <i>fīsus sum</i>
nehoden	indignus , <i>a</i> , <i>um</i> +abl. (alqo, alqa re)
nechtít	nōlō , <i>nōlle</i> , <i>nōluī</i> , –
nejen... ale i	nōn solum... sed etiam ; nōn modo... sed etiam
nejistý	incertus , <i>a</i> , <i>um</i> (neurčitý); dubius , <i>a</i> , <i>um</i> (pochybný)
nejvyšší	summus , <i>a</i> , <i>um</i>
někdo , něco	aliquis , <i>aliquid</i> quis , <i>quid</i> (po <i>sī</i> , <i>nisi</i> , <i>nē</i> , <i>num</i> , <i>quō</i> , <i>quantō</i> apod.) quisquam , <i>quidquam</i> / <i>quicquam</i> (v záp. větách nebo ve větách záp. smyslu)

někdy	aliquandō
několik	aliquot; complūrēs , <i>a</i> (nemálo, velmi mnozí; nemá význam komparativu)
některý, nějaký	aliquis , <i>aliqua, aliquod</i> quis , <i>qua, quod</i> (po <i>sī, nisi, nē, num, quō, quantō</i> apod.)
někteří	nōnnūllī , <i>ae, a</i>
nelíbit se někomu	displiceō , <i>ēre, plicuī, displicitum</i> +dat. (alci)
▪ nelíbí se mi to, nejsem s tím spokojen	▪ (<i>id</i>) <i>mihī displicet</i>
nelze	nōn licet , <i>ēre, licuit / licitum est</i> (není dovoleno); +dat. (alci) (není dovoleno někomu); tvary slovesa posse se zápornou (není možné, není dovoleno)
nemluvně	īnfāns , <i>antis, m.</i>
nemoc	morbus , <i>ī, m.</i>
nemocný	aegrōtus , <i>a, um; aeger, gra, grum</i>
▪ být nemocný	▪ aegrōtō , <i>āre, āvī, ātum; aegrōtus/aeger esse</i>
nenávidět	ōdī , <i>isse, –, ōsūrus</i>
nenávist	odium , <i>ī, n.</i>
▪ být v nenávisti	▪ in odiō esse
nepamatující na něco, někoho	immemor , <i>oris</i> +gen. (alcis, alcis rei)
nepoctivý	improbus , <i>a, um</i>
nepodobný (někomu, něčemu)	dissimilis , <i>e</i> +gen. / +dat.
nepohodlný,	incommodus , <i>a, um</i> (nepohodlný, nevhodný, nepříznivý)
▪ nepohodlí	▪ incommodum , <i>ī, n.</i> (nepohodlí, neštěstí)
nepokoj	turba , <i>ae, f.</i> (dav, tlačence); sēditiō , <i>ōnis, f.</i> (vzpoura, povstání)
nepomáhat	dēsūm , <i>dēesse, dēfui, –, dēfutūrus</i> +dat. (alci) (chybět, scházet)
nepravdivý	falsus , <i>a, um</i>
neprávem	iniuriā
nepřátelský	hostium (gen. sg. od <i>hostis, is, m.</i>)
nepřátelství	inimicitia , <i>ae, f.</i>
nepřítel	hostis , <i>is, m.</i> ; inimicus , <i>ī, m.</i>
nepřítomen – být nepřítomen	absum , <i>abesse, āfui, –, āfutūrus</i>
nerozumnost	imprudētia , <i>ae, f.</i>
nerozumný	imprudēns , <i>entis</i>
nerozvážný	imprudēns , <i>entis</i>
nesnadný	difficilis , <i>e</i>
nesnáz	difficultās , <i>ātis, f.</i> (obtíž, problém)
nesouhlasit s někým v něčem	dissentiō , <i>īre, sēnsī, sēnsūm ā / cum</i> +abl. (alqo); dē +abl. (alqare)
nespravedlivý	iniūstus , <i>a, um</i>
nespravedlnost	iniūstitia , <i>ae, f.</i> ; iniūria , <i>ae, f.</i> (křivda, nespravedlivý čin)
nést	ferō , <i>ferre, tuli, lātum; gerō</i> , <i>ere, gessī, gestum; portō</i> , <i>āre, āvī, ātum</i>
nesvornost	discordia , <i>ae, f.</i>
nešťastný	īnfēlix , <i>īcis; miser</i> , <i>era, erum</i> (ubohý, bídný, chudý (o věcech)); adversus , <i>a, um</i> (nepříznivý); perditus , <i>a, um</i> (zkažený, špatný, ztracený)
neštěstí	īnfēlicitās , <i>ātis, f.</i> ; clādēs , <i>is, f.</i> (pohroma, porážka); incommodum ,

neumět
 neuvěřitelný
 nevděčný
 nevědět
 ▪ dobře vím
 nevinný
 nevzdělaný

 nezkušený (v něčem)
 nezmiňovat

 neznámý

 neznat, viz nevědět
 než
 nic
 ničít
 nikde
 nikdo
 nikdy
 noc
 noha
 nos
 nosit, viz nést
 nový
 nutit
 nutnost
 nutný
 nyní

O

obávat se

 občan
 občanský
 ▪ občanská válka
 obdělávat pole
 obdivovat
 obdivuhodný
 obdržet
 obec

ī, n. (nepohodlí); **rēs adversae**, *rērum adversārum, f.*; **calamitās**, *ātis, f.* (pohroma, porážka); **miseria**, *ae, f.* (utrpení, bída)
nesciō, *īre, nescīvī / nesciī, nescītum*
incrēdibilis, *e*
ingrātus, *a, um*
nesciō, *īre, nescīvī / nesciī, nescītum*; **ignorō**, *āre, āvī, ātum*
 ▪ **nōn ignōrō**, *āre, āvī, ātum*
innocēns, *entis*
indoctus, *a, um*; **barbarus**, *a, um* (barbarský, cizozemský); **agrestis**, *e* (venkovský)
imperītus, *a, um* +gen. (alcis rei)
omittō, *ere, mīsī, missum*; **praetermittō**, *ere, mīsī, missum* (opomíjet)
ignōtus, *a, um*; **incōgnitus**, *a, um* (nepoznaný); **obscurus**, *a, um* (temný, skrytý, nejasný)

quam (srovnání po komparativu)
nihil
dēleō, *ēre, ēvī, ētum*
nusquam
nēmō
numquam
nox, *noctis, f.*
pēs, *pedis, m.*
nāsus, *ī, m.*

novus, *a, um*
cōgō, *ere, coēgī, coāctum*; **urgeō**, *ēre, ursī, –* (tísnit, tlačit)
necessitās, *ātis, f.*
necessārius, *a, um*
nunc

timeō, *ēre, timuī, –* +ak. (alqm, alqd) (někoho, něčeho), +dat. (alci, alci rei) (o někoho, o něco)
metuō, *ere, metuī, –* +ak. (alqm, alqd) (někoho, něčeho), +dat. (alci, alci rei) (o někoho, o něco)
vereor, *ērī, veritus sum* +ak. (alqm, alqd) (někoho, něčeho), +dat. (alci, alci rei) (o někoho, o něco)
cīvis, *is, m.*
cīvilis, *e*
 ▪ **bellum**, *ī, n. cīvile*
agrum colō, *ere, coluī, cultum*
mīror, *ārī, ātus sum* +ak.; **admīror**, *ārī, ātus sum* +ak.
admirābilis, *e*
obtineō, *ēre, tinuī, tentum* (získat, dostat)
cīvitās, *ātis, f.*

obejít	circumveniō , <i>īre, vēnī, ventum</i> (obcházet, obklíčit); circumeō , <i>īre, īī, itum</i>
obejmout	amplector , <i>ī, amplexus sum</i>
oběť	sacrificium , <i>īī, n.</i> ; sacrum , <i>ī, n.</i> (oběť, posvátná věc)
obětovat	sacrificō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; cōnsecrō , <i>āre, āvī, ātum</i> (zasvětit, posvětit)
obcházet, viz obejít	
obchod	taberna , <i>ae, f.</i> (obchod, hospoda)
obchodník	mercātor , <i>ōris, m.</i>
obilí	frūmentum , <i>ī, n.</i>
objevit	reperiō , <i>īre, repperī, repertum</i> (vymyslet, dozvědět se, najít); inveniō , <i>īre, vēnī, ventum</i> (vynalézt)
objevit se	appāreō , <i>ēre, pāruī</i> , – (objevit se, ukázat se)
obklíčit	obsideō , <i>ēre, sēdī, sessum</i> ; circumveniō , <i>īre, vēnī, ventum</i>
oblast	regiō , <i>ōnis, f.</i>
obléhat, viz oblehnout	
oblehnout	oppugnō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; obsideō , <i>ēre, sēdī, sessum</i>
obnovit	restituō , <i>ere, uī, ūtum</i> (uvést v bývalý stav, znovu postavit)
obor	disciplīna , <i>ae, f.</i> (nauka, vzdělání)
obracet, viz obrátit	
obrátit	vertō , <i>ere, verī, versum</i> ; convertō , <i>ere, verī, versum</i> (obrátit, změnit)
▪ obrátit se	▪ vertī (obracet se, zdržovat se někde, proměňovat se)
▪ obrátit na útěk	▪ in fugam vertere ; fugō , <i>āre, āvī, ātum</i> (zahnat)
▪ obrátit se na někoho	▪ adeō , <i>īre, īī, itum</i> +ak. (např. s prosbou); cōsulō , <i>ere, suluī, sultum</i> +ak. (ptát se na radu)
▪	▪
obraz	effigiēs , <i>ēī, f.</i> (obraz, podoba, socha); imāgō , <i>inis, f.</i> (obraz, podobizna, přízrak); simulācrum , <i>ī, n.</i> (obraz, socha, přelud); signum , <i>ī, n.</i> (obraz, znamení, socha)
obsadit	occupō , <i>āre, āvī, ātum</i>
obtěžovat	molestus , <i>a, um esse</i> (být na obtíž)
obtěžující	molestus , <i>a, um</i> (jsoucí na obtíž, nepřijemný)
obtíž	difficultās , <i>ātis, f.</i> (nesnáz, problém)
▪ být na obtíž	▪ molestus , <i>a, um esse</i>
obtížný	difficilis , <i>e</i> (nesnadný); asper , <i>era, erum</i> (nebezpečný, přísný, drsný); gravis , <i>e</i> (těžký, závažný, důležitý)
obviněný	reus , <i>ī, m.</i>
obvinít někoho z něčeho	accūsō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)
obyvatel	incola , <i>ae, m.</i>
obžalovaný	reus , <i>ī, m.</i>
obžalovat někoho z něčeho	accūsō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (alqm) +gen. (alcis rei)
očekávání	expectātiō , <i>ōnis, f.</i>
očekávat	expectō (expectō) , <i>āre, āvī, ātum</i>
odejít	discēdō , <i>ere, cessī, cessum</i> ; dēcēdō , <i>ere, cessī, cessum</i> ; excēdō , <i>ere, cessī, cessum</i> +abl. / ē +abl.; proficīscor , <i>ī, profectus sum</i> (vydat se na cestu, vytáhnout); abeō , <i>īre, īī, itum</i>
odevzdat	trādō , <i>ere, didī, dītum</i> (svěřit, předat); reddō , <i>ere, reddidī, redditum</i>

	(vrátit)
odhalit	patefaciō , <i>ere, fēcī, factum</i> (odkryt, např. spiknutí apod.); nūdō , <i>āre, āvī, ātum</i> (obnažit, svléct)
odcházet, viz odejít	
odchod	discessus , <i>ūs, m.</i> (odchod, smrt)
odklad	mora , <i>ae, f.</i> (zpoždění, zdržení)
▪ bez prodlení, ihned	▪ sine morā
odkládat, viz odložit	
odkud	unde (táz., vzt., o místě i o původu)
odložit	dēpōnō , <i>ere, posuī, positum</i> (dát pryč); differō , <i>differe, distulī, dīlātum</i> (oddalovat)
odměna	praemium , <i>iī, n.</i>
odměnit	praemiō (abl.) afficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i> +ak. (alqm); praemium tribuō , <i>ere, tribuī, tribūtum</i> +dat. (alci)
odnášet, viz odnést	
odnést	dēportō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; auferō , <i>ferre, abstulī, ablātum</i>
odpočinek	quiēs , <i>ētis, f.</i> (odpočinek, spánek, klid)
odpočívát	quiēscō , <i>ere, quiēvī, quiētum</i>
odpor	resistentia , <i>ae, f.</i>
▪ stavět se na odpor	▪ obstō , <i>āre, stitī, –, stātūrus</i> ; resistō , <i>ere, stitī, –</i>
odpouštět, viz odpustit	
odpověď	respōnsum , <i>ī, n.</i>
odpovědět	respondeō , <i>ēre, respondī, respōnsum</i>
odpovídat, viz odpovědět	
odpustit	ignōscō , <i>ere, nōvī, nōtum</i>
odpuštění	venia , <i>ae, f.</i> (odpuštění, milost, dovolení)
odsoudit	condemnō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; damnō , <i>āre, āvī, ātum</i>
odsouzený	damnātus , <i>a, um</i>
odstranit	dēmō , <i>ere, dēmpsi, dēemptum</i> (odejmout, vzít); tollō , <i>ere, sustulī, sublātum</i> (zvednout, vzít)
odsuzovat, viz odsoudit	
odtud	hinc; inde (odtud, proto, pak)
odvádět, viz odvést	
odvaha	audācia , <i>ae, f.</i> (odvaha, drzost)
odvážit se	audeō , <i>ēre, ausus sum</i>
odvážný	audāx , <i>ācis</i> (odvážný, drzý)
odvažovat se, viz odvážit se	
odvděčit se	grātiam referō , <i>referre, rettulī, relātum</i> +dat (alci)
odvést	abdūcō , <i>ere, dūxī, ductum</i> ; dēdūcō , <i>ere, dūxī, ductum</i> (odvést, přivést, přimět k něčemu); āvertō , <i>ere, vertī, versum</i> (odehnat, odvrátit)
odvracet, viz odvrátit	
odvrátit	āvertō , <i>ere, vertī, versum</i> (odehnat, odvést); prohibeō , <i>ēre, prohibuī, prohibitum</i> (nedovolit, zabránit); impediō , <i>īre, īvī, ītum</i> (zabránit); dēterreō , <i>ēre, terruī, territum</i> (odstrašit, zabránit)
ohněň	ignis , <i>is, m.</i>
▪ ohněm a mečem	▪ ferrō ignīque

ohřívát	calefaciō , <i>ere, fēcī, factum</i>
ochrana	praesidium , <i>īī, n.</i> (ochrana, vojenská posádka)
oklamat	dēcipiō , <i>ere, cēpī, ceptum</i> ; fallō , <i>ere, fefellī, falsum</i>
oko	oculus , <i>ī, m.</i>
okolnosti	tempus , <i>oris, n.</i> (často v pl.) (čas, doba, poměry); status , <i>ūs, m.</i> (stav, poměry)
okolo	circum (adv.); circum +ak. (předl.); <i>circā</i> (adv.) (kolem, okolo); <i>circā</i> +ak. (předl.) (kolem, okolo, asi, přibližně)
opačný	contrārius , <i>a, um</i> (ležící na opačné straně, protilehlý)
opakovat	repetō , <i>ere, īvī, ītum</i> (opakovat, požadovat zpět)
opevnit	mūniō , <i>īre, īvī, ītum</i>
opevňovat, viz opevnit	
opěvovat	cantō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak.
opomenout	omittō , <i>ere, mīsī, missum</i> (nezmiňovat); praetermittō , <i>ere, mīsī, missum</i> (zanedbat, nezmiňovat, zamlčet); praetereō , <i>praeterīre, praeterī, praeteritum</i>
opomíjet, viz opomenout	
opouštět, viz opustit	
opustit	relinquō , <i>ere, reliquī, relictum</i> ; dēserō , <i>ere, seruī, sertum</i> (zanechat, zradit); dēficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i> (odpadnout od někoho, docházet, nedostačovat) <ul style="list-style-type: none"> ▪ vīrēs mē dēficiunt ▪ dēficere ā Rōmānīs (odpadnout od Římanů)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ opouštějí mě síly ▪ opustit Římany 	
osel	asinus , <i>ī, m.</i>
ostatně	cēterum
ostatní	cēterī , <i>ae, a</i>
ostrov	īnsula , <i>ae, f.</i>
ostrý	ācer , <i>ācris, ācre</i> (ostrý, bystrý, prudký)
osud	fātum , <i>ī, n.</i> (úděl, sudba, věštba); fortūna , <i>ae, f.</i> (náhoda, štěstí); sors , <i>sortis, f.</i> (los, úděl, věštba)
osvobodit	liberō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; absolvō , <i>ere, solvī, solūtum</i> (zprostit žaloby); solvō , <i>ere, solvī, solūtum</i> (uvolnit)
osvobozovat, viz osvobodit	
otáčet, viz otočit	
otec	pater , <i>patris, m.</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ patrēs, <i>um, m.</i> (předkové) ▪ patrēs cōnscīptī (oslovení senátorů)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ otcové ▪ otcové a přísedící 	
otevřený	apertus , <i>a, um</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pateō, <i>ēre, uī</i>, – (být přístupný, volný)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ být otevřený 	
otočit	vertō , <i>ere, vertī, versum</i> (otočit, obracet, měnit)
otroctví	servitūs , <i>ūtis, f.</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ in servitūtem dō, <i>dare, dedī, datum</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dát do otroctví 	
otrok	servus , <i>ī, m.</i>
otrokyně	serva , <i>ae, f.</i>
ovlivnit	moveō , <i>ēre, mōvī, mōtum</i> (pohnout k něčemu)
oznámit	nuntiō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; indīcō , <i>ere, dīxī, dictum</i> (vyhlásit, ustanovit); referō , <i>referre, rettulī, relātum</i> (podat zprávu)
oznamovat, viz oznámit	

oženit se s někým

uxōrem dūcō, ere, dūxī, ductum +ak. (alqm)

P

padnout,

▪ **upadat do** něčeho

páchat

památka

pamatovat (se) na něco, někoho

pamatovat si něco

pamatující na někoho, něco

paměť

pamětlivý někoho, něčeho

pán

paní

panna

pastýř

péče

pečlivost

pečlivý

peníz

peníze

Peršan

pes

pěšák

pevnost

pevný

píle

pilný

pirát

píseň

písmeno

pít

plakat

plamen

platit

platný

plavit se

plnit

po (předl.)

po té, co

poc̄ta

poc̄tivý

cadō, ere, cecidī, –, cāsūrus (spadnout, klesnout, padnout mrtev)

▪ **cadere in** +ak. (dostat se do něčeho, padnout na někoho)

committō, ere, mīsi, missum (zločin)

memoria, ae, f. (památka, paměť); **monumentum, ī, n.** (pomník, hrobka)

meminī, isse +gen. / +ak.

memoriā teneō, ēre, tenuī, tentum +ak.

memor, oris +gen.

memoria, ae, f.

memor, oris +gen.

dominus, ī, m.

domina, ae, f.; mātrōna, ae, f. (zejména vznešená, s dobrými mravy)

virgō, inis, f. (panna, dívka)

pāstor, ōris, m.

cūra, ae, f.

dīligentia, ae, f.

dīligēns, entis

aes, aeris, n. (peníz, měď, kov, kovová deska); **nummus, ī, m.** (stříbrný řím. peníz sestertius)

pecūnia, ae, f.

Persa, ae, m.

canis, is, m.

pedēs, itis, m.

arx, arcis, f. (tvrz, hrad); **castellum, ī, n.** (tvrz)

firmus, a, um (pevný, vytrvalý, spolehlivý)

industria, ae, f.

industrius, a, um; dīligēns, entis (pečlivý)

pīrāta, ae, m.

carmen, inis, n. (píseň, báseň)

littera, ae, f.

bibō, ere, bibī, –

fleō, ēre, flēvī, flētum; plōrō, āre, āvī, ātum

flamma, ae, f.

valeō, ēre, valuī, –, valitūrus (být platný); **validus esse** (být platný);

solvō, ere, solvī, solūtum (penězi)

validus, a, um

nāvigō, āre, āvī, ātum (plavit se, plout)

vastō, āre, āvī, ātum; populor, ārī, ātus sum

post +ak.

postquam (po té, co; když)

honor, ōris, m.

probus, a, um (poc̄tivý, řádny); **sincērus, a, um** (poc̄tivý, upřímny);

innocēns, entis (poc̄tivý, nevinný)

počasí	tempestās, ātis, f. (počasí, bouře)
počet	numerus, ī, m.; ratiō, ōnis, f. (účet, záležitost, rozum, způsob, důvod, důkaz)
počítat	numerō, āre, āvī, ātum
▪ počítat k někomu, pokládat za	▪ numerāre in +abl., inter +ak.
pod (předl.)	sub +ak. (na otázku „kam?“) sub +abl. (na otázku „kde?“)
podat zprávu	referō, referre, rettulī, relātum
podezírat	suspiciō, ere, spexī, spectum; suspicor, ārī, ātus sum
podezření	suspiciō, ōnis, f. (podezření, tušení, domněnka)
podezřívát	suspiciō, ere, spexī, spectum; suspicor, ārī, ātus sum
podivuhodný	mīrus, a, um; admirābilis, e; mīrābilis, e
podle (předl.)	secundum +ak. (podle něčeho názoru apod.)
podmínka	condiciō, ōnis, f.
podoba	forma, ae, f. (podoba, krása, tvar); imāgō, inis, f. (podobizna, obraz); effigiēs, ēī, f. (socha, obraz)
podobat se někomu, něčemu	similis, e esse +dat. / +gen.
podobný někomu, něčemu	similis, e +gen. / +dat.
podplácet, viz podplatit	
podplatit	corrumpō, ere, rūpī, ruptum
podporovat, viz podpořit	
podpořit	adiuvō, āre, adiūvī, adiūtum +ak. (pomáhat); augeō, ēre, auxī, auctum (zvětšovat, zesilovat)
podrobit	subigō, ere, ēgī, āctum
podstoupit	sustineō, ēre, tinuī, tentum (podpírat, vydržet, snést); suscipiō, ere, cēpī, ceptum (převzít, přijmout)
podvádět, viz podvést	
podvést	fallō, ere, fefellī, falsum; dēcipiō, ere, cēpī, ceptum
pohádka	fābula, ae, f. (příběh, bajka, pověst)
pohnout	moveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (dojmout někoho, hýbat něčím); commoveō, ēre, mōvī, mōtum +ak. (dojmout, přimět)
▪ pohnout tábořem, vytáhnout	▪ castra moveō, ēre, mōvī, mōtum
pohrdat někým, něčím	dēspiciō, ere, spexī, spectum +ak.; contemnō, ere, contempsī, contemptum +ak.; aspernor, ārī, ātus sum +ak.
pohřbít	sepeliō, īre, sepelīvī, sepultum
pohřeb	fūnus, eris, n.
pohyb	mōtus, ūs, m.
pocházet	orior, īrī, ortus sum (vycházet (o slunci), vznikat);
pochod	iter, itineris, n.
▪ dát se na pochod	proficīscor, ī, profectus sum (vytáhnout, odcestovat); castra moveō, ēre, mōvī, mōtum (ve vojenství)
pochopit	intelligō, ere, lēxī, lēctum; percipiō, ere, cēpī, ceptum; arripiō, ere, ripuī, reptum (uchvátit, s horlivostí se do něčeho pustit, osvojit si)
pochvala	laus, laudis, f.
pochybnost	dubium, īī, n.

pochybný	dubius, a, um (pochybný, nejistý)
pochybování	dubitātiō, ōnis, f.
▪ bez váhání, ihned	▪ sine ūllā dubitātiōne
pochybovat	dubitō, āre, āvī, ātum (pochybovat, váhat)
pokládat, viz položit	
pokládat někoho za nějakého/někoho, něco za nějaké/něco	putō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm/alqd) +ak. (alqm/alqd); aestimō, āre, āvī, ātum; habeō, ēre, habuī, habitum +ak. (alqm/alqd) +ak. (alqm/alqd);
pokladna	arca, ae, f.; pūblicum, ī, n. (pokladna, obecní majetek)
pokousat	mordeō, ēre, momordī, morsum
pokoušet se, viz pokusit se	
pokusit se	cōnor, ārī, ātus sum (snažit se)
pole	ager, agrī, m.
poledne	merīdiēs, ēī, f.
polovina	dīmidium, īī, n.
▪ o polovinu menší	▪ dīmīdiō minor
položit	pōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqd) in +abl. (alqa re); oppōnō, ere, posuī, positum (postavit, položit proti něčemu)
pomáhat někomu	adiuvō, āre, adiūvī, adiūtum +ak.; adsum, adesse, affuī, –, affutūrus +dat.; iuvō, āre, iūvī, iūtum, (iuvātūrus) +ak.; adsideō (assideō), ēre, sēdī, sessum +dat.
pomalý	lentus, a, um (zdlouhavý, váhavý); tardus, a, um (líný, zdlouhavý)
pomoc	auxilium, īī, n.
pomstít něco, pomstít se někomu	ulcīscor, ī, ultus sum +ak. (alqd, alqm)
popírat	negō, āre, āvī, ātum
popisovat, viz popsat	
popřít	negō, āre, āvī, ātum
popsat	dēscribō, ere, scripsī, scriptum (popsat, vysvětlit, nakreslit)
poraněný	vulnerātus, a, um
poranit	vulnerō, āre, āvī, ātum; laedō, ere, laesī, laesum (poranit, urazit, poškodit)
porazit	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum; dēvincō, ere, vīcī, victum (zcela porazit)
porážet, viz porazit	
porážka	clādēs, is, f.; calamitās, ātis, f. (porážka, pohroma, neštěstí); caedēs, is, f. (zabití, vražda)
pořádek	ordō, inis, m. (řád)
▪ po řadě, po pořádku	▪ ordine
▪ mimořádně	▪ extra ordinem
▪ v pořádku	▪ salvus, a, um (bez úhony)
posadit se	cōnsīdō, ere, sēdī, –; resīdō, ere, sēdī, –
posel	nuntius, īī, m.; lēgātus, ī, m. (vyslanec, legát); tabellārius, īī, m. (listonoš)
poselstvo	lēgātīō, ōnis, f.
posílat, viz poslat	
poskytnout	praestō, āre, praestīī, – (předčít, vynikat)
poskytovat, viz poskytnout	
poslat	mittō, ere, mīsī, missum

▪ poslat dolů	▪ dēmittō , <i>ere, mīsī, missum</i> (spouštět)
▪ poslat zpět	▪ remittō , <i>ere, mīsī, missum</i> (uvolnit)
poslední	ultimus , <i>a, um; extrēmus, a, um</i> (krajní, nejbzdálenější)
poslechnout , viz poslouchat	
poslouchat	pāreō , <i>ēre, pāruī</i> , – +dat.; obtemperō , <i>āre, āvī, ātum</i> +dat. (být poslušný); audiō , <i>īre, īvī, ītum</i> (slyšet, vnímat sluchem)
posmívat se někomu, něčemu	irrideō , <i>ēre, rīsī, rīsum</i> +ak. (alqm, alqd)
pospíchat	properō , <i>āre, āvī, ātum</i>
postavit	aedificō , <i>āre, āvī, ātum</i> (budovu, loď apod.); cōstruō , <i>ere, strūxī, structum</i> (budovu, loď apod.); sistō , <i>ere, stitī / steī, statum</i> +ak. (postavit, zastavit)
▪ postavit se	▪ sistō , <i>ere, stitī / steī, statum</i> (intrans.) (postavit se, zastavit se)
postrádat	careō , <i>ēre, caruī</i> , –, <i>caritūrus</i> +abl.; egeō , <i>ēre, uī</i> , – +abl.
postup	prōgressus , <i>ūs, m.</i> (pokrok, postupování)
postupovat	prōgredior , <i>ī, gressus sum</i> (dělat pokroky, jít dopředu/vpředu); pergō , <i>ere, perrēxī, perrēctum</i> (spěchat, dále něco dělat)
posvátný, svatý	sacer , <i>cra, crum</i>
▪ posvátná věc	▪ sacrum , <i>ī, n.</i> (svatyně, bohoslužba, oběť)
pošetilý	stultus , <i>a, um</i>
potlačit	dēprimō , <i>ere, pressī, pressum</i> (stlačit); reprimō , <i>ere, pressī, pressum</i> (zastavit); opprimō , <i>ere, pressī, pressum</i>
potlačovat , viz potlačit	
potom	post (adv.); postea ; deinde (dále, za druhé)
potomci	posterī , <i>ōrum, m.</i>
potrestat	pūniō , <i>īre, īvī, ītum</i> ; animadvertō , <i>ere, vertī, versum in</i> +ak. (alqm); alqm poenā afficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i> ; multō , <i>āre, āvī, ātum</i> (pokutovat)
	necessārius , <i>a, um</i> (nutný)
	vinculum , <i>ī, n.</i>
	▪ vīnctus , <i>a, um</i> (spoutaný); in vinculis
potřebný	tantum ; modo (pouze, jen)
pouto	adhibeō , <i>ēre, adhibuī, adhibitum</i> ; ūtor , <i>ī, ūsus sum</i> +abl.
▪ v poutech	officiū , <i>ī, n.</i>
pouze	dēbeō , <i>ēre, dēbuī, dēbitum</i> (muset, mít)
používat	hortor , <i>ārī, ātus sum</i> ; cohortor , <i>ārī, ātus sum</i> ; moneō , <i>ēre, monuī, monitum</i> (pobízet k něčemu)
povinnost	
mít povinnost	
povzbudit	
povzbuzovat , viz povzbudit	
pozdě	sērō
poznat	cōgnoscō , <i>ere, cōgnōvī, cōgnitum</i> ; nōscō , <i>ere, nōvī, nōtum</i> ; sentīō , <i>īre, sēnsī, sēnsūm</i> ; reperiō , <i>īre, repperī, repertum</i> (dozvědět se); intellegō , <i>ere, lēxī, lēctum</i> (pochopit)
pozor – dát si pozor na někoho, něco	caveō , <i>ēre, cāvī, cautum</i> +ak. (alqm, alqd)
pozorovat	observō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; aspiciō , <i>ere, spexī, spectrum</i> +ak. (dívat se na něco); cernō , <i>ere, crēvī, crētum</i> (rozeznat, vidět); tueor , <i>ērī, tutātus (tuitus) sum</i> (dívat se, hlídat); cōsiderō , <i>āre, āvī, ātum</i> (uvažovat o něčem)
požadovat	postulō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; petō , <i>ere, īvī, ītum</i> +ak. (alqd) ab +abl. (alqo)

požadovat zpět	repetō, ere, īvī, ītum
požár	incendium, ī, n.
práce	labor, ōris, m. (práce, námaha, utrpení)
pracovat	labōrō, āre, āvī, ātum (pracovat, trpět)
praetor	praetor, ōris, m.
pramen	fōns, fontis, m. (studánka, zdroj, počátek)
pravda	veritās, ātis, f.; vērum, ī, n.
▪ říkat pravdu	▪ vērum dīcō, ere, dīxī, dictum
pravdivý	vērus, a, um
právo	iūs, iūris, n.
▪ právem	▪ iūre; meritō (zaslouženě, po zásluze)
▪ soudit	▪ iūs dīcō, ere, dīxī, dictum
pravý	dexter, (e)ra, (e)rum
pro	prō +abl. (v něčí prospěch, místo někoho); ob +ak. (kvůli, vyj. důvod i účel); propter +ak. (kvůli, vyj. důvod); causā +gen. (za nějakým účelem, stojí za slovem)
problém	difficultās, ātis, f. (obtíž, nesnáz)
proč	cūr; quāre; quid (cože)
prodat	vendō, ere, vendidī, venditum
prodávat, viz prodat	
prodlení	mora, ae, f.
▪ bez prodlení	▪ sine morā
procházet se	ambulō, āre, āvī, ātum
pronásledovat	persequor, ī, secūtus sum; cōnsequor, sequī, secūtus sum (dohnat, pronásledovat, získat)
prosit	ōrō, āre, āvī, ātum; rogō, āre, āvī, ātum; poscō, ere, poposcī, – +ak.; obsecrō, āre, āvī, ātum (zapřísahat); petō, ere, īvī, ītum +ak. (žádat něco)
prospěch	ūtilitās, ātis, f. (užitečnost); commodum, ī, n. (výhoda, užitek, výsada)
prospěť	prōsum, prōdesse, prōfuī, –, prōfutūrus +dat.
prospívat, viz prospět	
prostřední	medius, a, um; mediocris, e (prostřední, průměrný, špatný)
prostřednictvím	per +ak.
proti	contrā +ak.; adversus +ak.; in +ak.
proto	itaque (a proto); ob eam rem; ob eam causam; inde (a odtud, a proto)
protože	quod; quia; quōniam; propterea quod
provincie	prōvincia, ae, f.
průměrný	mediocris, e
průvodce	comes, itis, m.
první	prīmus, a, um; prior, prius
▪ na počátku léta	▪ prīmā aestāte
pryč – být pryč	absum, abesse, āfuī, –, āfutūrus
přát si	optō, āre, āvī, ātum
přátelský	amicus, a, um; familiāris, e (přátelský, rodinný)
přátelství	amicitia, ae, f.; familiāritās, ātis, f. (blízké vztahy)

přece	tamen
před (předl.)	ante +ak.; prae +abl. (před, <i>častěji</i> vůči, vzhledem k, kvůli)
předák	prīnceps, prīncipis, m. (první muž, vládce, hlavní osoba)
předat	trādō, ere, didī, ditum
předkové	maiōrēs, um, m.; patrēs, um, m.; priōrēs, um, m.
předmět	rēs, reī, f. (věc); disciplīna, ae, f. (nauka, obor)
přední muž	prīnceps, prīncipis, m.
přednost – dávat přednost	antepōnō, ere, posuī, positum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci, alci rei); praeferō, praeferre, praetulī, praelātum +ak. (alqm, alqd) +dat. (alci, alci rei)
předtím	ante (adv.)
přejít	trānsceḡdō, ere, scendī, scēsum +ak. (přejít něco, přes něco, překročit); trānsceḡdior, ī, gressus sum (překročit); trānseō, īre, iī, itum (přejít, překročit); violō, āre, āvī, ātum (porušit, překročit zákon apod.)
překážet	impediō, īre, īvī, itum (zabraňovat); obstō, āre, stiī, – (stát v cestě, klást odpor); obsum, obesse, obfuī, –, obfutūrus (škodit)
překonat	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum (porazit); trānsceḡdō, ere, scendī, scēsum +ak. (přejít přes něco, např. přes řeku); trānseō, trānsīre, trānsī, trānsitum +ak. (přejít přes něco, např. přes řeku)
překračovat, viz překročit	
přemáhat	superō, āre, āvī, ātum; vincō, ere, vīcī, victum (porazit)
přemýšlet	cogitō, āre, āvī, ātum
přes (předl.)	trāns +ak.; per +ak. (prostřednictvím, skrze)
přestat	dēsistō, ere, dēsitiī, –; dēsīnō, ere, dēsī, dēsitum; dēcēdō, ere, cessī, cessum (zemřít, odejít, ustoupit)
přestávat, viz přestat	
přesto	tamen
přesvědčit	persuādeō, ere, suāsī, suāsum +dat.
přesvědčovat, viz přesvědčit	
přetvařovat se	dissimulō, āre, āvī, ātum (zatajovat, skrývat, předstírat)
převádět, viz převést	
převést někoho přes něco	trādūcō, ere, dūxī, ductum +ak. (alqm) +ak. (alqd)
▪ převést vojsko přes řeku	▪ exercitum flūmen trādūcere
příběh	fābula, ae, f.
přiblížit se k někomu, něčemu	appropinquō, āre, āvī, ātum +dat. / ad +ak.
přibližovat se, viz přiblížit se	
příčina	causa, ae, f.
přidat	addō, ere, addidī, additum (připojit); adiciō, ere, iēcī, iectum (připojit, přihodit)
přicházet, viz přijít	
příchod	adventus, ūs, m.
příjemný	iūcundus, a, um
přijímat, viz přijmout	

přijít	veniō, īre, vēnī, ventum; adveniō, īre, vēnī, ventum; adeō, adīre, adiī, aditum
▪ přijít o něco	▪ āmittō, ere, mīsī, missum (přijít o něco, ztratit)
příjmení	cōgnōmen, inis, n.
přijmout	accipiō, ere, accēpī, acceptum (dostat, přijmout); recipiō, ere, cēpī, ceptum (dostat zpět, ujmout se někoho); suscipiō, ere, cēpī, ceptum (podstoupit, vzít na sebe)
příkaz	imperium, iī, n.; praeceptum, ī, n.
příkázat	imperō, āre, āvī, ātum; iubeō, ēre, iussī, iussum
příkazovat, viz příkázat	
příklad	exemplum, ī, n.; exemplar, āris, n.
příležitost k něčemu	occāsiō, ōnis, f. +gen.; facultās, ātis, f. (schopnost, možnost)
příliš	nimum (adv.)
přinášet, viz přinést	
přinést	adportō (apportō), āre, āvī, ātum; ferō, ferre, tulī, lātum; afferō (adferō), afferre, attulī, allātum
přinutit	cōgō, ere, coēgī, coāctum
připomínat	moneō, ēre, monuī, monitum (napomínat, pobízet, upomínat na něco)
připravený	parātus, a, um
připravít	parō, āre, āvī, ātum; comparō, āre, āvī, ātum
připravovat, viz připravit	
příroda	nātūra, ae, f.
přirozenost	nātūra, ae, f.; ingenium, iī, n. (nadání, talent, povaha)
přísahat	iūrō, āre, āvī, ātum
▪ přísahat při někom, něčem	▪ iūrāre per +ak.
přísný	sevērus, a, um
přístav	portus, ūs, m.
příští	posterus, a, um (následující); proximus, a, um (nejbližší, následující, předchozí)
přítel	amīcus, ī, m.
přítelkyně	amīca, ae, f.
přítomen – být přítomen	adsum, adesse, affuī, –, affutūrus
přivádět, viz přivést	
přivážet, viz přivést	
přivést	addūcō, ere, dūxī, ductum; dēdūcō, ere, dūxī, ductum (přivést k něčemu, pohnout)
přivést	advehō, ere, vēxī, vectum (dovézt); adportō (apportō), āre, āvī, ātum; importō, āre, āvī, ātum (dovézt)
přiznat, přiznat se	cōnfiteor, ērī, fessus sum
přiznivý	prōsperus, a, um
▪ s dobrým výsledkem	▪ prōsperō eventū
psát	scribō, ere, scripsī, scriptum
pták	avis, is, f.
ptát se	interrogō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re); quaerō, ere, quaesivī, quaesitum ex/dē/ab +abl. (alqo); cōsulō, ere, suluī, sultum +ak. (alqm) (ptát se někoho na radu); cōsultō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) (ptát se někoho na radu)

punský
původ
pýcha
pyšný

Pūnicus, *a, um*
orīgō, *inis, f.*
superbia, *ae, f.*
superbus, *a, um*

R

rád
▪ mít rád
rada
raději chtít
radit
radit se
▪ ptát se na radu někoho
radnice
radost
radostný
radovat se
rána
ráno
Remus
republika
Rhodos
rod

rodič
▪ rodiče
rodička
rodina
rodinný
▪ rodinný přítel
rodit
rodit se

roh
rok
rolník
Romulus
rostlina
rovina
rovněž
rovný

rozbít
rozdat
rozdávat, viz rozdat
rozdělit

libēns, *entis* (adj.); **libenter** (adv.)
▪ **diligō**, *ere, dilēxī, dilēctum*
cōnsilium, *iī, n.*; **praeceptum**, *i, n.*
mālō, *mālle, māluī, –*
suādeō, *ēre, suāsī, suāsum* +dat. (alci) (doporučovat někomu)
cōnsulō, *ere, suluī, sultum*; **cōsultō**, *āre, āvī, ātum*
▪ +ak. (alqm)
cūria, *ae, f.* (místo pro jednání senátu, kurie)
gaudium, *iī, n.*; **laetitia**, *ae, f.*
laetus, *a, um*
gaudeō, *ēre, gavīsus sum*; **laetor**, *ārī, ātus sum* +abl., **dē/ex** +abl.
vulnus, *eris, n.* (poranění)
māne (adv.)
Remus, *i, m.*
rēs pūblica lībera, *reī pūblīcae līberae, f.*
Rhodus, *i, f.*
genus, *eris, n.* (druh); **gēns**, *gentis, f.* (kmen, národ); **nātiō**, *ōnis, f.* (národ)
parēns, *entis, m.*
▪ **parentēs**, *um, m.*
parēns, *entis, f.*
familia, *ae, f.*
familiāris, *e*; **domesticus**, *a, um* (domáci)
▪ **familiāris**, *is, m.*
pariō, *ere, peperī, partum, paritūrus* (rodit, získat, způsobit)
nāscor, *nāscī, nātus sum* (narodit se, vznikat); **orior**, *īrī, ortus sum* (vznikat)
cornū, *ūs, n.* (paroh, křídlo (ve vojenství))
annus, *i, m.*
agricola, *ae, m.*
Rōmulus, *i, m.*
herba, *ae, f.* (bylina)
campus, *i, m.*
item; quoque
aequus, *a, um* (klidný, stejný, spravedlivý); **pīanus**, *a, um* (plochý);
rēctus, *a, um* (přímý, správný, dobrý)
frangō, *ere, frēgī, frāctum* (zlomit)
largior, *īrī, largītus sum*

distribuō, *ere, tribuī, tribūtum*; **dīvidō**, *ere, dīvīsī, dīvīsum*; **largior**,

	<i>īrī, largītus sum</i> (rozdávat); <i>discrībō, ere, scrīpsī, scrīptum</i> (seřadit, uspořádat)
rozdělovat, viz rozdělit	
rozeznat	distinguō, ere, stīnxī, stīnctum (určit, rozlišit); cernō, ere, crēvī, crētum (pozorovat)
rozeznávat, viz rozeznat	
rozhodnout	dēcernō, ere, dēcērēvī, dēcērētum; statuō, ere, statuī, statūtum; cōnstituō, ere, stituī, stitūtum (ustanovit)
rozhodnout se	cōnsilium, īī, n. capiō, ere, cēpī, captum
rozhodovat se, viz rozhodnout se	
rozhovor	colloquium, īī, n.; sermō, ōnis, m. (proslov, próza)
rozkaz	imperium, īī, n.; praeceptum, ī, n.; mandātum, ī, n.
▪ na rozkaz konzula	▪ iussū cōnsulis (gen.)
▪ na můj rozkaz	▪ meō iussū
▪ bez rozkazu	▪ iniussū
rozkoš	voluptās ātis, f.
rozmařilost	luxuria, ae, f. / luxuriēs, ēī, f.
rozum	ratiō, ōnis, f.
▪ zdravý rozum	▪ sēnsus, ūs, m. commūnis
rozvážnost	prūdentia, ae, f. (zkušenost, rozumnost)
rozzlobený na někoho	īrātus, a, um +dat. (alci)
ruka	manus, ūs, f.
rukojmí	obses, idis, m.
růst	crēscō, ere, crēvī, crētum; augērī (<i>augeō, ēre, auxī, auctum</i>) (zvětšovat se, nabývat moci)
různý	varius, a, um (různosrodý); dīversus, a, um (rozdílčný)
ryba	piscis, is, m.
rychlost	celeritās, ātis, f.
rychlý	celer, eris, ere
Rýn	Rhēnus, ī, m.
Ř	
Řecko	Graecia, ae, f.
řecký	Graecus, a, um
řeč	ōrātiō, ōnis, f.; sermō, ōnis, m.; rūmor, ōris, m. (drb, nezaručená zpráva)
řečník	ōrātor, ōris, m.
Řek	Graecus, ī, m.
řeka	flūmen, inis, n.; fluvius, īī, m.
řít	dīcō, ere, dīxī, dictum
řídít	regō, ere, rēxī, rēctum; administrō, āre, āvī, ātum (spravovat); gerō, ere, gessī, gestum (vést nějakou záležitost, válku)
říkat, viz říct	
Řím	Rōma, ae, f.
Říman	Rōmānus, ī, m.; Quirīs, ītis, m. (římský občan)
římský	Rōmānus, a, um

S

s

sám

cum +abl.

sōlus, *a, um* (osamocen, jediný); **ipse**, *ipsa, ipsum* (osobně, on sám, sám sebe)

sbírat

legō, *ere, lēgī, lēctum*; **cōnferō**, *conferre, contulī, collātum*

sebrat (vzít někomu)

ēripiō, *ere, ripuī, reptum* (vyrvat, násilím vzít někomu); **dēmō**, *ere, dēmpsī, dēptum* (odejmout, vzít někomu); **legō**, *ere, lēgī, lēctum* (sbírat); **colligō**, *ere, lēgī, lēctum* (sbírat, shromáždit); **cōnscrībō**, *ere, scrīpsī, scrīptum* (sebrat, odvést vojenské jednotky)

sedět

sedeō, *ēre, sēdī, sessum*; **adsbideō** (*assideō*), *ēre, sēdī, sessum* (sedět, ošetřovat, pomáhat)

sejít

dēscendō, *ere, scendī, scēnsūm* (sejít dolů, sestoupit)

▪ **sejít se** s někým

conveniō, *īre, vēnī, ventum* +ak. (alqm)

sen

somnium, *ī, n.*; **somnus**, *ī, m.* (sen, spánek)

senát

senātus, *ūs, m.*

senátor

senātor, *ōris, m.*

sestoupit

dēscendō, *ere, scendī, scēnsūm*

sestra

soror, *ōris, f.*

setkat se

conveniō, *īre, vēnī, ventum* +ak. (alqm) (sejít se s někým, navštívit koho); **congregior**, *ī, gressus sum* (střetnout se v boji)

scházet

dēsum, *dēesse, dēfui, –, dēfutūrus* (nepomáhat, chybět); **dēficiō**, *ere, fēcī, fectum* (ubývat, odpadnout od někoho)

schopnost

facultās, *ātis, f.* (možnost, příležitost)

schvalovat

probō, *āre, āvī, ātum*

Sicílie

Sicilia, *ae, f.*

síla

vīs (nom.), *vim* (ak.), *vī* (abl.), *vīrēs* (nom., ak. pl.), *vīrium* (gen. pl.), *vīribus* (dat., ab., pl.) (síla, moc, vliv, násilí); **fortitūdō**, *inis, f.* (statečnost, síla); **virtūs**, *ūtis, f.* (síla ducha, ctnost)

silný

fortis, *e* (silný, statečný); **validus**, *a, um*; **vehemēns**, *entis*

skládat, viz **složít**

ferē (téměř); **prope** (téměř)

skoro

modestus, *a, um*

skromný

occultus, *a, um* (tajný); **obscūrus**, *a, um* (nejasný, neznámý, temný)

skrytý

per +ak.

skrze (předl.)

dulcis, *e*

sladký

glōria, *ae, f.*; **laus**, *laudis, f.* (slavný čin, pochvala)

sláva

clārus, *a, um*

slavný

gallīna, *ae, f.*

slepice

prōmissum, *ī, n.*; **fidēs**, *eī, f.* (slib, víra, důvěra)

slib

▪ **splnit slib**

▪ **prōmissum servō**, *āre, āvī, ātum*

slovo

verbum, *ī, n.* (slovo, sloveso); **vōx** *vōcis, f.* (hlas, slovo)

složít

compōnō, *ere, posuī, positum* (sestavovat, skládat um. dílo)

slunce

sōl, *sōlis, m.*

slyšet

audiō, *īre, īvī, ītum* (vnímat sluchem)

slza

lacrima, *ae, f.*

smát se

rīdeō, *ēre, rīsī, rīsūm*

smlouva	foedus , <i>eris</i> , <i>n.</i> ; pactum , <i>ī</i> , <i>n.</i>
smrt	mors , <i>mortis</i> , <i>f.</i> ; discessus , <i>ūs</i> , <i>m.</i> (odchod); exitus , <i>ūs</i> , <i>m.</i> (odchod)
smrtný	mortalis , <i>e</i>
smutek	tristitia , <i>ae</i> , <i>f.</i>
smutný	maestus , <i>a</i> , <i>um</i> ; tristis , <i>e</i>
smysl	sensus , <i>ūs</i> , <i>m.</i> (cit, vnímání, smysl něčeho)
snad	fortasse (asi, možná); forsitan (možná); forte (náhodou)
snadný	facilis , <i>e</i> (lehký)
snaha	studium , <i>ī</i> , <i>n.</i>
snášet, viz snést	
snažit se něco dělat	studeō , <i>ēre</i> , <i>studuī</i> , – +inf.
sněm	concilium , <i>ī</i> , <i>n.</i>
snést	congerō , <i>ere</i> , <i>gessī</i> , <i>gestum</i> (nahromadit); coniciō , <i>ere</i> , <i>iēcī</i> , <i>ectum</i> (naházet na hromadu, usuzovat); cōnferō , <i>conferre</i> , <i>contulī</i> , <i>collātum</i> (snášet, sbírat); tolerō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i> (námahu, bolest apod.); patior , <i>patī</i> , <i>passus sum</i> (námahu, bolest apod.; trpět; strpět, aby se něco dělo); perferō , <i>perferre</i> , <i>pertulī</i> , <i>perlātum</i> (snášet, trpět); sustineō , <i>ēre</i> , <i>tinuī</i> , <i>tentum</i> (podstoupit, vydržet)
sníh	nix , <i>nivis</i> , <i>f.</i>
sníst	comedō , <i>ere</i> , <i>comēdī</i> , <i>comēsum</i> ; cōnsūmō , <i>ere</i> , <i>sūmpsī</i> , <i>sumptum</i> (spotřebovat, zničit)
socha	statua , <i>ae</i> , <i>f.</i> ; signum , <i>ī</i> , <i>n.</i> (socha, znak, znamení); simulācrum , <i>ī</i> , <i>n.</i> (socha, obraz); effigiēs , <i>ēī</i> , <i>f.</i> (socha, obraz, podoba)
soud	iūdicium , <i>ī</i> , <i>n.</i>
soudce	iūdex , <i>icis</i> , <i>m.</i>
soudit	iūs dīcō , <i>ere</i> , <i>dīxī</i> , <i>dictum</i> ; iūdicō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i> ; cēnseō , <i>ēre</i> , <i>uī</i> , <i>cēnsūm</i> (myslet si)
souhlasit	cōnsentiō , <i>īre</i> , <i>sēnsī</i> , <i>sēnsūm</i>
soukromý	privātus , <i>a</i> , <i>um</i>
soused	vīcīnus , <i>ī</i> , <i>m.</i>
▪ sousedé	▪ vīcīnī , <i>ōrum</i> , <i>m.</i> ; fīnitimī , <i>ōrum</i> , <i>m.</i> (v sousední zemi)
sousedka	vīcīna , <i>ae</i> , <i>f.</i>
sousední	fīnitimus , <i>a</i> , <i>um</i> ; vīcīnus , <i>a</i> , <i>um</i>
spadnout	lābor , <i>ī</i> , <i>lāpsus sum</i> (udělat chybu, uklouznout); cadō , <i>ere</i> , <i>cecidī</i> , –, <i>cāsūrus</i>
spáchat	committō , <i>ere</i> , <i>mīsī</i> , <i>missum</i> (zločin)
spánek	quiēs , <i>ētis</i> , <i>f.</i> (klid, odpočinek); somnus , <i>ī</i> , <i>m.</i> (spánek, sen)
spát	dormiō , <i>īre</i> , <i>īvī</i> , <i>ītum</i>
spěchat	properō , <i>āre</i> , <i>āvī</i> , <i>ātum</i> ; pergō , <i>ere</i> , <i>perrēxī</i> , <i>perrēctum</i> (pokračovat, postupovat v cestě)
spiklenec	cōniūrātus , <i>ī</i> , <i>m.</i>
spiknout se	cōnsentiō , <i>īre</i> , <i>sēnsī</i> , <i>sēnsūm</i>
spiknutí	coniūrātiō , <i>ōnis</i> , <i>f.</i>
spis	scrīptum , <i>ī</i> , <i>n.</i> (kniha); tabellae , <i>ārum</i> , <i>f.</i> (listina, zápis, protokol)
spisovatel	scrīptor , <i>ōris</i> , <i>m.</i>
spíše	potius (komp.); magis (komp., více)
splnit	expleō , <i>ēre</i> , <i>ēvī</i> , <i>ētum</i> (rozkaz, naplnit očekávání apod.); servō , <i>āre</i> ,

▪ splnit slib	<i>āvī, ātum</i> (dodržet slib apod.) ▪ <i>prōmissum, ī, n. servō, āre, āvī, ātum</i>
spojenec	<i>socius, ī, m.</i>
spojenectví	<i>societās, ātis, f.</i>
spokojený s něčím	<i>contentus, a, um +abl.</i>
společnost	<i>societās, ātis, f.</i>
společný	<i>commūnis, e</i>
spoléhat	<i>fidō, ere, fīsus sum</i> (důvěřovat, mít důvěru); <i>cōnfidō, ere, fīsus sum</i>
spolehlivý	<i>firmus, a, um</i> (pevný, vytrvalý); <i>fidēlis, e</i> (věrný); <i>fidus, a, um</i> (věrný)
spolu s	<i>ūnā cum +abl.</i>
spor	<i>cōntroversia, ae, f.</i>
spotřebovat	<i>cōnsūmō, ere, sūmpsī, sumptum</i> (spotřebovat, sníst, zničit)
sputat	<i>vinciō, īre, vīnxī, vīnctum</i>
spravedlivý	<i>iūstus, a, um; aequus, a, um</i> (rovný, stejný)
spravedlnost	<i>iūstitia, ae, f.</i>
správný	<i>rēctus, a, um</i>
srdce	<i>cor, cordis, n.</i>
stále	<i>semper</i> (vždy); <i>usque</i> (pořád); ▪ <i>perseverō, āre, āvī, ātum +inf.</i> (nepřestávat)
▪ stále něco dělat	
starat se o někoho	<i>cūrō, āre, āvī, ātum +ak.;</i> <i>cōnsulō, ere, suluī, sultum +dat.</i>
starobylý	<i>antīquus, a, um</i>
starost	<i>cūra, ae, f.</i>
starší	<i>maior nātū</i> (věkem, komparativ adj. magnus)
starý	<i>antīquus, a, um</i> (starobylý); <i>vetus, eris; senex, senis</i> (komp. <i>senior</i> ; starý, vysokého věku); <i>senex, senis, m.</i> (starý člověk, stařec); <i>veterānus, a, um</i> (starý, vysloužilý voják)
stát	<i>rēs publica, reī pūblicaē, f.</i>
stát	<i>stō, āre, steī, –, statūrus</i> (na místě)
stát se	<i>accidit, ere, accidit, –</i> (přihodit se); <i>contingit, ere, contigit</i> (přihodit se); <i>ēvenit, īre, ēvēnit</i> (přihodit se); <i>fīō, fierī, factus sum</i> (přihodit se, stát se nějakým)
stát v čele něčeho	<i>praesum, praeesse, praefuī, –, praefutūrus +dat.</i>
statečný	<i>fortis, e</i>
statek	<i>vīlla, ae, f.</i>
stav	<i>status, ūs, m.</i> (stav, poměry, okolnosti); <i>rēs, reī, f.</i> (stav, poměry, věc, záležitost); <i>ordō, inis, m.</i> (společenský stav, řád)
stavět	<i>aedificō, āre, āvī, ātum</i> (budovat); <i>cōnstruō, ere, strūxī, structum</i> (budovat); <i>obstō, āre, stiī, –</i> (stavět se na odpor, překážet)
stejný	<i>pār, paris</i> (stejný, rovný); <i>aequus, a, um</i> (rovný, spravedlivý)
stěží	<i>vix</i> (skoro ne, sotva)
stěžovat si na něco	<i>queror, ī, questus sum +ak.</i> (alqd) / <i>dē +abl.</i> (alqa re)
století	<i>saeculum, ī, n.</i>
stopa	<i>vestigium, ī, n.</i>
strach	<i>tīmor, ōris, m.;</i> <i>metus, ūs, m.;</i> <i>terror, ōris, m.</i> (hrůza)
strana	<i>latus, eris, n.</i> (bok); <i>pars, partis, f.</i> (část, díl)
strážce	<i>custōs, ōdis, m.</i>

strom	arbor , <i>oris, f.</i>
střední	medius , <i>a, um</i> (střední, prostřední)
střežit	vigilō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; tueor , <i>ērī, tutātus (tuitus) sum</i> ; custōdiō , <i>īre, īvī, ītum</i>
stůl	mēnsa , <i>ae, f.</i>
svatba	nuptiae , <i>ārum, f.</i>
svatý	sānctus , <i>a, um</i> ; <i>sacer, cra, crum</i>
svázat	vinciō , <i>īre, vīnxī, vīnctum</i> (spoutat)
svědectví	testimōnium , <i>iī, n.</i>
svědek	testis , <i>is, m.</i>
svěřit	trādō , <i>ere, didī, ditum</i> (předat, odevzdat); commendō , <i>āre, āvī, ātum</i> (svěřit něčí ochraně, doporučit); committō , <i>ere, mīsī, missum</i> (svěřit, přenechat)
▪ svěřit se někomu s něčím	▪ commūnicō , <i>āre, āvī, ātum</i> (alqd) cum (alqo)
svět	mundus , <i>ī, m.</i> ; orbis , <i>is, m.</i> terrārum (země, okrsek zemský, svět)
světlo	lūx , <i>lūcis, f.</i>
svoboda	libertās , <i>ātis, f.</i>
svobodný	liber , <i>era, erum</i>
svolat	convocō , <i>āre, āvī, ātum</i>
svůj	suus , <i>a, um</i> (pro 3. os. sg. i pl.)
syn	filius , <i>iī, m.</i>
Š	
šelma	fera , <i>ae, f.</i>
šetřit	parcō , <i>ere, pepercī, –</i> , <i>parsūrus</i> +dat. (ušetřit někoho, neublížit)
šik	aciēs , <i>ēī, f.</i> ; īnsānia , <i>ae, f.</i>
šilenství	āmentia , <i>ae, f.</i> ; īnsānia , <i>ae, f.</i>
šilený	īnsānus , <i>a, um</i>
široký	lātus , <i>a, um</i>
škodit	noceō , <i>ēre, nocuī, nocitum</i> ; obsum , <i>obesse, obfuī, –</i> , <i>obfutūrus</i> ; malefaciō , <i>ere, fēcī, factum</i> +dat.
škola	schola , <i>ae, f.</i>
šlechta	nōbilitās , <i>ātis, f.</i> (šlechta, urozenost)
špatně	male
špatný	malus , <i>a, um</i> ; mediocris , <i>e</i> (průměrný); prāvus , <i>a, um</i> (zvrácený); perditus , <i>a, um</i> (ztracený, zkažený)
špinavý	sordidus , <i>a, um</i>
šťastný	fēlix , <i>īcis</i> ; beātus , <i>a, um</i> ; prōsperus , <i>a, um</i> (příznivý)
šťěstí	fortūna , <i>ae, f.</i> (šťěstěna, osud, náhoda); rēs secundae , <i>rērum secundārum f.</i> ; fēlicitās , <i>ātis, f.</i>
T	
tábor	castra , <i>ōrum, n.</i> (vojenský tábor)
táhnout	trahō , <i>ere, trāxī, trāctum</i> ; proficīscor , <i>ī, profectus sum</i> (táhnout někam, vydat se na cestu)
tajně	clam

tajný	occultus , <i>a, um</i> (skrytý)
tak	sīc; ita; tam
▪ tak... jako	▪ ita/sīc... ut; tam... quam
také	etiam; quoque
takový	tālis , <i>e</i> (takových vlastností); tantus , <i>a, um</i> (tak velký)
tam	eō (vyj. směr na otázku „kam?“); illūc (onam, vyj. směr na otázku „kam?“); ibi (vyj. polohu na otázku „kde?“)
ted'	nunc
tedy	igitur
tehdy	tunc; tum
tělo	corpus , <i>oris, n.</i>
téměř	ferē; prope
těšit	iuvō , <i>āre, iūvī, iūtum</i> , (<i>iuvātūrus</i>) +ak. (potěšit někoho, rozveselit někoho); dēlectō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (alqm) +abl. (alqa re) (působit potěšení, bavit někoho)
▪ těšit se	▪ dēlectārī +abl. (alqa re) (mít potěšení, zálibu, požitky z něčeho)
těžký	difficilis , <i>e</i> (nesnadný); gravis , <i>e</i> (závažný, významný, vážný, důležitý, obtížný)
ticho	silentium , <i>iī, n.</i>
tisknout	premō , <i>ere, pressī, pressum</i>
tísnit	premō , <i>ere, pressī, pressum</i> (tlačit, utlačovat); urgeō , <i>ēre, ursī, –</i> (nutit); obsideō , <i>ēre, sēdī, sessum</i> (oblehnout, obklíčit)
topol	pōpulus , <i>ī, f.</i>
touha po něčem	cupiditās , <i>ātis, f.</i> +gen.
toužící po něčem	cupidus , <i>a, um</i> +gen.
toužit po něčem	cupiō , <i>ere, cupīvī, cupītum</i> ; concupiscō , <i>ere, cupīvī, cupītum</i> +ak. (zatoužit); dēsīderō , <i>āre, āvī, ātum</i> (přát si, požadovat)
trápit se	doleō , <i>ēre, uī, –, dolitūrus</i>
trestat	pūniō , <i>īre, īvī, ītum</i> ; animadvertō , <i>ere, vertī, versum in</i> +ak. (alqm); alqm poenā afficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i>
tribun	tribūnus , <i>ī, m.</i>
trpělivost	patientia , <i>ae, f.</i>
trpět	patior , <i>patī, passus sum</i> ; tolerō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; perferō , <i>perferre, pertulī, perlātum</i>
třeba – je třeba	opus est +abl.; oportet , <i>ēre, oportuit</i> +inf.
tvrdit	affirmō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; dīcō , <i>ere, dīxī, dictum</i>
▪ tvrdit, že ne	▪ negō , <i>āre, āvī, ātum</i>
tvrdý	dūrus , <i>a, um</i>
tvůj	tuus , <i>a, um</i>
týkat se někoho, něčeho	pertineō , <i>ēre, tinuī, –</i> ad +ak.
typický pro něco, někoho	proprius , <i>a, um</i> +gen.
tyran	tyrannus , <i>ī, m.</i> (samovládce)

U

u	apud +ak.; ad +ak.
ubohý	miser , <i>era, erum</i> (nešťastný); perditus , <i>a, um</i> (zkažený, ztracený, nešťastný)

ubývat	dēficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i> ; dēcrēscō , <i>ere, crēvī, crētum</i> (zmenšovat se)
úcta	honor , <i>ōris, m.</i> (čest, pocta)
uctívat	colō , <i>ere, coluī, cultum</i>
účastnit se něčeho	intersum , <i>esse, fuī, – +dat.</i>
učení	disciplīna , <i>ae, f.</i> (nauka, vzdělání, obor)
učený	doctus , <i>a, um</i>
učit někoho	doceō , <i>ēre, docuī, doctum</i> +ak.; as(ad)suēfaciō , <i>ere, fēcī, factum</i> +ak. (přivýkat, navykat)
učit se něco, něčemu	discō , <i>ere, didicī, – +ak.</i>
učitel	magister , <i>trī, m.</i>
učitelka	magistra , <i>ae, f.</i>
udělat	faciō , <i>ere, fēcī, factum</i> ; agō , <i>ere, ēgī, āctum</i> ; gerō , <i>ere, gessī, gestum</i> ; perficiō , <i>ere, perfēcī, perfectum</i> (dokončit);
▪ udělat někoho někým, nějakým; něco něčím	▪ reddō , <i>ere, reddidī, redditum</i> +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)
udělit	faciō , <i>ere, fēcī, factum</i> +ak. (alqm, alqd) +ak. (alqm, alqd)
udělovat , viz udělit	tribuō , <i>ere, tribuī, tribūtum</i>
udržet	retineō , <i>ēre, uī, retentum</i> (mít, zadržet, podržet)
▪ udržet si v paměti	▪ memoriā teneō , <i>ēre, tenuī, tentum</i>
uhasit	ex(s)tinguō , <i>ere, stinxī, stinctum</i>
ucho	auris , <i>is, f.</i>
ukázat	ostendō , <i>ere, ostendī, ostentum</i> (ukázat, vysvětlit); prōpōnō , <i>ere, posuī, positum</i> (navrhnout, předložit); patefaciō , <i>ere, fēcī, factum</i> (odkrýt, odhalit); mōnstrō , <i>āre, āvī, ātum</i>
ukazovat , viz ukázat	
úkol	negōtium , <i>iī, n.</i> (záležitost, veřejná činnost); pēnsum , <i>ī, n.</i> (úloha, povinnost)
umění	ars , <i>artis, f.</i>
umět	sciō , <i>īre, scīvī, scītum</i>
umírat	moriōr , <i>morī, mortuus sum</i>
umírněný	modestus , <i>a, um</i> (skromný); moderātus , <i>a, um</i> (rozvážný, klidný)
úmysl	cōnsilium , <i>iī, n.</i> (záměr, plán); prōpositum , <i>ī, n.</i> (záměr, plán, předsevzetí)
umýt	lavō , <i>āre, lāvī, lautum/lōtum/lavātum</i> +ak. (alqm, alqd)
▪ umýt se	▪ lavārī
umývat , viz umýt	
unavený	lassus , <i>a, um</i> ; fessus , <i>a, um</i>
upadnout	cadō , <i>ere, cecidī, –, cāsūrus</i> ; lābor , <i>ī, lāpsus sum</i> (spadnout)
upadnout do něčeho	cadō , <i>ere, cecidī, –, cāsūrus</i> in +ak.; incidō , <i>ere, incidī, – in +ak.</i>
▪ upadnout do nemoci , onemocnět	▪ <i>in morbum incidere</i>
uprchnout	effugiō , <i>ere, fūgī, – +ak. (alqd); ē +abl. (alqa re)</i>
upřímný	sincērus , <i>a, um</i>
urazit	offendō , <i>ere, offendī, offēsum</i> (způsobit urážku); laedō , <i>ere, laesī, laesum</i> (způsobit urážku, poranit)
urážet , viz urazit	
určitý	certus , <i>a, um</i> (ustanovený, jistý)

úřad	magistrātus , <i>ūs, m.</i> ; officium , <i>iī, n.</i> (povinnost, služba); mūnus , <i>eris, n.</i> (povinnost, dar, služba)
úředník	magistrātus , <i>ūs, m.</i>
úsilí	studium , <i>iī, n.</i>
usnout	somnum (<i>somnus, ī, m.</i>) capiō , <i>ere, cēpī, captum</i>
ústa	ōs , <i>ōris, n.</i>
ustanovit	statuō , <i>ere, statuī, statūtum</i> (rozhodnout); cōstituō , <i>ere, stitūī, stitūtum</i> (rozhodnout); īstituō , <i>ere, uī, ūtum</i> (ustanovit, začít)
ústí	ōstium , <i>iī, n.</i> (ústí, vchod, dveře)
ustoupit	cēdō , <i>ere, cessī, cessum</i> (někomu, odcházet); sē recipiō , <i>ere, cēpī, ceptum</i> (stáhnout se, uchýlit se někam, ustoupit); regredior , <i>ī, gressus sum</i> (vrátit se); dēcēdō , <i>ere, cessī, cessum</i> (odejít, přestat)
ústraní	ōtium , <i>iī, n.</i> (volný čas, nečinnost, neúčast ve veřejném životě)
ustupovat, viz ustoupit	
usvědčit	convincō , <i>ere, vīcī, victum</i> (dokázat, vyvrátit)
ušetřit někoho, něco	parcō , <i>ere, pepercī, –, parsūrus</i> +dat. (neublížit)
uškodit	noceō , <i>ēre, nocūī, nocitum</i> ; obsum , <i>obesse, obfuī, –, obfutūrus</i> ; malefaciō , <i>ere, fēcī, factum</i> +dat.
utěct něčemu, někomu, před něčím, někým	effugiō , <i>ere, fūgī, – +ak.</i>
útěk	fuga , <i>ae, f.</i>
utíkat	currō , <i>ere, cucurrī, cursum</i> (běžet); fugiō , <i>ere, fūgī, –, fugitūrus</i> +ak. (utíkat před něčím); vītō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (vyhnout se něčemu)
útočit	aggredior , <i>aggredī, aggressus sum</i> ; petō , <i>ere, īvī, ītum</i> +ak.; bellum inferō , <i>inferre, intulī, illātum</i> +dat. (alci)
útok	impetus , <i>ūs, m.</i>
útrapa	labor , <i>ōris, m.</i>
utrpení	miseria , <i>ae, f.</i> (bida, neštěstí)
uvažovat o něčem	cōnsiderō , <i>āre, āvī, ātum</i> (zvažovat, pozorovat); cōsultō , <i>āre, āvī, ātum</i> +ak. (radit se s někým); dēliberō , <i>āre, āvī, ātum</i> (rozvažovat, ptát se na radu)
uvnitř	intrā +ak. (uvnitř, během nějaké doby)
uzavřít	inclūdō , <i>ere, clūsī, clūsum</i>
území	fīnēs , <i>ium, m.</i>
už	iam
užitečnost	ūtilitās , <i>ātis, f.</i>
užitečný	ūtilis , <i>e</i>
užívat	ūtor , <i>ī, ūsus sum</i> +abl. (používat)

V

vada	vitium , <i>iī, n.</i>
v, ve	in +abl. (na otázku „kde?“)
váhat	cūctor , <i>ārī, ātus sum</i> ; dubitō , <i>āre, āvī, ātum</i>
válka	bellum , <i>ī, n.</i>
váš	vester , <i>tra, trum</i>
vážný	gravis , <i>e</i> (těžký, závažný)

včas	ad tempus
včera	herī
vdát se za někoho	nūbō, ere, nūpsī, nūptum +dat.
vděčnost	grātia, ae, f.
vděčný	grātus, a, um (vděčný, milý, vítaný)
věc	rēs, reī, f.
večer	vesper, erī, m.
▪ večer (na otázku „kdy?“)	▪ vesperī / vespere
večeře	cēna, ae, f.
večeřet	cēnō, āre, āvī, ātum
věčný	aeternus, a, um; perpetuus, a, um; sempiternus, a, um
vědět	sciō, īre, scīvī, scītum; nōn ignōrō, āre, āvī, ātum (dobře vědět)
vědy a umění	artēs et litterae, artium et litterārum, f.
vejce	ōvum, ī, n.
vejít	intrō, āre, āvī, ātum (vstoupit); invādō, ere, vāsī, vāsum (vtrhnout, napadnout)
věk	aetās, ātis, f. (doba života, období)
velet	imperō, āre, āvī, ātum
velikost	magnitūdō, inis, f.
velitel	imperātor, ōris, m.; dux, ducis, m.
velký	magnus, a, um; amplius, a, um (prostorný, rozsáhlý)
velmi	valdē
ven (na otázku „kam?“)	forās
venkov	rūs, rūris, n.
věnovat se něčemu	operam (opera, ae, f.) dō, dare, dedī, datum +dat. (zabývat se něčím); studeō, ēre, studuī, – +dat.; vacō, āre, āvī, ātum +dat.
Vergilius	Vergilius, iī/ī, m.
věrnost	fidēs, eī, f.
věrný	fidēlis, e; fidus, a, um
Verres	Verrēs, is, m.
verš	versus, ūs, m.
veřejný	pūblicus, a, um
věřit	crēdō, ere, didī, ditum +dat. (věřit někomu, něčemu); cōnfidō, ere, fīsus sum +dat. (důvěřovat, spoléhat na někoho)
▪ věřit v boha	▪ crēdere in deum
vesnice	vīcus, ī, m.
vést	dūcō, ere, dūxī, ductum; gerō, ere, gessī, gestum; praesum, praeesse, praefuī, –, praefutūrus +dat. (stát v čele); redūcō, ere, dūxī, ductum (vést zpět)
▪ vést válku	▪ bellum gerere
věštba	sors, sortis, f. (los, osud, úděl); ōrāculum, ī, n. (věštírna, věštba); fātum, ī, n. (věštba, osud)
věštec	vātēs, is, m.
věštírna	ōrāculum, ī, n.
většina	plērīque, plēraeque, plērumque (největší část, skoro všichni)
věž	turris, is, f.
vhodný	idōneus, a, um; aptus, a, um; commodus, a, um (prospěšný)

více	magis (více, spíše)
vidět	videō, ēre, vīdī, vīsum ; cernō, ere, crēvī, crētum (pozorovat, rozeznávat)
víno	vīnum, ī, n.
víra	fidēs, eī, f.
vítěz	victor, ōris, m.
vítězit	vincō, ere, vīcī, victum
vítězství	victōria, ae, f.
vítr	ventus, ī, m.
vláda	rēgnum, ī, n. (království); prīncipātus, ūs, m. (nejvyšší postavení, vrchní moc); imperium, īī, n. (velení, rozkaz); dominātus, ūs, m. (absolutistická vláda)
vládce	prīnceps, prīncipis, m. ; rēx, rēgis, m. (král); tyrannus, ī, m. (samovládce)
vládnout	regnō, āre, āvī, ātum (kralovat, panovat)
vlast	patria, ae, f.
vlastní	proprius, a, um +gen. (typický pro někoho, něco)
vlastnit	possideō, ēre, sēdī, sessum ; habeō, ēre, habuī, habitum (mít)
vliv	auctōritās, ātis, f. (moc, autorita); vīs (nom.), vim (ak.), vī (abl.) vīrēs (nom., ak. pl.), vīrium (gen. pl.), vīribus (dat., ab., pl.) (síla, násilí, moc)
vnášet, viz vnést	
vnést	inferō, inferre, intulī, illātum
vnímat	sentīō, īre, sēnsī, sēsum (cítit, poznat, myslet); percipiō, ere, cēpī, ceptum (pochopit)
vnuk	nepōs, ōtis, m.
voda	aqua, ae, f.
voják	mīles, mīlitis, m.
vojevůdce	imperātor, ōris, m. ; dux, ducis, m.
vojsko	exercitus, ūs, m. ; cōpiae, ārum, f. (vojenské jednotky)
volat	vocō, āre, āvī, ātum ; appellō, āre, āvī, ātum (jmenovat, nazývat)
volby	comitia, ōrum, n. (volební sněm)
volit	creō, āre, āvī, ātum ; ēligō, ere, ēlēgī, ēlēctum
▪ volit někoho někým	▪ +ak. (alqm) +ak. (alqm)
vracet něco, viz vrátit	
vracet se, viz vrátit se	
vrátit něco	reddō, ere, reddidī, redditum
vrátit se	redeō, īre, īī, itum ; regredior, ī, gressus sum ; revertor, ī, revertī, reversus
vražda	caedēs, is, f.
vraždit	caedō, ere, cecīdī, caesum
vstát	surgō, ere, surrēxī, surrēctum (zvednout se)
vstříc	obviam (naproti)
▪ přijít naproti někomu	▪ obviam veniō, īre, vēnī, ventum +dat. (alci)
však	autem; vērum; vērō
všechen	omnis, e (všechen, každý); ūniversus, a, um (celý, celkový)
všimnout si, viz všimnout si	

všimnout si	animadvertō , <i>ere, vertī, versum</i>
vtrhnout	invādō , <i>ere, vāsī, vāsum</i> (napadnout); irrupō (inrumpō) , <i>ere, rūpī, ruptum in +ak.</i> (vniknout, vpadnout)
vůle	voluntās, ātis, f.
▪ proti vůli	▪ contrā voluntātem; invītus, a, um (nedobrovolný, nerad)
vůz	currus, ūs, m.
výborný	excellēns, entis; eximius, a, um; ēgregius, a, um
vybrat	dēligō, ere, lēgī, lēctum; eligō, ere, ēlēgī, ēlēctum
vyčerpat	exhauriō, īre, hausī, haustum (odstranit, vypít); cōficiō, ere, fēcī, fectum (dokončit, unavit)
vyčistit	expūrgō, āre, āvī, ātum (vyčistit, omluvit, ospravedlnit)
vyčítat	obiciō, ere, iēcī, iectum (předhazovat)
vyděsit	perterreō, ēre, terruī, territum; perturbō, āre, āvī, ātum (uvést ve zmatek, pobouřit)
vyděšený něčím	perterritus, a, um +abl. (alqa re)
vydržet	sustineō, ēre, tinuī, tentum (snést); ferō, ferre, tulī, lātum (snést); perferō, perferre, pertulī, perlātum (snést)
vyhánět, viz vyhnat	
vyhnanství	ex(s)ilium, īī, n.
vyhnat	exigō, ere, ēgī, āctum; expellō, ere, expulī, expulsūm; ēiciō, ere, iēcī, iectum (vyhodit, vyloučit)
vyhnout se někomu, něčemu	vītō, āre, āvī, ātum +ak.; fugiō, ere, fūgī, –, fugitūrus +ak.; caveō, ēre, cāvī, cautum +ak. (dát si pozor na něco, vystříhat se něčeho)
vyhovět	satisfaciō, ere, fēcī, factum
vyhrožovat někomu něčím	minor, arī, ātus sum +dat. (alci) +ak. (alqd)
vyhrůžky	minae, arum, f.
vyhýbat se, viz vyhnout se	
vycházet, viz vyjít	
východ	oriēns, entis, m. (svět. strana); exitus, ūs, m. (konec, výsledek)
vychovávat	ēducō, āre, āvī, ātum
vyjít	orior, īrī, ortus sum (o slunci); proficīscor, ī, profectus sum (vydat se na cestu, vytáhnout); discēdō, ere, cessī, cessum (odejít); exeō, īre, īī, itum; excēdō, ere, cessī, cessum; ēveniō, īre, vēnī, ventum (dobře/špatně dopadnout)
vykonávat	fungor, ī, functus sum +abl. (funkci, úřad, úkol apod.)
vymýšlet si	figō, ere, fīnxī, fictum
vynikající	eximius, a, um; excellēns, entis; ēgregius, a, um; singulāris, e (jedinečný); prior, prius (přední)
vypít	exhauriō, īre, hausī, haustum
vyplout	navēs solvō, ere, solvī, solūtum
vyprávět	narrō, āre, āvī, ātum (příběh apod.)
vypravovat, viz vyprávět	
vyrvat	ēripiō, ere, ripuī, reptum (vzít násilím); rapiō, ere, rapuī, raptum
výsledek	eventus, ūs, m.; exitus, ūs, m.
vysmívat se někomu, něčemu	irrideō, ēre, rīsī, rīsum +ak.
vysvětlit	explicō, āre, āvī, ātum; ostendō, ere, ostendī, ostentum (ukázat); dēscribō, ere, scrīpsī, scrīptum (popsat)

vysvětlovat, viz vysvětlit

vytáhnout

vyzvat

vyzvídat

vyzývat, viz vyzvat

vzácný

vzdálený

vzdělání

vzdělaný

vzdělávat někoho

vzít

- vzít si za ženu
- vzít si za muže

vzniknout

vzpomínat si na něco

vždycky

Z

z

zabíjet, viz zabít

zabít

zabývat se něčím

začátek

začínat

začít

zadní

zahánět, viz zahnat

zahnat

zahrada

zahřívát

zahynout

zachovávat

záchrana

zachránit

zajatec

zajatkyňe

zajíc

zajímat, viz zajmout

proficīscor, *ī*, *profectus sum* (vydat se na cestu); **castra moveō**, *ēre*, *mōvī*, *mōtum* (ve vojenství)

moneō, *ēre*, *monuī*, *monitum*; **cohortor**, *ārī*, *ātus sum*

inquīrō, *ere*, *quīsīvī*, *quīsītum* (soudně vyšetřovat, pátrat); **speculor**, *ārī*, *ātus sum* (dělat výzvědnou činnost)

pretiōsus, *a*, *um* (drahocenný, cenný); **rārus**, *a*, *um* (ne častý)

longinquus, *a*, *um*

litterae, *ārum*, *f.*; **disciplīna**, *ae*, *f.*

doctus, *a*, *um*

doceō, *ēre*, *docuī*, *doctum*; **ērudīō**, *īre*, *īvī*, *ītum*

sūmō, *ere*, *sūmpsī*, *sūmptum* (vzít, nabýt, získat); **adīmō**, *ere*, *ēmī*, *emptum* (odejmout); **dēmō**, *ere*, *dēmpsī*, *dēmptum* (odejmout, odstranit); **tollō**, *ere*, *sustulī*, *sublātum* (zvednout, odstranit); **accipiō**, *ere*, *cēpī*, *ceptum* (přijmout, vzít si)

▪ (alqm) **uxōrem dūcō**, *ere*, *dūxī*, *ductum*

▪ **nūbō**, *ere*, *nūpsī*, *nūptum* +dat. (alci)

orior, *īrī*, *ortus sum*

recordor, *ārī*, *ātus sum* +ak.

semper

ē / **ex** +abl. (odněkud ven); **dē** +abl. (shora dolů)

interficiō, *ere*, *fēcī*, *fectum*; **necō**, *āre*, *āvī*, *ātum*; **occīdō**, *ere*, *cīdī*, *cīsum*; **caedō**, *ere*, *cecīdī*, *caesum* (vraždít, pobíjet)

operam dō, *re*, *dedī*, *datum* +dat. (alci rei); **vacō**, *āre*, *āvī*, *ātum* +dat. (alci rei); **studeō**, *ēre*, *studuī*, – +dat.

initium, *ī*, *n.*

incipiō, *ere*, *cēpī*, *ceptum*

coepī, *coepisse*, *coeptum* (má jen tvary perf. systému)

ulterior, *ius* (vzdálenější)

pellō, *ere*, *pepulī*, *pulsum*; **fugō**, *āre*, *āvī*, *ātum* (zahnat na útěk); **in fugam vertō**, *ere*, *vertī*, *versum* (zahnat na útěk)

hortus, *ī*, *m.*

calefaciō, *ere*, *fēcī*, *factum*

pereō, *perīre*, *perī*, –

servō, *āre*, *āvī*, *ātum*; **observō**, *āre*, *āvī*, *ātum* (zákony, pravidla apod.)

salūs, *ūtis*, *f.*

servō, *āre*, *āvī*, *ātum*

captīvus, *ī*, *m.*

captīva, *ae*, *f.*

lepus, *oris*, *m.*

zajmout	capiō, ere, cēpī, captum; arripiō, ere, ripuī, reptum
zakázat	vetō, āre, vetuī, vetitum; prohibeō, ēre, prohibuī, prohibitum (zabránit)
zakazovat, viz zakázat	
základ	fundāmentum, ī, n.
zakládat, viz založit	
zákon	lēx, lēgis, f.
záleží někomu na něčem	interest (záleží na něčem, je rozdíl) +gen. (alcis); rēfert, ferre, tulit, – +gen. (alcis) ▪ meū interest; meū rēfert
▪ mně záleží	
záležitost	rēs, reī, f.; ratiō, ōnis, f.; negōtium, iī, n. (úkol, veřejná činnost)
založit	condō, ere, didī, ditum (město apod.)
záměr	cōnsilium, iī, n.; prōpositum, ī, n.
zaměstnaný	occupātus, a, um (zaneprázdněný)
zamlčet něco	taceō, ēre, tacuī, tacitum +ak.; praetermittō, ere, mīsī, missum (nezmínit, opomenout); praetereō, praeterire, praeterī, praeteritum (nezmínit, opomenout)
zanebat	neglegō, ere, neglexī, neglectum; praetermittō, ere, mīsī, missum (nezmínit, opomenout)
zanedbávat, viz zanedbat	
zanechat	dēserō, ere, seruī, sertum (opustit)
západ	occidēns, entis, m. (svět. strana); occāsus, ūs, m. (západ slunce)
zapálit	incendō, ere, endī, ēnsum
zaplatit	solvō, ere, solvī, solūtum; reddō, ere, reddidī, redditum (zaplatit dluh, vrátit)
zapomenout na něco, někoho	oblīviscor, ī, oblītus sum +gen. (alcis, alcis rei)
zapomínat, viz zapomenout	
zároveň	simul (současně); ūnā cum +abl. (společně s)
zaslechnout	audiō, īre, īvī, ītum
zasloužit si	mereor, ērī, meritus sum / mereō, ēre, meruī, –
zásluha	meritum, ī, n.
zásoba	cōpia, ae, f.
zastavit se	cōnsistō, ere, constitiī, –; sistō, ere, stitiī / stetiī, statum
zaútočit na někoho	aggredior, aggredī, aggressus sum (alqm); petō, ere, īvī, ītum +ak. (alqm); bellum inferō, inferre, intulī, illātum +dat. (alci)
závažný	gravis, e
závidět	invideō, ēre, vīdī, vīsum
závist	invidia, ae, f. (závist, nenávist)
zažít	experior, īrī, pertus sum (zakusit; získat zkušenost s něčím)
zbožný	pius, a, um
zbývající	reliquus, a, um
zdat se	videor, ērī, vīsus sum (být nějakým; zdát se, že)
zde	hīc
zdlouhavý	longus, a, um; lentus, a, um; tardus, a, um
zdraví	valetūdō, inis, f.
zdravít	salūtō, āre, āvī, ātum
zdravý	sānus, a, um; salvus, a, um

▪ být zdrav	▪ sānus/salvus esse; valeō, ēre, valuī, –, valitūrus
zed'	mūrus, ī, m.
země	terra, ae, f. (půda, krajina); orbis, is, m. terrārum (svět, země jako celek); loca, ōrum, n. (krajina, kraj); finēs, ium, m. (území); regiō, ōnis, f. (oblast)
zemědělec	agricola, ae, m.
zemřít	moriōr, morī, mortuus sum; dēcēdō, ere, cessī, cessum; animam (anima, ae, f.) efflō, āre, āvī, ātum
zeptat se	interrogō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) dē +abl. (alqa re); quaerō, ere, quaesīvī, quaesītum ex / dē / ab +abl. (alqo); cōnsulō, ere, suluī, sultum +ak. (alqm) (ptát se někoho na radu); cōnsultō, āre, āvī, ātum +ak. (alqm) (ptát se někoho na radu)
zet'	gener, erī, m.
zhoubný	perniciōsus, a, um
zima	hiems, hiemis, f. (roční obsobí); frīgus, oris, n. (chlad)
zisk	lucrum, ī, n.
získat	assequor, sequī, secūtus sum (dosáhnout něčeho); adipīscor, ī, adeptus sum (dosáhnout něčeho); impetrō, āre, āvī, ātum (dosáhnout něčeho); cōnsequor, sequī, secūtus sum (dosáhnout něčeho); obtimeō, ēre, tenuī, tentum (obdržet); pariō, ere, peperī, partum, paritūrus; acquīrō (adquīrō), ere, acquisīvī, acquisītum; potior, īrī, potītus sum +abl. (zmocnit se něčeho)
zítra	crās
zjistit	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum (dozvědět se); reperiō, īre, repperī, repertum (dozvědět se); animadvertō, ere, vertī, versum (všimnout si); certior fierī dē +abl. (alqa rē) (dostat informaci o něčem)
zkušenost	prūdentia, ae, f.
zkušený v něčem	perītus, a, um +gen.
zlato	aurum, ī, n.
zlo	malum, ī, n.
zločin	scelus, eris, n.; crīmen, inis, n.; facinus, oris, n.
zloděj	fūr, fūris, m.
zlomit	rumpō, ere, rūpī, ruptum; frangō, ere, frēgī, frāctum
zlý	malus, a, um
zmatek	turba, ae, f.
▪ uvést ve zmatek	▪ perturbō, āre, āvī, ātum
změnit	mūtō, āre, āvī, ātum; convertō, ere, vertī, versum (obrátit)
zmenšovat	minuō, ere, minuī, minūtum
▪ zmenšovat se	▪ dēcrēscō, ere, crēvī, crētum
zmocnit se něčeho	potior, īrī, potītus sum +abl. (zmocnit se něčeho, získat něco)
▪ zmocnit se vlády	▪ rērum potīrī
známý	nōtus, a, um
▪ je známo	▪ nōtum est; cōnstat, āre, cōnstitit
znát	cōgnoscō, ere, cōgnōvī, cōgnitum; sciō, īre, scīvī, scītum (vědět, umět)
zneužívat	abūtor, ī, ūsus sum +abl.
zničit	dēleō, ēre, ēvī, ētum; cōnsūmō, ere, sūmpsī, sumptum (spotřebovat); perdō, ere, didī, ditum (zničit, zahubit, ztratit);

	ex(s)tinguō , <i>ere, stinxī, stinctum</i> (uhasit)
znova	iterum; rursus (rursum)
zoufalství	dēspērātiō , <i>ōnis, f.</i>
zpívat	cantō , <i>āre, āvī, ātum</i>
zpozorovat	animadvertō , <i>ere, vertī, versum</i> ; sentiō , <i>īre, sēnsī, sēnsūm</i>
způsob	modus , <i>ī, m.</i> (míra, správná míra); ratiō , <i>ōnis, f.</i> ; mōs , <i>mōris, m.</i> (mrav, zvyk)
způsobit	efficiō , <i>ere, fēcī, fectum</i>
zradit	prōdō , <i>ere, prōdidī, prōditum</i>
zřejmý – je zřejmé	appāret , <i>ēre, appāruit</i> , – (neosobní)
ztrácet, viz ztratit	
ztratit	āmittō , <i>ere, mīsī, missum</i> (přijít o něco); perdō , <i>ere, didī, ditum</i> (přijít o něco, zničit)
zub	dēns , <i>dentis, m.</i>
zúčastnit se	intersum , <i>esse, fuī</i> , – +dat.
zuřivost	furor , <i>ōris, m.</i>
zůstat	maneō , <i>ēre, mānsī, mānsūm</i> (zůstat někde); permaneō , <i>ēre, mānsī, mānsūm</i> (zůstat někde, setrvat); persevērō , <i>āre, āvī, ātum</i> +inf. (stále něco dělat, nepřestávat); supersum , <i>superesse, superfūī</i> , – +dat. (zbývat, přežít něco, zůstat na živu); relinquor , <i>relinquī, relictus sum</i> (pas. od <i>relinquere</i> ; být zanechán)
zvíře	bēstia , <i>ae, f.</i> ; animal , <i>ālis, n.</i>
zvolit	creō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; ēligō , <i>ere, ēlēgī, ēlēctum</i>
▪ zvolit někoho někým	▪ +ak. (alqm) +ak. (alqm)
zvyk	mōs , <i>mōris, m.</i> (mrav, způsob); cōnsuetūdō , <i>inis, f.</i> (obvyklý způsob života)
▪ podle zvyku předků	▪ mōre maiōrum
▪ podle našeho zvyku	▪ mōre nostrō
▪ mít ve zvyku (něco dělat)	▪ soleō , <i>ēre, solitus sum</i> +inf.
zvykat někoho	assuefaciō , <i>ere, fēcī, factum</i>
▪ zvykat si , viz zvyknout si	
zvyknout si	adsuēscō (<i>assuēscō</i>), <i>ere, adsuēvī, adsuētum</i> ; assuefiō , <i>fieri, factus sum</i>
Ž	
žádat	petō , <i>ere, īvī, ītum</i> +ak. (alqd) ab +abl. (alqo); poscō , <i>ere, poposcī</i> , – +ak.; rogō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; postulō , <i>āre, āvī, ātum</i> ; cōsulō , <i>ere, suluī, sultum</i> +ak. (alqm) (žádat o radu)
žádný	nūllus , <i>a, um</i>
žák	ūllus , <i>a, um</i> (po záporu)
železo	discipulus , <i>ī, m.</i>
žena	ferrum , <i>ī, n.</i>
žít	fēmina , <i>ae, f.</i> ; mulier , <i>eris, f.</i> (vdaná žena); uxor , <i>ōris, f.</i> (manželka)
život	vīvō , <i>ere, vīxī</i> , –, <i>victūrus</i> ; versor , <i>ārī, ātus sum</i> (pobývat někde)
živý	vīta , <i>ae, f.</i>
žízeň	vīvus , <i>a, um</i>
žold	sītis , <i>is, f.</i>
	stipendium , <i>īī, n.</i>

